

Gorenjski Glas

PETEK, 4. DECEMBRA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 97, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Znan je načrt za sproščanje ukrepov

Vlada je na predlog ministrstva za zdravje in strokovne svetovalne skupine določila kriterije za različne faze umirjanja epidemije covid-19.

S. K., M. B., U. P.

Ljubljana – Predsednik vlade Janez Janša je včeraj na Twitterju prvi objavil vladni načrt za sproščanje ukrepov, ki je pogojeno s številom hospitaliziranih oseb zaradi covid-19 in zabeleženih novih okužb v enotedenskem povprečju. Za črno fazo, v kateri smo še vedno z več kot 1350 okužbami in 1200 hospitaliziranimi, pomeni, da veljavni ukrepi ostanejo, kot veljajo. Rdeča faza z manj kot 1350 okužbami in 1200 hospitaliziranimi pomeni sprostitev javnega potniškega prometa v

omejenem obsegu, odprtje muzejev, knjižnic, frizerskih salonov, salonov za manikuro in pedikuro. V oranžni fazi z manj kot tisoč okuženimi in hospitaliziranimi bi se odprle servisne dejavnosti, trgovine, vrtci in šole za učence prve triade in za učence s posebnimi potrebami, dovoljene bi bile športne aktivnosti na prostem (vključno s smučišči), zbiranje do deset oseb, prehajanje občinskih meja v vseh regijah, ki dosežejo to stanje. V rumeni fazi z manj kot šeststo okužbami in petsto hospitaliziranimi bi se odprle osnovne šole v celoti ter

srednje šole za zaključne letnike, odpravili bi prepoved prehajanja občinskih meja v celoti in gibanja v nočnem času. Zelena faza s številom okužb pod tristo pomeni odpravo vseh omejitev, ostanejo pa splošni higienski ukrepi in prepoved obratovanja barov, diskotek ...

Namestnica predstojnika Centra za nalezljive bolezni na NIJZ dr. Nuška Čakš Jager je sredi tedna na novinarski konferenci povedala, da glede na statistične regije ni bistvenih sprememb, najbolj smo število okužb zmanjšali na Gorenjskem.

► 2. stran

Nekateri domovi za starejše so postopoma začeli sprejemati obiske stanovalcev ob upoštevanju varnostnih ukrepov, med njimi tudi Dom upokojencev Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

Planica prvič pod žarometi, a brez gledalcev

Organizatorji so do zadnjega upali, da si bo svetovno prvenstvo v poletih v Planici prihodnji teden lahko ogledalo vsaj omejeno število gledalcev. Sedaj je znano, da gledalcev ne bo. Novozapadli sneg povzroča dodatno delo.

MAJA BERTONCELJ

Rateče – Včeraj je postalo dokončno: svetovno prvenstvo v poletih, ki ga bo Planica gostila od 10. do 13. decembra, bo brez gledalcev.

»V Planico so vsa leta, desetletja prihajale množice zvestih navijačev, obiskovalcev. Do zadnjega smo upali, da bi tudi letos lahko pripeljali vsaj omejeno število gledalcev. Razvoj je šel v več konceptov. Najbližje nam je bil tisti, ki na neki način simulira, kar smo vajeni v

ameriških kinematografih na prostem, t. i. »drive-in« koncept. Površina parkirišča v Planici bi to omogočala. Ta koncept smo v Planici poslovenili in mu rekli Pripelji se in poglej Planico. Tudi to sedaj ne bo izvedljivo,« je včeraj dokončno potrdil Tomaž Šušteršič, generalni sekretar OK Planica. Kot pravi, bo letošnja Planica tudi zato posebna, poleg tega še iz več drugih razlogov: prvič bo tekmovanje na letalnici v decembru, vse tekme bodo popoldanske in torej v pogojih

teme, kar pomeni, da bodo letalci leteli pod žarometi, poleg tega vladajo izredne razmere, ki jih prinaša pandemija covid-19. »Ne glede na vse skupaj verjamem, da bomo z vsemi sodelavci, ki pri pripravi in izvedbi tega tekmovanja sodelujejo, naredili vse, da bo Planica tudi tokrat izjemna, neponovljiva, pa čeprav nekoliko drugačna,« poudarja Šušteršič. Organizacijska ekipa letos šteje okrog 440 ljudi.

► 5. stran

Priloge: **deželne novice Kamničanka**
jeseniške novice Zgornjesavc

NOVO!
Prvi in največji
Miele
razstavni
prostor na
Gorenjskem.

Celovita
ponudba
aparatur
Miele.

Miele

www.etis.si

VAREN NAKUP!

Za vse informacije in naročila smo vam na voljo na:
etis.kranj@etis.si
ali na
04/235 50 50

ETIS 30 LET

GORENJSKA

Del smodnišnice v last občine

Občina Kamnik z nakupom nepremičnin na območju nekdanje smodnišnice, za katere bo namenila dva milijona evrov, lovi že zadnji vlak, če želi, da se to velikansko območje ne bo razvijalo povsem stihijsko.

7

ŠPORT

Mladost je njihova prednost

Vaterpolisti Akademskega vaterpolskega kluba Triglav Kranj od danes do nedelje gostijo kvalifikacijski turnir skupine C za evropski pokal LEN. Žreb jim je namenil kar dva nekdanja zmagovalca lige prvakov.

8

KRONIKA

Ob prvem snegu zdrsi, trki ...

Policisti so predvčerajšnjim, ko je sneženje zajelo Gorenjsko, obravnavali osemnajst nesreč. Zaradi nesreče je bila tri ure in pol zaprta tudi gorenjska avtocesta med priključkoma Radovljica in Lesce v smeri Karavank.

10

CG+

Nazaj k poeziji

»Želel sem, da bi se obiskovalci obrnili nazaj k Prešernovi poeziji,« je povedal Gašper Peternel, kustos Gorenjskega muzeja in skrbnik zbirke v Prešernovi hiši, ob odprtju nove stalne razstave o življenju in delu pesnika dr. Franceta Prešerna.

15

VREME

Danes bo oblačno, popoldne in zvečer bodo možne padavine. Jutri in v nedeljo bo oblačno in ponekod megleno. Deževalo bo.

-1/2 °C
jutri: oblačno in megleno

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtne strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Nazorjevi ulici 1 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

december/20

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA: _____

Vsebina: _____

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___ - ___ - ___

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Dobrodolni Miklavžev koncert na TV SLO

Letošnji Dobrodolni Miklavžev koncert bo zaradi razmer potekal drugače kot v minulih letih. Ustvarjalci so se morali opovedati živim nastopom glasbenikov in so se odločili, da ponudijo izbor točk preteklih Dobrodolnih Miklavževih koncertov, vse od prvega koncerta iz leta 1993. Koncert si boste lahko ogledali v soboto, 5. decembra, ob 20.05 na TV SLO 1, ponovitev pa v sredo, 9. decembra, na TV SLO 2. Voditelja bosta Miša Molk in Marko Pokorn. Zbrana sredstva bodo ponovno namenjena slovenskim osnovnošolcem, ki nimajo enakih možnosti za osebno rast in izobraževanje kot njihovi vrstniki.

Foto: Adrijan Pregelj

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa knjigo in zgoščenko Zmaj v Postojnski jami ter vedro škrobnih valjčkov. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Katere dobrote nam običajno prinese sveti Miklavž? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 14. decembra, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ALBIN ZABRET** iz Mengša.

Načrt za sproščanje ukrepov

1. stran

Gorenjska je po mnenju Nuške Čakš Jager uspešna v zmanjševanju incidence zato, ker so se prebivalci začeli zavedati visokega števila pozitivnih primerov in dosledneje spoštovati ukrepe. V občini Železniki, kjer so imeli 4. novembra 241 aktivnih okužb, se je število okužb sredi novembra prepolovilo, prvega decembra so imeli po podatkih Covid-19 Sledilnika še 53 aktivnih okužb. Pogledali smo še nekaj občin širše po Gorenjskem, ki so imele 1. decembra deset in več na novo potrjenih okužb: v Kranju 44 (vseh aktivnih okužb 464), v Kamniku 27 (aktivnih 302), v Medvodah 23 (aktivnih 122), na Jesenicah 22 (aktivnih 216), v Škofji Loki 21 (aktivnih 180), v Radovljici 15 (aktivnih 177), Šenčurju 10 (aktivnih 81) in v Preddvoru 10 (aktivnih 69).

Porast okužb v delovno aktivni populaciji

Jagrova je pojasnila, da je porast okužb v starostni skupini starejših od 85, kar se sklada tudi s podatki iz domov za starejše. Porast je tudi v delovno aktivni populaciji v starostni skupini med 35 in 54 let. V Sloveniji je aktivnih okužb več kot dvajset tisoč.

Po analizi NIJZ iz zadnjega novembrskega tedna so bile najverjetnejše lokacije prenosa okužbe: dobrih 25 odstotkov delovno mesto, dobrih 23 odstotkov družina oziroma skupno gospodinjstvo, dobrih 14 odstotkov domovi za starejše in socialno-varstveni zavodi, po nekaj čez dva odstotka pa je bil verjeten prenos okužbe v bolnišnici, trgovini, na zasebnih druženjih. Precej ljudi pa ne ve, kje so se okužili.

Več pozitivnih tudi na račun hitrih testov

V sredo so v Sloveniji opravili 6704 testiranj na koronavirus in potrdili 1772 novih okužb. Delež pozitivnih je bil 26,4-odstoten. Dan prej je bil delež še višji, 33,84 odstoten. Tako visok delež pozitivnih izvidov testov je po besedah vladnega govornika Jelka Kacina posledica vse večje uporabe hitrih testov v zdravstvenih ustanovah in domovih starejših, kjer jih v primeru pozitivnega rezultata preverjajo še z zanesljivejšimi testi PCR.

Hospitaliziranih je bilo v sredo 1289 covidnih bolnikov, v intenzivni negi jih je bilo 198. Umrlo je 45 covidnih bolnikov, dan prej 57.

Če pogledamo Evropsko unijo, se je število novih okužb v dvajsetih državah že zmanjšalo; v Franciji v tednu dni za polovico, v Italiji in Avstriji za četrtno, v Sloveniji le za 1,9 odstotka. Nuška Čakš Jager je pojasnila, da imajo države EU približno enake ukrepe. Ne more pa reči, kaj je odločilo pri padanju števila okužb v nekaterih državah, ker evropske analize še ni. Verjetno pa so, po njenem mnenju, ljudje ugotovili, da brez spoštovanja osnovnih pravil ne gre.

V jeseniškem domu brez okužb med stanovanjci

V Domu upokojujencev dr. Franceta Bergelja Jesenice včeraj niso imeli več nobene okužene stanovanca, je povedala v. d. direktorice Karmen Arko. Tako je rdeča cona za zdaj prazna, ostaja pripravljena za morebitne nove okužene stanovanjce, čeprav jih je veliko novi koronavirus že prebolelo. Okuženih je bilo 81 od 200 stanovanjcev, od tega jih je bilo 51 brez simptomov ali so imeli

Vzorci brisov na koronavirus iz Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka na poti v analizo / Foto: Gorazd Kavčič

le rahle simptome bolezni. Osemnajst stanovanjcev je imelo težji potek bolezni, a so ostali v domski oskrbi, od teh jih je sedem umrlo. Še dvanajst stanovanjcev s težkim potekom pa je bilo hospitaliziranih, med njimi jih je sedem umrlo. Skupaj je tako umrlo 14 stanovanjcev, kar je 17 odstotkov vseh, ki so se okužili, je povedala Karmen Arko. Stanovanjce ob vsakem znaku prehlada takoj testirajo, prav tako še naprej redno testirajo tudi zaposlene. Kot eni redkih v državi so se odločili tudi za serološko testiranje (kjer odvzamejo vzorec krvi in iščejo protitelesa za covid-19), ki je pokazalo, da ima od 55 testiranih kar enajst zaposlenih protitelesa. To pomeni, da so že preboleli okužbo, a za to niso vedeli, saj niso imeli simptomov. Nekateri med njimi so bili testirani tudi štirikrat, a nosno-žrelni bris nikoli ni pokazal okužbe. Dobra novica je ta, da so zdaj vsaj tri mesece imuni na novo okužbo in se lahko varno gibljejo med stanovanjci, saj jih ne morejo okužiti niti se ne morejo (ponovno) okužiti sami. So pa tovrstni serološki testi dokaj dragi, eden stane od 25 do 30 evrov. V domu upajo,

da jim bo z rednimi testiranjmi zaposlenih uspelo preprečiti nove vdore virusa v dom oziroma jih bodo lahko takoj zamajili.

Testirali vse zaposlene

Za hitro testiranje zaposlenih so se odločili na Občini Medvode. Izvedli so ga v sredo. »Trendi v Sloveniji in svetu gredo v smer množičnega testiranja zaposlenih, kar omogoča lažjo organizacijo dela v teh negotovih epidemioloških razmerah. Tudi na Občini Medvode smo se odločili za ta korak in izvedli testiranje vseh zaposlenih s hitrimi antigen-skimi testi. Testiranje je izvedel Zdravstveni dom Medvode, ki je vzel in analiziral brise 35 zaposlenih. Rezultati vseh testov so bili negativni. Glede na relativno visoko natančnost testov bi ob morebitnem pozitivnem testu zaposlenega nemudoma izločili iz delovnega procesa in ga napolili na testiranje s testom PCR. Redno testiranje omogoča hitro detekcijo asimptomatskih okuženih, s čimer se lahko prepreči širjenje po kolektivu. Testiranje bomo periodično izvajali tudi v prihodnje,« so sporočili z Občine Medvode.

Gurs izboljšal grafične prikaze

Geodetska uprava je končala projekt Lokacijske izboljšave zemljiškokatastrskega prikaza na območju celotne države, ki ga je s pomočjo sredstev Evropske unije začela marca 2018.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Izboljšan položaj grafičnih prikazov zemljiških podatkov bo omogočil lažje izvajanje prostorske, okoljske in zemljiške politike, ustrežnejšo povezavo z drugimi prostorskimi podatki, kot so topografski načrt, aeroposnetki in ortofoto načrt, vzpostavlja pa tudi kakovostno podlago za določitev podatkov dejanske rabe zemljišč in

drugih podatkov, ki so rezultat grafičnih presekov različnih evidenc, so pojasnili na Geodetski upravi RS (Gurs). Do izvedene lokacijske izboljšave katastrski načrti v veliki meri niso odražali dejanskega stanja v naravi. Z izvedenimi izboljšavami so odpravili neskladja z naslova lokacijske neuskladenosti, kar so dosegli z uporabo obstoječih podatkov že izvedenih geodetskih meritev ter z dodatno določitvijo

in izmero točk na terenu. Na podlagi pridobljenih podatkov so se izvedli premiki, zasuki in izravnava podatkov katastrskega načrta, tako da se je v največji možni meri odpravil zamik vsebine katastrskega načrta v primerjavi z drugimi prostorskimi podatki. Tudi po zaključku projekta naloge se ob naknadni pridobitvi novih podatkov, na primer ob izvedenih novih meritvah na posameznem

območju, lahko izvede ponovna lokacijska izboljšava, s katero se izboljša točnost grafičnih podatkov. Z lokacijsko izboljšavo tudi ni bilo možno odpraviti neskladij vsebine katastrskega načrta s stanjem v naravi, kjer lastniki po spremembi dejanskega stanja na terenu še niso poskrbeli za vris sprememb v katastrski načrt (nove ali po obliki spremenjene ceste in drugi objekti), so še pojasnili na Gursu.

Sneg je, zelene luči še ne

Precej večjih smučišč je že pripravljenih na sprejem prvih smučarjev, a usoda letošnje smučarske sezone je zaradi omejitvenih ukrepov še vedno negotova.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Večja gorenjska smučišča so že v minulih tednih pripravljala vse potrebno za zagon smučarske sezone, kjer je to možno, so že pred dnevi začeli tudi pripravo tehničnega snega, v zadnjih dneh pa jim je šlo na roko še obilno sneženje. V običajnih razmerah bi bilo torej vse nared za sprejem prvih smučarjev, a je zaradi negotove epidemiološke situacije vprašanje glede obratovanja smučišč še vedno več kot odgovorov.

Odlok o začasnih prepovedih, omejitvah in načinu izvajanja prevoza potnikov, ki sicer dopušča obratovanje vlečnic in sedežnic, namreč prepoveduje prevoze z nihalkami, vzpenjačami in krožnimi kabinskimi žičnicami, ki jih za prevoze do smučišča uporabljajo žičničarji. Prav tako je v veljavi še vedno odlok o prepovedi prehajanja občinskih meja, obiskovanje smučišč pa ni med izjemami.

V Združenju slovenskih žičničarjev tako z nestrpnostjo čakajo na sprostitve ukrepov. Vladi so predlagali, da bi zagon naprav ob upoštevanju omejitvenih ukrepov dovolila po 15. decembru in naj med izjeme o prepovedi prehajanja občinskih meja uvrsti tudi prevoz do najbližjega smučišča. Ob tem dodajajo, da je smučanje individualen šport na prostem, možnost za prenos okužbe ob uporabi rokavic, čelad, zaščitnih mask in spoštovanju preostalih ukrepov

Prevozi z nihalkami, vzpenjačami in krožnimi kabinskimi žičnicami še niso dovoljeni.

pa je po njihovem mnenju majhna.

Na drugi strani odločevalci konkretnih odgovorov še nimajo. Kot so sporočili z ministrstva za zdravje, bodo odločitve glede sproščanja ukrepov sprejete ob celovitem upoštevanju epidemiološke situacije. Državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo Simon Zajc je ta teden za RTV Slovenija povedal, da se bodo ob padcu števila dnevno okuženih dejavnosti odpirale na varen način. Včeraj tik pred zaključkom redakcije, pa je bil javnosti predstavljen načrt sproščanja ukrepov v petih fazah, po katerem naj bi bile športne aktivnosti na prostem, vključno s smučanjem dovoljene, ko bo sedemdnevno povprečje števila okužb padlo pod tisoč in se

bo tudi v bolnišnicah zaradi okužbe s covidom-19 zdravilo manj kot tisoč oseb.

Žičničarji na drugi strani opozarjajo, da bi morala odločitev o (ne)delovanju smučišč pasti čim prej. Smučarska središča se morajo namreč na sprejem gostov pripraviti in marsikje zaposliti dodatni kader. Ob tem je predsednica združenja Manuela Božič Badalič prejšnji teden na gorenjskem gospodarskem forumu, ki so ga pripravili pri časniki Finance, dejala, da so smučišča že več tednov povsem brez prihodkov in da prav konec leta predstavlja enega od vrhuncev vsakoliktne smučarske sezone, zato si številna smučišča ne morejo privoščiti, da decembra smučišč ne bi odprla. Če bi smučišča ostala zaprta, se

boji, da bi ob velikih fiksnih stroških in brez pomoči države propadla.

S podobnimi dilemami se spopadajo tudi v drugih evropskih državah z razvitem zimskim turizmom. Na nekatere pozive, da naj bi smučišča po Evropi ostala zaprta vsaj v tem mesecu, se je odzval tudi predsednik mednarodnega združenja nacionalnih zvez žičničarjev FIANET Mario Stedile-Foradori, ki je opozoril, da upravljanje žičnic nikoli ni bilo krivo za širjenje bolezni, »dejavnosti po smučanju« pa ne gre metati v isti koš. Dejal je, da je žogica na strani politikov, ki ne smejo povzročati težav, temveč naj bodo del rešitve, in poudaril, da če bodo žičnice nenadoma obmirovale, bodo obmirovale tudi celotne regije.

Koronavirus se širi tudi v Centru starejših Medvode

Iščejo prostovoljce za pomoč pri oskrbi starejših.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V DEOS Centru starejših Medvode so pretekli teden zabeležili prvo okužbo z novim koronavirusom tudi med stanovalci, virus se zadnje dni hitro širi. Po podatkih od včeraj zjutraj, je okuženih že 27 stanovalcev.

Občina Medvode s Civilno zaščito Medvode dnevno spremlja situacijo in je Centru starejših Medvode že ponudila vso razpoložljivo pomoč. Prostori za sekundarno rdečo cono so predvideni v Športni dvorani Medvode. Objavili so tudi poziv prostovoljcem, ki bi bili

pripravljene dnevno nuditi pomoč pri negi, hranjenju in osebni higieni tistim oskrbovancem Centra starejših Medvode, ki nimajo potrjene okužbe z novim koronavirusom. Deležni bodo hitrega usposabljanja. Vse, ki ste zdravi, brez kroničnih bolezni, polnoletni in pripravljene pomagati, vabijo, da se javite po elektronski pošti na cz@medvode.si ali pokličete na številko 01 361 95 25.

Poudarjajo še, da je epidemiološko stanje še vedno zelo resno, zato občane ponovno pozivajo k doslednemu upoštevanju veljavnih ukrepov.

Rešili pomembno težavo ultrazvočnih preiskav

Kranj – Direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske Jože Veternik je povedal, da jim je uspelo razrešiti problematiko izvajanja ultrazvočnih preiskav na Gorenjskem oziroma v enoti Zdravstvenega doma Kranj, ki je prvega marca 2019 ostal brez obeh specialistk radiologije in posledično ni več izvajal teh storitev. »Ob soglasju Ministrstva za zdravje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije smo sklenili Pogodbo o sodelovanju s Kliniko Fabjan v Šenčurju, ki od prvega decembra dalje izvaja te preiskave za Osnovno zdravstvo Gorenjske, enoto Zdravstvenega doma Kranj. Pogodba velja leto dni. Pacienti, ki imajo napotnico za ultrazvočno preiskavo, se lahko naročijo neposredno po telefonu ali elektronski pošti na Kliniko Fabjan ali pa na portalu eNaročanje,« je pojasnil Jože Veternik in dodal, da so s tem vsaj za leto dni rešili pomembno težavo.

Začeli izvajati prevoze

Gorenja vas, Poljane – V sodelovanju z zavodom Zlata mreža storitev Prostofer, s katero povečujejo mobilnost starejših in gibalno oviranih oseb, od minule srede dalje zagotavljajo tudi v občini Gorenja vas - Poljane. Občani, ki potrebujejo prevoz, lahko pokličejo na brezplačno telefonsko številko 080 10 10 vsak delavnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je treba najaviti vsaj tri dni prej, preden potrebujejo prevoz, so pojasnili na občini.

k

KOMENTAR
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Vrednost življenja

Pred kratkim je v Sloveniji potekal posvet o etičnih, pravnih, medicinskih in drugih vprašanjih, ki jih porajajo današnje razmere, povezane z epidemijo. V času pomanjkanja bolniških postelj in predvsem osebja bi se lahko zgodilo, da bi morali v zdravstvu odločiti, komu dati prednost pri intenzivnem zdravljenju in komu ne. V nekaterih drugih državah, kjer so se že spomlad s težavami prenapolnjenih bolnišnic, so se že takrat ukvarjali s to moralno dilemo. Kako ravnati, koga v takšnih razmerah reševati prednostno, naj bodo to mlajši, ki imajo večjo možnost preživetja, naj bodo to tisti, ki opravljajo za družbo najpotrebnejše poklice? Velja prepričanje, da ne bi smelo prihajati do triaže, in upamo tudi, da se to ne bo zgodilo. Kljub vsemu pa je epidemija odprla povsem nova vprašanja, o katerih bo treba še govoriti. Navsezadnje smo tudi pred skorajšnjim odkritjem cepiva proti covid-19, ko bo prav tako pomembno, kdo naj ga dobi med prvimi.

Ob teh dilemah pomislim na starejše, ki so že v običajnih okoliščinah deprivilegirani, pa naj gre za tiste v domovih upokojencev, kjer je za njihovo oskrbo že sicer premalo osebja, ali na one na svojih domovih, kjer jim v primerih, ko ne morejo več sami skrbeti zase, za sistemsko oskrbo pripada le omejeno število ur dnevno,

dokler ne bo po načelih dolgotrajne oskrbe urejeno drugače. S pojavom novega koronavirusa so starostniki tudi najpogostejše žrtve epidemije. Med več kot 77 tisoč potrjeno okuženimi od marca do konca novembra je bilo več kot pet tisoč ljudi, starih med 75 in 84 let, in skoraj prav toliko starejših od 85 let. Največ starostnikov, starih nad 85 let, je tudi med umrlimi, več kot petsto. Zaradi starosti in boleznih so manj odporni in ranljivejši, zaradi česar je zanje vsaka dodatna okužba lahko usodna. To pa še ne pomeni, da nimajo volje do življenja, da njihova življenja niso enakovredna drugim in da se zanja ni vredno boriti.

Današnji starostniki so dali svoj prispevek družbi, tudi po upokojitvi pomembno pomagajo svojim otrokom, bodisi materialno bodisi v obliki varstva vnukov, mnogi med njimi so prostovoljci, ki pomagajo še starejšim od sebe. Dragocene so njihove izkušnje in modrost, ki jih od njih črpamo tudi v njihovi pozni starosti. Danes vse večje število starega prebivalstva za družbo prinaša tudi bremena, vendar za našo civilizacijo še vedno velja, da starost spoštujemo in starostnike varujemo. Vsek od nas ima koga v tej življenjski dobi, starše, stare starše, druge bližnje sorodnike. Čeprav se zdi iztek življenja v pozni starosti nekaj naravnega, za nas vendarle predstavlja bolečo izgubo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovra Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Del vozišča bodo ponovno asfaltirali

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Občinska uprava v Šenčurju je dobila anonimno sporočilo glede kakovosti pred časom obnovljene Kranjske ceste, češ da je v delu vozišča asfalt položen nekakovostno in je zaradi tega teren valovit. Anonimko v zvezi s tem smo dobili tudi v naše uredništvo, kjer občan med drugim sprašuje, ali je občina že naredila tehnični prevzem ceste od izvajalca, je pooblaščen gradbeni nadzornik imel pripombe v zvezi z valovitostjo cestišča preko toleranc, je bila s strani občine priglašena reklamacija na neravnost oz. valovitost cestišča in kdaj bo izvajalec nove Kranjske ceste odpravil napake, torej na novo preplasil cestišče.

Kot je povedal Aleš Puhar z občinske uprave, anonimnim piscem ne odgovarjajo, je pa zadevo na seji pojasnil

občinskim svetnikom. Kot pravi, so že pri pregledu opazili nekatere pomanjkljivosti pri izvedbi asfaltiranja, in sicer neravnost asfalta na delu ceste, za kar so zahtevali od izvajalca, da je izvedel meritve položene asfaltne površine. Ob meritvah se je izkazalo, da na nekaterih delih izvedba res odstopa od predpisanih toleranc. Od izvajalca so zahtevali, da na delu ceste, kjer so odstopanja, cestišče sanira, torej odstrani fini asfalt in ga na novo položi. Na delu ceste, dolgem 420 metrov (iz smeri Šenčurja proti krožišču Kranj vzhod od odbojne ograje do mesta priključitve na obstoječo cesto), bodo to naredili spomladi, najkasneje do konca maja. Kot smo slišali, cesta zaradi tega ni nevarna, gre samo za občutek pri vožnji, ko na določenih mestih nekoliko trese.

Odločitev o načinu izvedbe Pokljuke še ni znana

Kranj – Na Pokljuki bo od 9. do 21. februarja svetovno prvenstvo v biatlonu. Način izvedbe še ni dokončno znan. Organizacijski odbor Pokljuka je glede na trenutno zdravstveno situacijo v zvezi z epidemijo covid-19 in razvoja dogodkov v svetu čakal z odločitvijo glede načina izvedbe prvenstva. Prilagojen je bil osnovni načrt, pripravljene so bili različni scenariji in finančni načrti prireditve. Do prvenstva sta le še dobra dva meseca Organizator je včeraj sporočil, da bo dokončno odločitev sprejel 14. decembra in si s tem zagotovil dovolj časa za učinkovito pripravo in varno izvedbo prvenstva.

OBČINA RADOVLJICA

Obvestilo o objavi javnega razpisa za prosto delovno mesto direktorja javnega podjetja Komunala Radovljica, d. o. o.

Občina Radovljica obvešča, da je dne 4. 12. 2020 na spletni strani www.radovljica.si objavila javni razpis za zasedbo prostega delovnega mesta direktorja javnega podjetja Komunala Radovljica, d. o. o.

Občinska uprava Občine Radovljica

Svet Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj objavlja na podlagi sklepa 10. redne seje z dne 25. 11. 2020 prosto delovno mesto

DIREKTOR ZAVODA (m/ž)

za mandatno obdobje 4 let.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- najmanj specializacija po višješolski izobrazbi (*prejšnjo) ali visokošolska strokovna izobrazba (*prejšnjo) ali visokošolska strokovna izobrazba ali visokošolska univerzitetna izobrazba naravoslovne, ekonomske ali pravne smeri,
- ustrezne organizacijske in upravljalvske izkušnje,
- deset let delovnih izkušenj, od tega najmanj pet let na vodilnih ali vodstvenih delih,
- najmanj osnovno znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega ali francoskega jezika, izpit B-kategorije.

Kandidat za direktorja predloži v postopku javnega razpisa program razvoja zavoda za mandatno obdobje.

Vloge pošljite v zaprti ovojnici na naslov: KGZS – zavod Kranj, Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj, s pripisom »ne odpiraj – razpis direktor«, do 19. 12. 2020.

Obiski so najlepše darilo

Stanovalci Doma upokojencev Kranj od sredine tega tedna ob upoštevanju ustreznih varnostnih ukrepov spet lahko sprejemajo obiske. Ves teden že omogočajo obiske tudi v Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki.

VILMA STANOVNIK,
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj, Škofja Loka – V Domu upokojencev Kranj so razmere zaradi vdora okužbe v dom otežene od 19. oktobra dalje. »Ob porastu okužb smo takoj vzpostavili sivo in rdečo cono. Ta teden je v rdeči coni še 23 stanovalcev, ki se dobro počutijo. Ozdravelo jih je 44, hospitaliziran je en stanovalec. Doslej je bilo okuženih petdeset zaposlenih, ozdravelo jih je 37 in so se že vrnili na delo. Drugi so doma v izolaciji. Ob tem naj povem, da so naši zaposleni tudi sami starši in imajo v tem času dodatne obremenitve z otroki, s svojimi starši. Delo je izredno stresno, gre za psihofizične napore, zaposleni so utrujeni, a še vedno motivirani za delo, ki ga opravljajo z veliko odgovornostjo,« pojasnjuje direktorica Doma upokojencev Kranj Nadja Gantar in dodaja, da so se odločili, da bodo najprej omogočili obiske ozdravelim in nepokretnim ali težje pokretnim stanovalcem. »Drugim bodo obiski omogočeni naslednji teden. Zavedamo se, da starejši močno pogrešajo svoje najbližje in druženje z njimi. Kljub trenutnim razmeram, ko naši zaposleni hodijo po domu v varovalni opremi in smo na zunanji bolj podobni bolnišnicam, vsi želimo ohraniti dom kot dom, saj tukaj naši stanovalci živijo. Pogrešajo tudi druženje v domu,« še pravi Gantarjeva in dodaja, da v domu potekajo individualne obravnave po sobah, predvsem

Ganljivo srečanje prababice Tončke in pravnukinje Brine / Foto: Gorazd Kavčič

fizioterapija. Stanovalcem omogočajo videoklice, kar jih razveseli.

»Naj poudarim, da ves čas s strani svojcev dobivamo podporo, zahvale in spodbudne besede. Zavedamo se, da jih skrbi, da so še posebej vznemirjeni, ko izvedo, da je njihov svojec obolen in ne morejo do njega. Pomirjujoč pogovor z njimi vsaj delno ublaži stiske svojcev, ki si seveda želijo informacije o počutju svojih najdražjih. Dnevno imamo odprto telefonsko linijo posebej za informacije o obolenih stanovalcih. Verjamemo, da je obisk najbližjih v tem predprazničnem času najlepše darilo, ki ga bodo veseli tako stanovalci kot svojci,« tudi pravi Gantarjeva in pojasnjuje,

da imajo na podlagi pomoči države pet dodatnih zaposlenih in osem študentov, ki pomagajo v osnovni in socialni oskrbi. Že nekaj časa dva prostovoljca nudita duhovno oskrbo in psihosocialno pomoč. Še vedno pa težko dobijo manjkajoči negovalni kader.

Dom ves čas v enakem obsegu nudi tudi storitev pomoči na domu. Kar 35 socialnih oskrbovalk dnevno oskrbi več kot dvesto uporabnikov v domačem okolju. Doslej so imeli tri obolele za covidom-19, ki pa so se že vrnile na delo.

Ves teden že omogočajo obiske tudi v Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki. V glavni jedilnici doma so uredili kotichek, kamor lahko pride

stanovalec, njegovi obiskovalci pa so zunaj in s starostnikom povezani s posebno kontaktno napravo, da se dobro slišijo. Pridejo lahko tudi cele družine, pravi direktorica Silva Košnjek, saj so jim na zunanji strani postavili stole in tudi ogrevalne »gobice«, da lahko tudi v tem vremenu zdržijo polurni obisk. Obiske omogočajo od ponedeljka do petka po tri ure dopoldne in dve popoldne, organizira jih socialna služba v domu, ki povabi svojece. Zagotovijo lahko do devet obiskov na dan, in čeprav je med stanovalci in svojci steklena stena, so oboji srečni, da se lahko vidijo in slišijo. Srečanja s svojo pravnukinjo Brino se je razveselila tudi stanovalka Tončka Langerholc.

Državni denar za projekte v parku

Vlada je po novem v načrt razvojnih programov 2020–2023 uvrstila tudi sofinanciranje občinskih projektov v Triglavskem narodnem parku (TNP) in obnovu lokalne ceste v občini Gorje.

MATEJA RANT

Bled – Za sofinanciranje občinskih projektov v TNP, katerih skupna vrednost znaša 427 tisoč evrov, bo ministrstvo za okolje in prostor letos zagotovilo 305 tisoč evrov in še 19 tisoč evrov v prihodnjem letu. Za obnovo lokalne ceste v občini Gorje, ki je vredna 658 tisoč evrov, pa bo ministrstvo letos namenilo 117 tisoč evrov, v prihodnjem letu pa 350 tisoč evrov.

Investitorji omenjenih projektov so parkovne lokalne skupnosti, ki bodo med drugim uredile parkirišča, lokalne ceste, pešpote in podobno, s čimer bodo zagotovili varen in kakovosten promet za vozila in ostale udeležence v prometu, so pojasnili na ministrstvu za okolje in prostor. »Sofinanciranje občinskih projektov v TNP se bo izvajalo v skladu z zakonom o TNP, uredbo o merilih in kriterijih za spodbujanje in sofinanciranje projektov, investicij

ter izvajanje dejavnosti v TNP, načrtom upravljanja TNP 2016–2025 ter finančnim okvirjem za leto 2020 in 2021, akcijskim načrtom za sofinanciranje parkovnih lokalnih skupnosti v obdobju 2020–2021 ter programom dela in finančnim načrtom javnega zavoda TNP za leto 2020.« Na ta način želijo spodbujati trajnostni razvoj v TNP, ki temelji na primerjalnih prednostnih parka in prispeva k ohranjanju poseljenosti in preskrbi prebivalcev na

tem območju, so še dodali na ministrstvu.

Kateri konkretni projekti bodo deležni državnega sofinanciranja, ta čas še ni znano, so pojasnili pri javnem zavodu TNP. »Parkovne lokalne skupnosti so predložile predloge projektov za sofinanciranje in dokazila o njihovi izvedbi. Kdaj bodo postopki zaključeni, pa je odvisno od realizacije poslanih zahtevkov posamezne lokalne skupnosti na ministrstvu za okolje in prostor,« so še pojasnili.

Žlindra za poligone

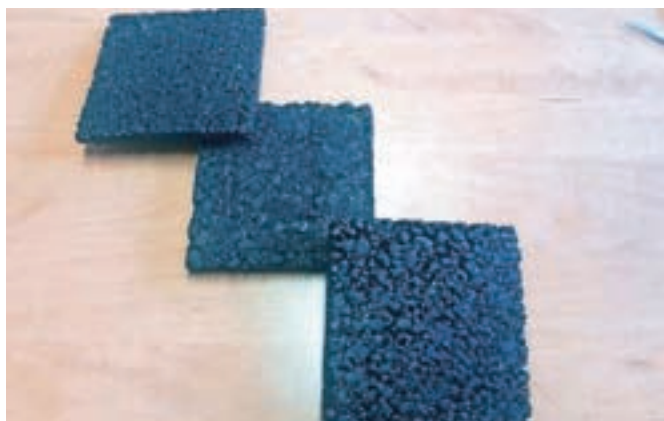
Iz žlindre, ki nastaja pri proizvodnji jekla v SIJ Acroni Jesenice, bodo začeli izdelovati grbinaste poligone za kolesarje. Za pet poligonov jo bodo uporabili deset tisoč ton.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Črno žlindro, ki nastaja pri proizvodnji jekla v SIJ Acroni na Jesenicah, so vrsto let zgolj odlagali in kopičili ob podjetju. Pred leti pa so jo začeli predelovati, saj se je izkazalo, da je lahko koristna surovina, ki jo uporabljajo za različne namene, med drugim tudi pri gradnji cest. Žlindra je tako pridobi-

1900 ton. Gre za črno žlindro različne granulacije, iz nje bodo zgradili grbine in zavoje ter uredili drenažo, vrhnja plast pa bo iz drugih materialov. Nadomestila bo drobljenec iz kamna, s čimer bodo poligoni dobili trajnostno noto, saj se bo zmanjšala poraba naravnega materiala.

»Ponosni smo, da smo del industrije, ki izdeluje jeklo po načelih krožnega gospo-

Črna žlindra ni več odpadek, temveč koristen stranski proizvod pri proizvodnji jekla.

Žlindra je bila nekdanji odpadki, ki se je kopičil na Jesenicah, danes pa je eden od stranskih proizvodov jeklarske industrije. Uspešno jo predelujejo, uporabljajo jo zlasti pri gradnji cest.

la status stranskega produkta pri proizvodnji jekla, v SIJ Acroni so jo lani predelali 45 tisoč ton in jo večji del prodali na trgu. Zdaj pa so se lotili inovativnega projekta izrabe črne žlindre za izdelovanje trajnostnih grbinastih poligonov za kolesarje (po angleško pump track).

Moči pri tem projektu so združili Slovenska industrija jekla (SIJ), njena družba SIJ Acroni, Olimpijski komite Slovenije, podjetje Batt Crew in društvo Dejmo. Do leta 2022 bodo zgradili pet grbinastih poligonov, enega tudi na Jesenicah, predvidoma leta 2022. Pobudo za postavitev so že dali Občini Jesenice, da projekt umesti v svoje letne načrte, so povedali v Skupini SIJ.

Za pet poligonov bodo uporabili skoraj deset tisoč ton žlindre; v srednje velik poligon jo vgradijo približno

darstva in išče vedno nove, trajnostne poti uporabe stranskih proizvodov, tudi v projektih za dobro lokalnih skupnosti,« je dejal Branko Žerdoner, glavni direktor družbe SIJ Acroni.

Kot so poudarili v Skupini SIJ, je jeklo edini material na svetu, ki ga je mogoče stoodstotno vedno znova in znova predelovati, ne da bi pri tem izgubil svoje lastnosti. Zelo uporaben je tudi v športu in športni infrastrukturi. Tako ves čas razvijajo kreativne projekte za uporabo jekla in stranskih proizvodov, ki nastajajo pri proizvodnji jekla. Doslej so zgradili štirinajst jeklenih poligonov za vadbo na prostem, tudi na Jesenicah in v Trzihu, jeklo zanje pa nastaja prav v SIJ Acroni na Jesenicah. Za projekt so nedavno prejeli priznanje Mednarodnega olimpijskega komiteja.

Jeseniško črno žlindro bodo uporabili pri gradnji grbinastih poligonov. / Foto: Anže Furlan

Planica prvič pod žarometi, a brez gledalcev

1. stran

Prihodnji konec tedna bo v Planici zadnjič v vlogi vodje tekmovanja Jelko Gros. Kot pravi, so se na svetovno prvenstvo začeli pripravljati že marca, takoj ko je bilo jasno, da bo marčevsko izvedbo treba prestaviti. Pod sekanci so ohranili pet tisoč kubičnih metrov snega, dodatnih tisoč kubičnih metrov so na letalnico pripeljali iz tekaškega tunela, še dva tisoč kubičnih metrov so izdelali umetnega snega. Že to je pomenilo, da imajo snega za izvedbo prvenstva dovolj, celo preveč. V torek so ga z letalnice med petsto in šeststo kubičnih metrov morali celo odstraniti. Kar zajetna pošiljka snega je sedaj prišla še po naravni poti, tako da imajo veliko dela z njegovim

V Planici se pripravljajo na svetovno prvenstvo. / Foto: OK Planica

odstranjevanjem. Pri pripravi svetovnega prvenstva je eno glavnih vodil seveda covid-19. »Kar se tiče organizacije, je narejeno vse in še več, da Planica ne postane novo žarišče okužb z

novim koronavirusom. Po mojem mnenju bo ta prireditve varna in bo ostala v lepem spominu. Ne nazadnje pa je to tudi prva množična prireditve na prostem v Sloveniji v času epidemije

in bo vzorec za vse nadaljnje športne prireditve na prostem,« pa je povedal dr. Robert Carotta, vodja zdravstvene službe.

Prvi test letalnice je predviden v torek.

www.nlb.si / oglasno sporočilo

Dobro je imeti banko, ki te podpira v vseh razmerah

Trenutne gospodarske razmere podjetjem prinašajo veliko negotovosti, nove izzive in zahtevajo razmislek o tem, kako naprej. Dobro je, če imate ob sebi banko, ki sledi trendom, ki vas skuša razumeti in vas lahko podpre tudi v teh zahtevnih časih. S celovitimi rešitvami in s strokovnimi nasveti, ki jih lahko ponudi banka, boste izzive lažje premagovali ter ohranjali stabilnost vašega poslovanja.

Pravi nasvet v celotnem življenjskem ciklu podjetja in v vseh okoliščinah

Vsako podjetje za svoje poslovanje potrebuje poslovno banko. Je finančni partner na celotni poti vašega podjetja in vas lahko podpre ne le z bančnimi storitvami, ampak tudi s podjetniškimi nasveti, ki vam lahko pomagajo pri iskanju rešitev za finančne izzive poslovanja.

V NLB postavljajo danes svetovanje v središče poslovnega odnosa s podjetji, kot pojasni Eva Prezelj, svetovalka za podjetja v Poslovanju za mikro podjetja v NLB: »V NLB poslovni pristop temelji na svetovalcih za podjetja, ki spremljamo vaše poslovanje, dobro poznamo lokalno podjetniško okolje, v katerem poslujete, in vam nudimo celovito obravnavo na enem mestu. Iz celovitega nabora bančno-financijskih storitev vam pomagamo izbrati prave rešitve ter ponudimo brezplačen podjetniški nasvet, ki temelji na znanju, strokovnosti in izkušnjah. Razumemo težko likvidnostno situacijo, v kateri ste se znašla podjetja, in vam bomo z veseljem prisluhli. Pomagali vam bomo pogledati na posel tudi iz drugih zornih kotov, razmisliti o pomembnih okoliščinah in skupaj z vami poiskati najustreznejšo pot za premostitev likvidnostnih težav.«

Poslovni paketi z naborom storitev, ki jih podjetja najbolj potrebujejo

Osnovne storitve, ki jih podjetja najpogosteje uporabljajo in potrebujejo za sodobno poslovanje, so v NLB zdru-

žili v **NLB Poslovna paketa Osnovni in Celoviti**. Oblikovana sta tako, da vam poenostavita pregled nad stroški in pocenita vsakodnevno opravljanje bančnih storitev. Tako v paketu za določeno število prejetih in izvedenih plačil mesečno na primer ne plačujete provizij. Paket lahko dopolnite po svoji izbiri s storitvami s popustom in drugimi ugodnostmi. Med njimi je **NLB Poslovna kartica Mastercard** s polovično članarino za prvo leto, ki jo odslej lahko tudi dodatno **zavarujete** za primer izgube ali kraje.

Oba paketa vključujeta **napredne digitalne storitve**, ki omogočajo nemoteno poslovanje tudi v času omejevanja fizičnih stikov. Večino bančnih storitev lahko opravljate brez obiska poslovalnice v e-banki **NLB Proklik** ali mobilni banki **Klikpro**, s **prodajnim mestom POS** pa svojim strankam omogočite varno brezstično plačevanje s karticami ali **mobilno denarnico NLB Pay**. V času večjih likvidnostnih potreb je za podjetja dobrodošla možnost sklenitve **Hitrega kredita** in **Hitrega limita** v Klikpro, do likvidnostnih sredstev pa lahko hitro pridete tudi s prodajo terjatev v **spletni aplikaciji NLB Odkup terjatev**. Za nujne bančne storitve so vam 24 ur na dan vse dni v letu na voljo tudi bančniki na **video klicu**.

Postanite del NLB poslovne skupnosti in izkoristite **6-mesečno brezplačno vodenje poslovnega paketa Osnovni in Celoviti za nove stranke**. Svetovalci za podjetja v NLB vam bodo pomagali izbrati paket, ki najbolj ustreza vašim potrebam.

- www.nlb.si/podjetja
- www.nlb.si/poslovna-mreza-podjetja

Luči so prižgane!

Začenja se čas najdaljših noči v letu, čas, za katerega naši predniki niso bili prepričani, da bo Sonce zmoglo premagati noč in vrniti svetlobo. V takšnem času se v dneh epidemije nahajamo tudi sami. Kljub temu so temo okoli nas razsvetlile praznične luči, ki bodo letos morda na Bledu svetile samo domačinom, morda pa si jih bodo v živo lahko ogledali tudi ostali. Naj bodo letošnje lučke simbol upanja in moči, da bomo skupaj zmogli in premagali vse slabo, ki se je letos nakopičilo ter nas tišči k tlom in jemlje dih. Naj gorijo!

Lučke so prižgali tudi na Bledu.

Bi napisali voščilnico na roke?

Letošnji prazniki bodo posebni, osebnih voščil »v živo« bo manj, marsikdo ne bo mogel objeti niti svojih najbližjih. Elektronske voščilnice in voščila po socialnih medijih so sicer fina stvar, vendar ne trajajo! »Voščilnice iz papirja, poslane po pošti, vse bolj postajajo nekaj posebnega. Še posebej starejši, ki so v teh časih lahko zelo osamljeni, se jih bodo prav gotovo razveselili,« pravi blejski župan Janez Fajfar. »To, da imamo svetovno pošto, je velik dosežek, na katerega smo v času spleta kar malo pozabili. Lepa voščilnica z lepimi mislimi pa človeku pomaga preživeti samotne ure in pogreje srce«, še pravi župan. Voščilnic z blejskimi motivi je kar nekaj, naj gredo v svet!

Nove barve Blejskega gradu

Blejski grad je letos že trikrat »sodeloval« v različnih ozaveščevalnih akcijah. Prva je bila obletnica poljskega gibanja Solidarnost, ko je poljsko veleposlaništvo organiziralo dogodek, na katerem so na grajsko skalo projicirali napise in logotipe tega poljskega gibanja. Drugo akcijo je sprožil Onkološki inštitut Ljubljana na pobudo Svetovne zdravstvene organizacije, ko je turkizna barva grajske skale opozarjala na začetek svetovnega projekta za eliminacijo raka materničnega vratu. Tretja akcija se je zgodila 1. decembra, ob svetovnem dnevu aidsa, ko je grajska skala zažarela v rdeči barvi. Zadnjo akcijo je sprožil Klub radovljiških študentov. Za Blejski grad je sicer letošnje leto posebno, saj je zaradi epidemije do 25. oktobra grad glede na lani obiskalo le 16,3 odstotka obiskovalcev. Na Zavodu za kulturo pričakujejo, da se bo število konec leta v primerjavi z lanskim gibalo okoli 15 odstotkov, seveda odvisno od gibanja epidemije in spremljajočih ukrepov.

Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si

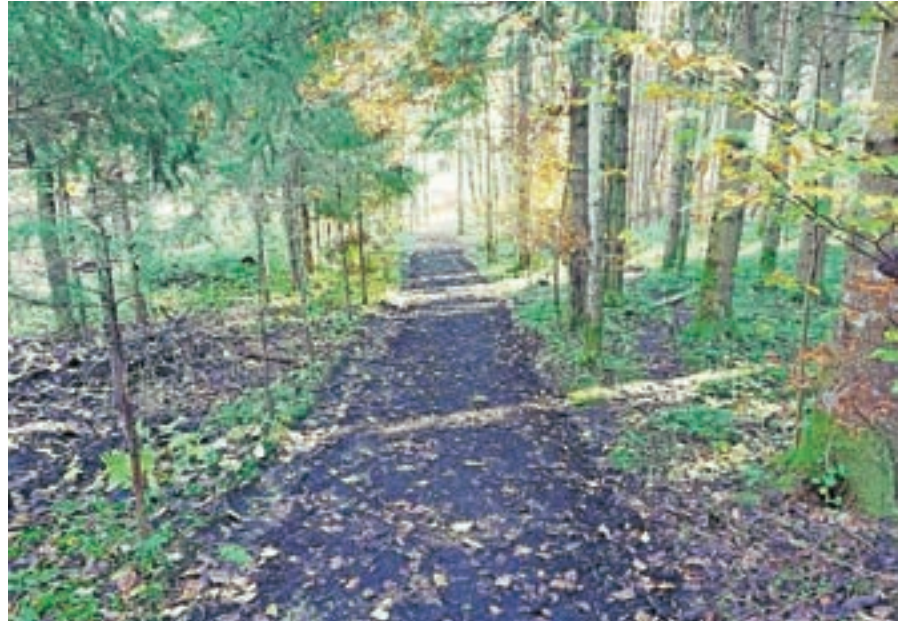

Urejanje poti v Vintgarju

Občina Bled je oktobra in novembra urejala in sanirala pešpot v sotesko Vintgar, in sicer na odseku Slap Šum–sv. Katarina na Homu. Dela so opravili delavci javnega podjetja Infrastruktura Bled.

Turistično društvo Gorje, ki že desetletja upravlja sotesko Vintgar, je letos zaradi epidemije uvedlo nov režim obiskovanja, in sicer na način, da je možen vstop v sotesko le na zgornjem koncu v Podhomu. Obiskovalci se po ogledu soteske vračajo na Blejsko Dobravo, po levem bregu Radovne po strmih pobočjih Boršta na izhodišče v Podhomu ali pa od Slapa Šum čez severovzhodna pobočja Homa na razgledno točko pri cerkvi sv. Katarine ter naprej po pašnikih na južnih pobočjih Homa čez Podhomski rob prav tako nazaj na izhodišče oziroma parkirišče pred vhodom v sotesko v Podhomu.

Vse od ureditve soteske Vintgar za ogled, torej od konca 19. stoletja, je vzhodni konec soteske od Slapa Šum s potjo povezan s sv. Katarino, pot v bistvu že dobrih sto let poteka po isti trasi. Pot je v krajšem začetnem delu nad Slapom Šum steza, dalje pa z izjemo prečkanja travnika (sto metrov) poteka po gozdnih prometnicah oziroma vlakah. Pot v glavnem uporablja domačini, pohodniki in turisti. Dolga je 1100 metrov in se od Slapa Šum do sv. Katarine vzpne za 86 višinskih metrov. Občina Bled je na poti izvedla ureditvena, vzdrževalna in sanacijska dela, cilj pa je bil tudi jasno urediti usmerjevalno signalizacijo, ki bo pomagala predvsem pohodnikom in turistom. Pot je na petih lokacijah dobila nove ograje, ki zagotavljajo varnost pohodnikov in hkrati preprečujejo ubiranje bližnjic, erozijo ter usmerjanje pohodnikov po pravi poti. Ograje so lesene z okroglicami premera deset centimetrov, z dvema vrstama prečnih

Poti v Vintgarju in okolici so na novo urejene.

in nosilci na razmaku na dva ali štiri metre. Dodatno so izdelali dva metra kovinske ograje ob betonskih stopnicah pri brunarici pri Slapu Šum. Pot večinoma poteka po gozdnih vlakah. Odvodnjavanje na vlakah ni bilo urejeno, vodna erozija je povzročala odnašanje zemljine in manjše zemeljske usade. Posledično so tudi pohodniki iskali obhodne steze in s tem povzročali dodatno erozijo in nekontrolirano širitev poti. Ustrezno so uredil problem odvodnjavanja. Na ravninskem delu poti, kjer pogosto zastaja voda, posledično pa se naredijo večje luže oz. blato, so nasuli pot v dolžini zastajanja vode, in sicer tako, da so na sredini poti teren malenkost

dvignili. Izdelali so nove lesene stopnice in pragove.

Pot Slap Šum–sv. Katarina na Homu je bila v preteklosti označena z različnimi neenotnimi lesenimi smerokazi, delno z markacijami, čeprav ne gre za planinsko pot, in ponekod celo z napismi na drevju. Označitev je bila nekonsistentna. Bled je pred dvema letoma na vseh pohodniških poteh vzpostavil nov enoten sistem označevanja, delno je bil ta sistem že postavljen tudi na poti Slap Šum–sv. Katarina. Posodobili so usmerjevalno signalizacijo, jo poenotili in dopolnili smerokaze ter hkrati tudi odstranili vse stare oznake, vključno z markacijami na spodnjem delu poti.

Zdaj veste, kje ste: na Koritnem

Da vedo, kje so, vse o poimenovanju kraja, izvoru in starosti naselja ... vse to odslej lahko izvedo obiskovalci Koritnega. Izvedo tudi, katere gore objame njihov pogled, ko stojijo na tamkajšnji Polici (blizu odcepa, ki vodi s Koritnega proti Šobcu).

Vsa ta spoznanja jim razkriva informacijska panoramska tabla, ki so jo nedavno postavili s pomočjo Turizma Bled. Slavica Ažman in njen partner Marjan imata že dolgo priložnost opazovati mimoidoče, kako jih privlači pogled s te razgledne točke ob lokalni cesti, nasproti njenega domovanja. Korak se kar sam ustavi in ponudi pogled, ki ga radi in pogosto beležijo tudi fotografski objektiv. Slavici in Marjanu se je zato utrnula ideja, da bi tam postavili klopco, ki bi mimoidoče še dlje zadržala in jim ponudila užitek in morda tudi počitek z razgledom. Ideje nista ohranila zase, celo nadgradila sta jo z željo po postavitvi informacijsko-panoramske table. Pobuda je obrodila sadove, na njunem zemljišču, ki ga z veseljem in radodarno delitvijo z mimoidočimi, zdaj vabi klopca in izobražuje tabla, ki v slovenskem in angleškem jeziku »komentira« razgled. Mimoidočega zapis na tabli nagovori takole: »Koritno je razpotegnjeno naselje JV od Bleda, s površino 1,5 km² in povprečno nadmorsko višino 487 m. Vas leži na robu rečno-ledeniške terase, zahodno od struge Save Dolinke. Koritno je dobilo ime po vaških koritih. Naselje je v listinah iz 11. stoletja omenjeno kot Corith, Coritna

in Goriten, Cherit (urbar 13. stol), Goreyt (urbar 14. stol.). Spodnji del vasi (POLICA) ponuja razkošen pogled na Karavanke (Stol, Begunjsčica ...) in ledeniške terase. Zelene oaze bogatijo Register naravnih vrednot občine Bled z več majhnimi povirji, ki jih obrašča značilna mokriščna

Zdaj bodo obiskovalci vedeli, kje so: na Koritnem.

vegetacija (npr. navadna rezika – *Cladium mariscus*). Za območje Natura 2000 Koritno izvir—izliv v Savo Dolinko je določena kvalifikacijska vrsta raka navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*).« Poimenuje pa tudi vrhove, ki jih ponuja razgled. V neposredno bližino sta te dni gostitelja posadila ne lipo, pač pa dren. Na vprašanje, zakaj dren, pobudnika odgovarjata: »Dren (*Cornus mas*) je bil v starih časih simbol slovenstva in dolgovčnosti. Rek, da je nekdo zdrav, trden kot dren, še kako drži in je povezan prav z njim. Tako bo tudi nas in vse, ki bodo posedali ob njem in občudovali čudovit razgled ob bližnjih hribih in travnikih, napolnil z optimizmom, voljo do življenja in nam pričaral nasmeh na obraz. Zato si dren na domačem vrtu res zasluži kakšen kotichek.«

Na kamen ob klopici nameravata umestiti še napis z datumom, ki pričča, kdaj se je porodila ideja o tej prijetni razgledni točki. In zdaj manjkate samo še vi, saj je sleherni mimoidoči dobrodošel. In verjeti gre, da bodo kmalu spet prišli časi, ko bodo množični sprehajalci spet pravilo, in ne izjema. Takrat pa le: po razgled, po vsebino, po »dolgovčnost«, ki je Koritnani ne hranijo le sebično zase.

Del smodnišnice v last občine

Občina Kamnik z nakupom nepremičnin na območju nekdanje smodnišnice, za katere bo namenila dva milijona evrov, lovi že zadnji vlak, če želi, da se to velikansko območje ne bo razvijalo povsem stihijsko. Predpogodba je potrjena, predmet nakupa pa so ceste in komunalna infrastruktura ter objekti in zemljišča na južnem delu območja.

JASNA PALADIN

Kamnik – Območje nekdanje smodnišnice je deset let po stečaju Kemijske industrije Kamnik danes videti tako, da lokalni skupnosti ne more biti v ponos. Namesto enega lastnika jih je danes na tem območju že več kot šestdeset, večinoma obrtnikov, ki zemljišča urejajo vsak po svoje. Občina je večino dosedanjih možnosti za nakup katerega od zemljišč izpustila ali bila na javnih dražbah preprosto neuspešna, vse pa se bo spremenilo v prihodnjih mesecih, ko bo občina na to območje vstopila kot eden od večjih lastnikov.

Svetniki so na novembrski seji namreč potrdili predpogodbo in namero občine, da odkupi zemljišča v skupni površini 44.460 kvadratnih metrov in 3.640 kvadratnih metrov površin že zgrajenih

Občina bo na območju nekdanje smodnišnice kupila petdeset tisoč kvadratnih metrov nepremičnin. / Foto: Gorazd Kavčič

stavn, od tega funkcionalna zemljišča predstavljajo nekaj več kot 22 tisoč kvadratnih metrov, dobrih 21 tisoč kvadratnih metrov pa je cest in drugih komunikacijskih površin. Predmet nakupa sta tudi dva industrijska šotora. Zahtevna pogajanja z

lastnikoma – družbama Iskra Mehanizmi (ki svoje poslovanje iz Kamnika seli v poslovno cono ob brniško letališče) in Iskra Mehanizmi Holding – so potekala vse od julija, v tem času pa je občini sta tudi dva industrijska šotora. Zahtevna pogajanja z

milijona, čemur pa bo treba prišteti še davek od prometa z nepremičninami.

Vseh nepremičnin občina resda ne potrebuje, a so se prodajale le v paketu. Pomembno je, da bo z nakupom občina ohranila dostop do Doma kulture Kamnik.

Z nakupom cestnih površin v občinsko last prehaja tudi približno 800 metrov kanalizacije in prav toliko vodovoda, zgrajenega v letih 2016 in 2017.

Na občini se zavedajo, da je večina cest na območju nekdanje smodnišnice v slabem stanju, nekategoriziranih, delno preozkih in potrebnih obnove, a ne glede na to so prepričani, da bodo s tem lastništvom lahko pomembno vplivali na nadaljnji razvoj celotnega območja. »Pravo delo pa se s tem šele začneja,« opozarja župan Matej Slapar. Pripravi bo treba Občinski podrobni prostorski načrt, zagotoviti denar za ureditev in obnovo cest in druge komunalne infrastrukture, urediti sistem upravljanja in – kar je najpomembnejše – pripraviti dobro strategijo razvoja celotnega območja.

Obnova vlečnice

Sebenje – Občina Trzič je v letošnjem proračunu zagotovila sredstva za obnovo vlečnice v Skakalnem centru Sebenje. Za investicijskovzdrževalna dela so uspešno kandidirali na razpisu za sofinanciranje projekta iz sredstev Fundacije za šport, na podlagi katerega so upravičeni do 12.694 evrov. V teh dneh se dela na obnovi vlečnice zaključujejo. Vrednost celotne investicije znaša dobrih petdeset tisoč evrov. Obnovljena vlečnica bo omogočala nemoten trenajni proces Nordijskemu smučarskemu klubu Trzič.

Barkin sejem na spletu

Medvode – Skupnost Barka iz Zbilj vsako leto organizira Barkin Miklavžev sejem, ki pa bo letos potekal nekoliko drugače. Spremenili so lokacijo in sejem preselili na splet. Izdelke si lahko ogledate na njihovi spletni strani, jih naročite po telefonu (040 855 738) ali e-pošti (delavnice@skupnostbarka.si.) Pripravili so božično-novoletne voščilnice, lesene rožice, pručke, ovratne metuljčke, lesene smrečice, predpasnike ter druge unikatne izdelke.

OGLASNO SPOROČILO

NADO CENTER ZDRAVJA D.O.O., ZALOŠKA CESTA 167, LJUBLJANA

Bolečina ne izbira ne časa ne kraja in ne starosti

Zakaj bi vas bolelo v hrbtenici, če pa za odpravljanje bolečine obstajajo učinkovite rešitve?

Leto je posebej zahtevno zaradi razmer, povezanih s covidom-19. Zdaj smo tudi v letnem času, ko se že sicer manj gibljemo in še več ur presedimo za računalnikom, televizijo. Več je tudi dela od doma, zopet za računalnikom. Več časa presedimo, manj nam je hrbtenica hvaležna za to. Mišice so okorele in ne opravljajo svoje pomembne vloge. Saj poznate občutek, ko po dolgem času sedenja vstanete s stola in vas zaboli v križu? In kako težko je potem narediti nekaj prvih korakov ...

Če človeka nekaj boli, težko funkcionira. V Nado centru zdravja v Ljubljani bolečina, ki jo povzročajo hernija diska in druge bolezni hrbtenice, uspešno zdravijo z neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice (raztezanjem hrbtenice z ekstenzomatom). Bolečine namreč vplivajo na vse starostne skupine, vzroki pa so lahko različni. Bolečina je lahko tudi blaga, skoraj neopazna, a vedno prisotna in akutne narave, posebno izražena v določenih

posebnih gibih ali položajih telesa. Zdravljenje s klasičnimi fizikalnimi metodami pogosto ne daje želene rezultata, ker te metode delujejo kot blaženje težav in se ne posvečajo vzroku same težave. A ni nujno, da je tako! In se znova vrnemo k vprašanju, zakaj bi vas sploh bolelo v hrbtenici in zakaj tega neprijetnega občutka ne bi odpravili v zelo kratkem času, v urgentnih primerih pa takoj?

V Nado centru zdravja v Ljubljani, za Gorenjce torej blizu, so usmerjeni v odpravljanje vzroka bolečine. Poleg neoperativne dekompresijske terapije hrbtenice izvajajo tudi termoterapijo, elektroterapijo, t. i. TENS ter prav tako dokazano uspešno manualno terapijo. Svojim strankam pomagajo vzdrževati ugodno stanje usposobljeni fizioterapevti, ki jih naučijo tudi pravilnih vaj. Na voljo je še refleksoterapija stopal in obraza kot podpora telesu k samozdravljenju.

Dejavnost bodo še okrepili in začeli obravnavo in vaje za paciente s skoliozo po

znani nekirurški metodi po Katharini Schroth, ki je namenjena tudi otrokom in skupaj s trakcijo daje dovolj dobre rezultate.

V Nado centru v Ljubljano prihajajo ljudje z najrazličnejših koncev Slovenije. V času epidemije covid-19, ko je omejeno gibanje med občinami, svojim strankam za prehajanje občinskih meja izdajo zdravstveno potrdilo, da so pri njih v zdravstveni obravnavi.

Med epidemijo imajo v Nado centru zdravja v vsakem prostoru samo po eno napravo, s tem zagotavljajo priporočeno medosebno varnostno razdaljo. Vsakomur že ob vstopu izmerijo telesno temperaturo, nameščena imajo sredstva za razkuževanje rok, vsaka stranka pa se v garderobi preobleče. Zaščitne maske so obvezne kot vsepovsod. Strokovna priporočila NIJZ so pri njih zakon!

V Nado centru zdravja svetujejo prav vsem, da tudi zdaj čim več prostega časa, ki ga imate na voljo, preživite v naravi, ki blagodejno učinkuje na počutje.

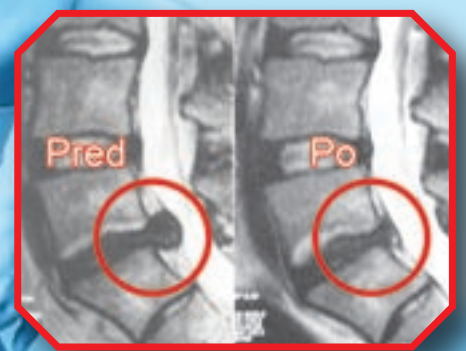
NADO
CENTER ZDRAVJA

+386(0)1 235-1-999 PON-PET, 08:00-17:00
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA • info@nado.si • www.nado.si

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

IMATE
BOLEČINE
V HRBTU?

MI IMAMO
REŠITEV!

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ diskus hernijo
- ✓ spondilolistezo
- ✓ skoliozo
- ✓ mravljinca v rokah in nogah
- ✓ išias
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ artrozo majhnih sklepov
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

Triglav slavil na Jesenicah

JOŽE MARINČEK

Jesenice – Minuli torek sta tekmo državnega članskega hokejskega prvenstva na Jesenicah odigrala SIJ Acroni Jesenice in Triglav. Kranjčani so poskrbeli za presenečenje, saj so gostitelje premagali z rezultatom 2 : 3 (0 : 1, 1 : 0, 1 : 2). Presenečenje je bilo še toliko večje, saj so v moštvu Triglava manjkali vratar Kristjan Šenk, branilec Luka Logar, brata Matevž in Urban Ban, Žan Zupan in Ožbej Janežič. So pa gostje imeli v vratih razpoložena Uroša Plavca.

Za še eno zmago nad hokejisti z Jesenic pa so poskrbeli hokejisti MK Bled, ki so

na tekmi Mednarodne hokejske lige (IHL) v Kranju s 4 : 2 (1 : 1, 2 : 0, 1 : 1) premagali moštvo HD Hidria Jesenice. Ponovno se je izkazala vratarica MK Bled Pia Dukarič.

V Ljubljani pa so tekmo v Alpski hokejski ligi (AHL) odigrali hokejisti SŽ Olimpije in ekipe Pustertal Wolfe. Gostje so zmagali z rezultatom 0 : 1 (0 : 1, 0 : 0, 0 : 0). Naslednje tekme v AHL bodo odigrali konec tedna. Jeseničani se bodo danes ob 19.30 v gosteh pomerili z ekipo EC Bregenzerwald, jutri ob 17. uri pa še pa z ekipo ECH Lustenau. Hokejisti SŽ Olimpije bodo jutri gostovali pri ekipi HC Pustertal Wolfe.

Košarkarji imajo vstopnico za evropsko prvenstvo

Kranj – Konec minulega in na začetku tega tedna so v Ljubljani potekale kvalifikacije za evropsko prvenstvo leta 2022. Naša reprezentanca bi se sicer morala pomeriti z reprezentancama Ukrajine in Madžarske, zaradi več pozitivnih na covid-19 v madžarskem moštvu pa so Madžari še pred začetkom tekem zapustili Ljubljano. Tako so se naši košarkarji v soboto pomerili z Ukrajino in po odličnem začetku tekme na koncu zmagali s 84 : 73. V nedeljo so nato igrali še z Avstrijo in bili boljši s 77 : 64. Na zadnji tekmi v Stožicah je Ukrajina premagala Avstrijo s 70 : 67 ter s tem razveselila tudi našo reprezentanco, ki si je tako že zagotovila nastop na evropskem prvenstvu leta 2022. V tretjem kvalifikacijskem ciklu, ki je na sporedu med 15. in 22. februarjem prihodnje leto, naj bi predvidoma odigrali še preostalih pet tekem v skupini. Slovensko reprezentanco čaka še povratni obračun z Ukrajino ter preložen dvoboj z Madžarsko.

Zmaga sta ostali v Šenčurju in Kranju

Kranj – V sredo je bila na sporedu prva tekma desetega kola v prvi SKL za moške. Ekipa Gorenjske gradbene družbe Šenčur je gostila vodilno Krko in zmagala z rezultatom 73 : 60 (18 : 16, 13 : 15, 26 : 18, 16 : 11). Tako so košarkarji Krke doživeli prvi poraz, Gorenjska gradbena družba Šenčur pa je vpisala tretji zaporedni par točk oziroma peto zmago v osmih tekmah. Nova zmago pa so si priborile tudi košarkarice Triglava, ki so v torek v prvi SKL za ženske v domači dvorani gostile ekipo Ježice in na izenačenem derbiju slavile z rezultatom 58 : 56 (7 : 19, 10 : 9, 21 : 15, 20 : 13).

Odbojkarji bodo igrali na svetovnem prvenstvu

Kranj – Slovenska moška odbojcarska reprezentanca bo še drugič zapored nastopila na svetovnem prvenstvu. Mednarodna odbojcarska zveza (FIVB) je namreč odločila, da kvalifikacij za prvenstvo ne bo, naša izbrana vrsta pa si je z visoko uvrstitvijo na svetovni lestvici nastop v Rusiji že zagotovila. Svetovno prvenstvo v Rusiji bo potekalo med 26. avgustom in 11. septembrom 2022, predstave najboljših odbojkarjev pa si bo moč ogledati v kar desetih mestih, Moskvi, Sankt Peterburgu, Kaliningradu, Jaroslavlju, Kazanu, Ufi, Jekaterinburgu, Novosibirsku, Kemerovu in Krasnojarsku. Na Nizozemskem bodo tekmovanja deklet potekala v treh mestih, Arnhemu, Apeldoornu in Rotterdamu, na Poljskem pa v petih, Gdansk, Lodžu, Katovicah, Vroclavu in Krakovu. Pri dekletih Slovenke v svetovni razvrstitvi trenutno zasedajo trideseto mesto, nastop na evropskem prvenstvu 2021, na katerem bi svojo uvrstitev na lestvici lahko še izboljšale, pa si morajo še zagotoviti v kvalifikacijah.

Domžalski nogometaši slavili v Novi Gorici

Domžale – Minulo sredo so nogometaši Gorice v 15. krogu Prve lige Telekom Slovenije gostili ekipo Domžal, gostje pa so na koncu slavili z rezultatom 0 : 2 (0 : 0). V 69. minuti je za Domžale zadel Arnel Jakupović, končni rezultat pa je v 82. minuti postavil Damjan Vuklišević. Za Gorico je bil to tretji zaporedni poraz in ostajajo na dnu prvenstvene lestvice, Domžale pa so tretjič zaporedno ostale neporažene in so se vsaj začasno prebile na peto mesto. Jutri, v soboto, z začetkom tekme ob 15. uri, bodo Domžalčani gostili ekipo Kopra.

Mladost je njihova prednost

Vaterpolisti Akademskega vaterpolskega kluba Triglav Kranj od danes do nedelje gostijo kvalifikacijski turnir skupine C za evropski pokal LEN. Prenos tekem bo na Tržič TV.

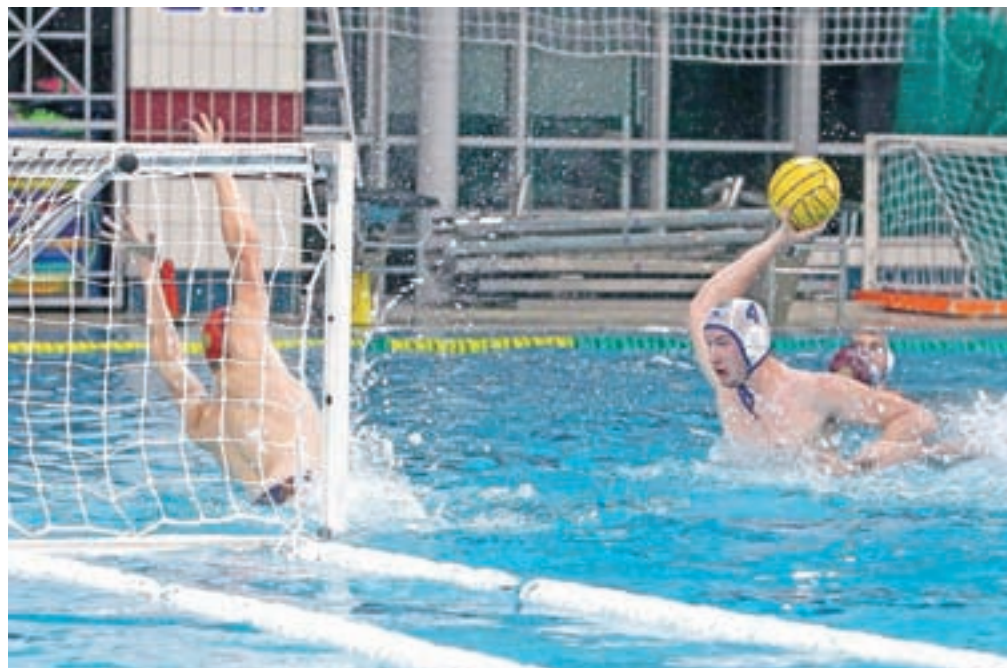
VILMA STANOVNIK

Kranj – S tekmo med madžarskim moštvom OSC in srbsko Crveno zvezdo se bo danes ob 17. uri v kranjskem olimpijskem bazenu začel kvalifikacijski vaterpolski turnir skupine C v pokalu LEN. Ob 19. uri bo sledila še tekma med francoskim moštvom Noisy in domačo ekipo Triglava.

Pokal LEN je drugorazredno evropsko tekmovanje, tako kot denimo Liga Europa v nogometu. Ker pa v ligi prvakov sodeluje le dvanajst ekip, sta se tja v novembrskih kvalifikacijah uvrstila le dva kvalifikanta, vsa preostala moštva pa svojo evropsko pot nadaljujejo v kvalifikacijah za Pokal LEN.

Žrebje kranjskim vaterpolistom namenil kar dva nekdanja zmagovalca lige prvakov – OSC iz Budimpešte in beograjsko Crveno zvezdo. Tretji nasprotnik Kranjčanov bo še eno močno moštvo, francoski Noisy, v katerem igrajo tako reprezentanti Hrvaške in Srbije kot seveda Francije. V glavni del tekmovanja se bosta uvrstili prvi dve ekipi iz vsake kvalifikacijske skupine.

V madžarski ekipi, ki jo s klopi vodi nekdanji olimpijski prvak Daniel Varga, bo moč videti tri aktualne

V lanski sezoni so kranjski vaterpolisti nastopali v mednarodni regionalni ligi, letos pa se bodo pomerili v evropskem pokalu. / Foto: Gorazd Kavčič

evropske prvake z reprezentanco Madžarske - Balazsa Erdelyija, Balazsa Harajja in Krisztiana Manhercza, v francoski ekipi nastopata nekdanji svetovni prvak s Hrvaško Ivan Krapić in nekdanji evropski prvaki Srbijo Viktor Rašović, z moštvom Crvene zvezde pa ob srbskih reprezentantih v Kranj ponovno prihaja Miloš Vukičević.

»Upam, da smo se na turnir dobro pripravili. Glede na razmere je bilo morda nekoliko težje in upam, da se ne bo poznalo, da od marca nismo odigrali nobene

uradne tekme. V Kranj prihajajo ekipe, ki so kakovostnejše od nas, mogoče pa bo mladost naša prednost. Predvsem je dobro, da po dolgem času turnir zopet gostimo v Kranju, čeprav bo žal potekal brez gledalcev,« je povedal trener Kranjčanov Primož Troppan.

Po današnjem uvodnem dnevu bosta jutri na sporedu še tekmi med ekipama Noisy in OSC (ob 17. uri) ter Crveno zvezdo in Triglavom (ob 19. uri). V nedeljo ob 10. uri bo tekma med Crveno zvezdo in ekipo Noisy, ob 12.

uri pa še med OSC in Triglavom. Prenos vseh tekem bo na programu Tržič TV, ki je v shemi vseh največjih ponudnikov televizijskih storitev v Sloveniji (Telekom, Telemach, T2 ...). »Vabljeni, da v teh negotovih časih, ko tribune samevajo, nekatere največje zvezdnike svetovnega vaterpola, aktualne in nekdanje svetovne in evropske prvake, proti katerim se bodo v čim boljši luči želeli pokazati tudi mladi kranjski vaterpolisti, spremljate na televizijskih ekranih,« pravi v kranjskem klubu.

Balinarji ne igrajo, so pa praznovali

Dan slovenskega balinanja v spomin na dolgoletnega predsednika krovne balinarske organizacije Jožeta Rebca vsako leto poteka na zadnji novembrski dan.

VILMA STANOVNIK

Radovljica – Pred devetimi leti je 30. novembra v 75. letu starosti umrl predsednik Balinarske zveze Slovenije Jože Rebec. Bil je uveljavljen športni delavec, predsednik Plavalnega kluba Gorenjska banka Radovljica, član izvršnega odbora plavalne zveze in tudi podžupan Občine Radovljica. V njegov spomin vsako leto poteka Dan slovenskega balinanja.

Baliranje je kot športna panoga prišlo v Slovenijo pred več desetletji iz Francije čez Italijo. Na nekdanjem Kranjskem so še pod Avstrijo začeli balinati okrog leta 1910. Igra je bila takrat igralcem v razvedrilo in zabavo.

Že leta 1935 je bilo v Sloveniji veliko balinarskih klubov, ki so bili sicer bolj neorganizirani, vendar so med

seboj igrali tekme vse do začetka druge svetovne vojne. Po vojni je baliranje ponovno oživelo, vendar se je organizirano športno baliranje začelo šele v letih 1949 in 1950. Leto dni kasneje so

svetovnih in sredozemskih igrah sodi med najuspešnejše nacionalne panožne zveze v Sloveniji.

Za uspešno organizirano zvezo ima poleg številnih posameznikov največ-

Konec oktobra bi se morala začeti nova sezona v elitni superligi, vendar balinarji še ne tekmujejo. Odločitev o tem, kdaj naj bi se tekmovanje začelo, naj bi na Balinarski zvezi Slovenije sprejeli prihodnji teden.

pri takratni Fizikturni zvezi Slovenije ustanovili prvi balinarski odbor, ki je zatem ustanovil Balinarsko zvezo Slovenije.

Balinarska zveza Slovenije je v svoji 69-letni zgodovini zabeležila številne uspehe tako na tekmovalnem kot na organizacijskem področju. Z osvojenimi 223 medaljami na svetovnih in evropskih prvenstvih ter

je zasluge nekdanji predsednik Jože Rebec, ki je bil na čelu zveze od leta 1980 in vse do smrti leta 2011. Njegovo delo je znala ceniti tudi mednarodna zveza, saj je bil leta 1997 izvoljen v izvršni odbor FIB. Krmilo Balinarske zveze je leta 2011 prevzel Sandi Kofol, ki je bil leta 2013 izvoljen v izvršni odbor FIB, leta 2019 pa ga je nasledil Primož Marinko. Ta se

skupaj s sodelavcu letos spopada s številnimi preglavicami. »Kljub zelo posebnemu letu nam je uspelo izpeljati številne odmevne projekte. Nekatere smo vendarle morali prestaviti v leto 2021 in verjamem, da jih nam jih bo uspelo realizirati. Tudi letošnji Dan slovenskega balinanja smo bili primorani proslaviti na poseben način. Prepričan sem, da bomo s skupnimi močmi uspešno prebrodili to krizno obdobje in se kmalu spet ponovno veselili uspehov slovenskega balinanja.«

Letošnji praznik je namreč Balinarska zveza Slovenije zaznamovala s predstavitvijo nove spletne strani (www.bzs.si), izdajo nove številke glasila Balinar ter posebno nagradno igro na strani Balinarske zveze Slovenije na Facebooku.

Gorenjska ima močno zadružništvo

Borut Florjančič s Sela pri Vodicaх je letos poleti prevzel vodenje Zadružne zveze Slovenije. Z njim smo se pogovarjali o njegovih načrtih in izzivih, ki so pred slovenskimi zadrugami.

ALEŠ SENOŽETNIK

Od junija ste na čelu Zadružne zveze Slovenije. Katere so bile vaše prve poteze?

Poleg urejanja internih zadev in postavitve ekipe sem po načelu dobrega gospodarja začel urejati in uvajati procese, pravilnike, ki jih vsako sodobno urejeno podjetje mora imeti. Prve aktivnosti navzven so bile usmerjene v reševanje aktualnih težav v kmetijstvu, ki jih letos vsled koronavirusa res ne manjka. Navkljub relativno nizki samooskrbi smo se poleti srečevali z viški zelenjave in nizkimi odkupnimi cenami. Aktivno smo se na ZZS vključili v pripravo nove kmetijske zakonodaje in v pripravo okvirjev Načrta za okrevanje in odpornost v kmetijstvu. Sodelujemo s predlogi v t. i. protikoronskih ali PKP-paketih.

Katere so sicer ključne prioritete, za katere si boste prizadevali v svojem mandatu?

Osnovno vodilo, okoli katerega se vse vrti, je izboljšati položaj članov in zadrug. Doseči pošteno plačilo naših pridelkov in omogočati razvoj. Za doseg tega pa je treba tudi kar nekaj postoriti. Vsekakor moramo biti močni pogajalci in zastopniki naših zadrug do ključnih deležnikov, kot so ministrstva, da dosežemo za nas pošteno in tudi ugodno obravnavo na ravni zakonov, odredb razpisov in seveda v novi skupni kmetijski politiki po 2020. Zadruga vse bolj spoznavajo, da je potrebno povezovanje na poslovnih ravni tudi njih samih, in to sem želel v čim večji meri doseči tudi sam v svojem prejšnjem mandatu kot direktor Kmečke zadruge Sevnica. Povezovati se moramo po nabavni kakor tudi po prodajni strani – modeli so poznani npr. kot zadruga drugega reda, ki naj bodo zlasti v sektorju sadja in zelenjave priznane kot organizacije proizvajalcev. Tako bodo lahko v največjem možnem obsegu tudi uporabile sredstva skupne kmetijske politike. Ne nazadnje to ne ogroža obstoja osnovne zadruge, ampak ga samo dopolnjuje. Zadrugam moramo omogočiti enakopraven razvoj, da izboljšamo konkurenčnost znotraj verig vrednosti. S posredovanjem

Borut Florjančič / Foto: arhiv ZZS

znanja in dobrih praks želimo spodbuditi razvoj vseh zadrug, da bodo delovale poslovno učinkovito.

V čem vidite glavno prednost povezovanja kmetov v zadruga in zadružništva?

Že naši predniki so vedeli, da le skupaj lahko obstaneš in se razvijaš. Zadruga kot poslovna oblika so preživele res viharne čase in zadnje čase se zadružništvo tako v svetu kot pri nas daje prava teža. Za naše kmetijstvo je značilno, da imamo veliko srednjih in tudi malih kmetij. Večjih, ki pa so z velikostjo in ekonomiko primerljive s konkurenco iz EU, je dosti manj. Kmetije člani zadrug se zavedajo, da lahko le skupaj vstopajo na nabavne in prodajne trge, v okviru zadrug razvijajo predelovalne dejavnosti. Zadruga so glavni partner tako kmetov članov kot tudi nečlanov, saj odkupijo agregatno gledano osemdeset odstotkov pridelkov v Sloveniji. Zadruga so točen in zanesljiv plačnik. Že dlje časa opažamo, da se veliki trgovci, pošte in drugi ponudniki storitev umikajo iz manjših krajev. Tudi tu zadruga na podeželju prevzemajo pomembno vlogo. V Sloveniji smo lahko ponosni, da so številne zadruga držale ali celo nadgradile živilsko predelavo in razvile produkte in blagovne znamke, ki jih kupci cenijo.

Pred nastopom mandata ste vodili Kmečko zadruga Sevnica, sicer pa živite na Selu

pri Vodicaх, torej na obrobju Gorenjske. Kako dobro je razvito zadružništvo na Gorenjskem? V kakšni »kondiciji« je?

Gorenjska ima zelo dobro razvito zadružništvo, ki ima začetke več kot 120 let v preteklosti, kar je obeležila ena večjih zadrug v tej regiji. Kmetije so se vseskozi zavedali pomena povezovanja in ves ta čas je bilo zadružništvo močno prisotno. Lahko smo ponosni, da so bile gorenjske zadruga med prvimi, ki so začele nove poslovne modele na številnih področjih. Ustanovile so skupno podjetje za trženje mleka v Sloveniji in zunaj nje, ustanovile proizvodne obrate v deljenem lastništvu zadrug, postale močan trgovec s stroji – in kar je najpomembnejše: razvijale blagovne znamke živil. Slednje kupci po vsej Sloveniji dobro poznajo in cenijo. Zadruga na Gorenjskem imajo močno članstvo.

Slovenci smo se v času epidemije bolje zavedali pomena prehranske samopreskrbe. Menite, da bo zavedanje o tem ostalo tudi v prihodnje oziroma kako se boste v ZZS trudili za to v prihodnje?

Se strinjam, da se je v prvih dneh razglasitve epidemije spomladi zavedanje o pomenu samooskrbe in tudi samo povpraševanje povečalo. Deležniki v verigi so recimo dobro pokrili viške mleka. Za ostale panoge so se pa po večini začele izredne težave. Koronska kriza je te težave še bolj razgalila

in potencirala. Kmetije so upravičeno nezadovoljni, saj je nabavna cena goveje živine daleč za lanskim letom in tudi za primerljivimi državami EU, kjer se je cena vrnila skoraj na raven preteklega leta. Paradoksalno opažamo, da se je v letu, ko smo v Sloveniji pridelali rekordno pridelok krompirja, na slovenskem trgu močno povečala tudi količina uvoženega krompirja. Nastajajo viški naših, slovenskih kmetijskih pridelkov, dosežene odkupne cene so prenižke in ne pokrijejo stroškov pridelave, reje.

V kolikšni meri interventni ukrepi, sprejeti v t. i. protikoronskih paketih, naslavlja kmetijstvo oziroma zadružništvo in katerih ukrepov bi si v tem obdobju še želeli?

Ukrepov v šestih PKP je bilo veliko in nekateri so bili ciljno usmerjeni tudi v kmetijstvo, spet drugi za pomoč zaposlovalcem in takšni, ki so pomagali v dejavnostih z največjim izpadom prometa. Res pa je, da večina njih ni nadomestila izpadov in težav v poslovanju, zato se je kar nekaj dejavnosti znašlo v veliki krizi. Več kot nujna je bila pomoč za govedorejce, žal pa ugotavljam, da odkupne cene živine ostajajo katastrofalno nizke. Pozivam vse odkupovalce, mesnopredelovalno industrijo in trgovce, da začnejo popravljati cene – s ciljem, da se v nekaj mesecih vrnejo na cene iz preteklega leta. V prašičereji se srečujemo z dvojno težavo. Poleg vpliva koronavirusa je pojav afriške prašičje kuge v Nemčiji povzročil, da je Kitajska ustavila uvoz iz nekaj držav EU. Rezultat so viški vzrejenih pujsov, kjer gre do številke že samo za Nemčijo čez šeststo tisoč. K nam prihaja vse cenejša svinjina in trg je popolnoma zasičen. Zato se pri nas navkljub slabi samooskrbi (štirideset odstotkov) srečujemo s polnimi hlevi. Če hočemo razrešiti ta vokal, morajo kot povedano sodelovati predvsem s trgovci in mesarji. Ponovno pozivam tudi politiko, da kmetom v tem pogajanju pomaga. Konec koncev kmetije potrebujemo pošteno plačilo za svoje pridelke, da trgovec sprevidi, da s siromašenjem svojih dobaviteljev siromaši svojega kupca.

Iskraemecove pametne rešitve tudi na Islandiji

SIMON ŠUBIC

Kranj – Iskraemeco, eden vodilnih ponudnikov pametnih merilnih rešitev, je z največjo islandsko elektrodistribucijo Veitur, ki z energijo oskrbuje predvsem južni in zahodni del države, podpisal pogodbo za najmodernejšo rešitev pametnega merjenja, ki bo Veiturju omogočila preoblikovanje električnega, toplotnega in vodnega omrežja v pametno in trajnostno omrežje, pripravljeno na tehnologije in izzive prihodnosti, so sporočili iz kranjske družbe.

Islandija je ena od vodilnih držav na področju uporabe obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije in toplote, ki si prizadeva, da do leta 2040 postane ogljično nevtralna država. Iskraemecova rešitev, ki vključuje števec električne energije, toplote in vode, ki temeljijo na NB-IoT in wireless-Mbus komunikaciji, bo Veiturju omogočila, da z digitalizacijo in razvojem storitev za pametno prihodnost izboljša učinkovitost svojega poslovanja. Ko

bo rešitev dobavljena, bodo lahko končni porabniki boljše upravljali lastno porabo energije in izboljšali svojo energetske učinkovitost, so pojasnili v Iskraemecu. Prva dobava pametne merilne rešitve je načrtovana v začetku leta 2021, sledile pa ji bodo množične dobave v obdobju od leta 2022 do leta 2025, so napovedali.

Sodelovali pri zmagovalni ideji

Na nedavnem dogodku Climathon Ljubljana, na katerem so iskali drzne zamisli, ki bodo odgovor na izzive podnebnih sprememb, je z idejo Zeleni pingvin (Green Penguin) zmagala združena ekipa podjetij Iskraemeco iz Kranja in Klappir Green Solutions z Islandije. Nagrada rešitev uporablja pametne digitalne tehnologije in s pomočjo igrifikacije ozavešča otroke o okoljskih izzivih in trajnostnem razvoju ter o potrebi po precejšnjem zmanjšanju svetovnega ogljičnega odtisa. Ideja je bila nominirana za globalno nagrado Climathon Global Awards.

Poenostavljeno odlaganje davčnih obveznosti

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Šesti paket ukrepov za zaježitev epidemije in za ublažitev posledic določa za poslovne subjekte, ki zaradi epidemije ne morejo pridobivati prihodkov, milejše pogoje za odobritev plačilne ugodnosti. Davčni organ tako lahko dovoli takšnim poslovnim subjektom odlog plačila davkov ali prispevkov za obdobje do dveh let ali plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju dveh let. Odlog ali obročno plačilo lahko odobri za vse davčne obveznosti, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti, pa tudi za neplačane prispevke za obvezno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, za zaposlovanje in za starševsko

varstvo. Morebiten dolg do javne blagajne ni ovira za odobritev plačilne ugodnosti, davčni organ lahko zahteva zavarovanje plačila le v primeru, ko utemeljeno pričakuje, da bo plačilo odložene davčne obveznosti oziroma obrokov onemogočeno ali precej oteženo. Za čas odloga ali obročnega plačila ne zaračunajo obresti.

Takšna ugodnost za poenostavljen način odlaganja davčnih obveznosti velja do konca leta, vlada pa jo lahko podaljša še za pol leta. Zavezanec mora vlogo za odlog ali obročno odplačevanje obveznosti vložiti kot samostojen dokument preko sistema eDavki, lahko pa tudi po pošti ali na elektronski naslov pristojnega finančnega urada.

Novembra je bila spet deflacija

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada so bile cene življenjskih potrebščin novembra za 0,9 odstotka nižje kot v enakem lanskem mesecu in za 0,8 odstotka nižje kot oktobra letos. Na letno deflacijo so najbolj vplivale pocenitve naftnih derivatov, oblačil in obutve ter podražitve hrane, tobaka ter izdelkov in storitev v skupini zdravje. Na mesečno gibanje cen pa so najbolj vplivale pocenitve oblačil, obutve, hrane, predmetov za rekreacijo, izdelkov za vrtnarjenje in male živali, počitniških paketov, izdelkov in storitev, povezanih s prevozom, ter stanovanjske in gospodinjske opreme ter podražitve izdelkov in storitev iz skupine zdravje.

Ukradli spominsko ploščo

Z gospodarskega poslopja na Rupi so neznanci ukradli spominsko ploščo. / Foto: Gorazd Kavčič

VILMA STANOVNIK

Rupa – Pred slabimi tremi leti so ob dnevu samostojnosti in enotnosti na domačiji Franca Urbanca na Rupi na gospodarskem poslojpu odkrili spominsko ploščo. Tam je bilo namreč v letu 1991 tajno skladišče orožja in streliva Teritorialne obrambe Kranj. Ta teden, v noči s ponedeljka na torek, so neznanci ploščo na silo odbili iz stene in ukradli.

»Vzroka ne poznamo. Morda gre za vandalizem, čudi pa nas, ker ne gre zgolj za poškodbo spominske plošče, ampak so jo tudi ukradli. Ne opažamo sicer, da bi imeli v zadnjem času kakšne nasprotnike, zato

težko karkoli sklepamo,« je povedal predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kranj Anton Rešek, ki je ravno ta teden prejel tudi naziv častnega občana Kranja.

»Težko verjamem, da bi bilo to povezano z mojim imenovanjem, saj bi v tem primeru morali narediti kaj meni osebno ali v naših pisarniških prostorih. Tako pa so škodo naredili na zasebni stavbi oziroma so ukradli spominsko ploščo, ki je bila postavljena v spomin na dogodke v osamosvojitveni vojni,« je tudi povedal Anton Rešek, ki je v našo redakcijo sporočil vest o neljubem dogodku.

Krajo obravnava tudi policija.

Varuj življenje, vozi trezen

SIMON ŠUBIC

Kranj – Agencija za varnost prometa (AVP) napoveduje novo nacionalno preventivno akcijo za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi v prometu, ki jo je pripravila skupaj s partnerji in se bo začela v ponedeljek. Sestavni del preventivne akcije bodo tudi kratka osebna sporočila, s katerimi bodo reševalci, zdravniki, policisti in gasilci na spletnih omrežjih slovensko javnost pozivali k ničelni toleranci do alkohola v prometu.

Začetek letošnjega decembra je drugačen, kot smo ga vajeni, in čeprav ni javnih zbiranj in množičnih druženj, je vseeno mogoče pričakovati, da bodo alkoholne pijače tudi letos stalnica tega meseca, sporočajo iz AVP. Ob tem opozarjajo, da alkohol močno vpliva

na kritično presojo za varno udeležbo v prometu in je pomemben dejavnik tveganja za nastanek prometnih nesreč. Da bi bili praznični dnevi kljub trenutni situaciji za ljudi prijetni in da nobena družina zaradi neodgovornih udeležencev v prometu ne bi bila zavita v črnilo, javnost z osebniimi sporočili naslavlja vsi, ki so prvi posredovalci na kraju prometne nesreče in neposredno po njej: reševalci, zdravniki, policisti in gasilci.

Zloraba alkohola je letos botrovala vsaki tretji smrtni žrtvi v prometu. Do konca novembra je v 1256 nesrečah, povzročenih pod vplivom alkohola, umrlo 26 oseb, 113 je bilo hudo in 439 lažje poškodovanih. »Toda številke ne morejo izraziti stiski družin in bližnjih, ki so jih ponesrečenci pustili za seboj. Varujmo življenja, vozimo trezni!« poziva AVP.

Dolg seznam kršitev

Kranj – Kranjski policisti so predvčerajšnjim okoli polnoči na podlagi prijave obravnavali moškega zaradi več kršitev prometnih pravil in neupoštevanja »policijske ure«. Poglejmo, kako dolg je seznam njegovih kršitev: po pojasnilu policistov so ga obravnavali zaradi neprilagojene hitrosti vožnje, zimske opreme, listin, premikov z vozilom, ukrepa omejitve gibanja ponoči in še zaradi kršitve, ki jo je storil kot pešec, ko je policistom poskušal pobegniti.

Ob prvem snegu zdrsi, trki ...

Gorenjski policisti so predvčerajšnjim, ko je sneženje zajelo vso Gorenjsko, obravnavali kar osemnajst nesreč. Včeraj je bilo na cestah mirneje.

SIMON ŠUBIC

Radovljica – Navadno se ob sneženju in slabših – berite zimskih – razmerah na cestah jezimo na cestarje, češ da jih je sneg spet presenetil, a priznati je treba, da taisti sneg vsakič znova preseneti tudi voznike, vsaj tiste neprilagojene. To se je potrdilo tudi ob prvem letošnjem snegu (na Gorenjskem ga je zapadlo od dvajset do trideset centimetrov), predvsem pa v sredo, na prvi dan sneženja, ko so gorenjski policisti obravnavali kar osemnajst prometnih nesreč, ob tem je bilo še veliko zdrsov. Ponekod je bil zato oviran promet, pri Radovljici pa so morali celo za več ur zapreti avtocesto.

Po podatkih Policijske uprave Kranj je šlo pri večini od osemnajstih srednjih nesreč za samoudeležbo in

Ob obilnem sneženju se običajno jezimo le na cestarje, a probleme v prometu povzročajo tudi »nepripravljeni« vozniki. / Foto: Gorazd Kavčič

manjše trke zaradi razmer na cestah. »Največ nesreč so policisti obravnavali na območju Kranja, ostale pa so

se zgodile še na gorenjski avtocesti, v Žireh, Trziču, Godešiču, Podbrezjah, Radovljici, Žirovnici ter v Bohinju in na Brniku,« je razložil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Kot že omenjeno, je bila v sredo zaradi prometne nesreče za skoraj tri ure in pol zaprta gorenjska avtocesta med priključkoma Radovljica in Lesce v smeri Karavank. Ob 12.50 sta trčila tovorno vozilo s priklopnikom in osebni avtomobil. Razlog za nesrečo je bila neprilagojena hitrost voznika tovornega vozila, ki je na zasneženi cesti izgubil nadzor nad vozilom in po

zanašanju ter trčenju v odbojno ograjo zaprl avtocesto, vanj pa je potem trčil osebni avtomobil, so sporočili policisti. V nesreči je nastala gmotna škoda, obe vozili pa sta sicer imeli zimsko opremo. V sredo popoldan bila za nekaj časa zaradi zdrsa tovornega vozila zaprta tudi regionalna cesta Lancovo–Radovljica.

Policisti so v sredo veliko voznikov morali opozoriti tudi na slabo očiščena vozila, obravnavali pa so tudi prijave objestnih voženj po večjih parkiriščih.

Zaradi obilnega sneženja so v sredo zaprli tudi cesto čez prelaz Vršič.

Zimske službe so skrbele tudi za varnost pešcev.

Po napadu na policiste v pripor

Moški, ki je v ponedeljek popoldan med postopkom zaradi kršitve javnega reda in miru napadel škofjeloške policiste, je pristal v priporu.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Gorenjski kriminalisti so v sredo pred preiskovalno sodnico Okrožnega sodišča v Kranju privedli Škofjeločana, zoper katerega so podali kazensko ovadbo zaradi napada na policiste, ko so ti opravljali naloge policije. Sodišče je za osumljenca odredilo tridesetdnevni sodni pripor.

Na Policijski upravi Kranj so razložili, da so se

škofjeloški policisti v ponedeljek popoldan odzvali na prijavo kršitve javnega reda in miru s povzročanjem hrupa, škode in nasiljem v stanovanjskem objektu. Moški je javni red kršil še z nedostojnim vedenjem, policistom pa je tudi grozil. Ker se je v intervenciji naposled umiril, so policisti postopek na kraju zaključili.

Ni trajalo dolgo, ko so policiste znova klicali zaradi Škofjeločanovega ponovnega

nasilnega in drznega vedenja. Tudi v drugi intervenciji je policistom grozil s smrtjo in nasilno vedenje še stopnjeval, policiste pa je tudi napadel. Zaradi sumov uradno pregonljivih kaznivih dejanj so ga policisti zato pridržali, kriminalisti pa so o dejavnih osumljenca v skladu s predpisi o kazenskem postopku zbrali obvestila in ga s kazensko ovadbo privedli na pristojno sodišče, kjer je bil zanj odrejen pripor, so

razložili na Policijski upravi Kranj.

Za napad ali resno grožnjo z napadom na uradno osebo ali drugo osebo, ki pomaga uradni osebi, ko ta opravlja naloge policije ali državne varnosti ali varuje javni red, je v Kazenskem zakoniku zagrožena kazen zavora od šestih mesecev do treh let. Z zaprom od šestih mesecev do petih let pa se kaznuje storilec, ki stori dejanje proti dvema ali več uradnim osebam.

Pozabil, kje je pustil vozilo

Kranj – Kranjski policisti so pred dnevi pomagali moškemu, ki je prijavil tatvino vozila. Kriminalisti so se resno lotili iskanja izginulega vozila in ga kasneje tudi našli. Pri tem so ugotovili, da ni prišlo do tatvine, ampak je lastnik pozabil, kje je vozilo pustil.

Parkirali kar na prostoru za invalide

Jesenice – Jeseniški policisti so v torek, dan pred mednarodnim dnevom invalidov in oseb s posebnimi potrebami, na podlagi prijave obravnavali tri primere parkiranja na prostorih za invalide. Na nobenem ni bilo parkirne karte, ki bi upravičevala to parkiranje, zato so bila izdana obvestila o prekrških.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Tudi v Kranju pustil svoj pečat

V Narodni galeriji pripravljajo pregledno razstavo vsestranskega umetnika Hinka Smrekarja (1883–1942), čigar delo je neprecenljiv kulturnozgodovinski dokument prvih desetletij dvajsetega stoletja. Smrekarjeva družina je sedem let bivala tudi v Kranju. Iščejo Smrekarjeva dela iz zasebnih zbirk.

IGOR KAVČIČ

Bilo je maja 1908, ko je Ivan Cankar svojega dobrega prijatelja Maksima Gasparija povabil na Bled. Meni da je imel ravno denar, ker je dobil honorar od založnika Schwentnerja (sto kron, kar je bilo kar precej za tisti čas).

Gasparija na Bled ni vlekla samo lepota »kinča nebeškega«, temveč še posebno romantika »prej neznanih srčnih ran«. Tam si je izbral prvo dekle, kar je bilo Cankarju znano, in zato ga je vabil, ker se je tudi sam rad sukral okrog »štemanih« Gorenjnk. Tako se namreč bere v publikaciji Umetnost. Mesečnik za umetniško kulturo (4–6, Leto VI, 1941–42) v prispevku Maksim Gaspari, S Cankarjem na Bledu. V nadaljevanju Gaspari med drugim opisuje njun postanek v Kranju: »No, potem sva se bližala Kranju in moj sopotnik se je zmisli-

ljal: "Gašper, veš kaj, dajva v Kranju vožnjo prekiniti in obiščiva Smrekarja; zvečer se pa peljeva naprej." "Velja, saj imava čas, bomo skupaj 'kakšno rekli'." Tako se je zgodilo. Smrekar je bil najinega nenadnega obiska zelo vesel. Vsidrali smo se v gostilni na Bekselnu in nato še marsikje. Do večera smo veseljačili. V okajenem razpoloženju smo zamudili večerni vlak in prečuli noč. Dopoldne sva se peljala s Cankarjem naprej...«

Družina Hinka Smrekarja je v Kranju bivala med letoma 1904 in 1911. Najprej so živeli v Matjašičevi hiši na Glavnem trgu, po očetovi

pomensko ali motivno vezana na Kranj in širšo Gorenjsko.

Obsežen Smrekarjev likovni opus

V Narodni galeriji odprte razstave o Hinku Smrekarju sicer načrtujejo 12. maja prihodnje leto, a se bo ta zaradi situacije – trenutno je galerija zaprta in javnosti tudi ni na ogled razstava Mojstrovine iz Prage – najbrž zamaknila za kakšen mesec. »Hinko Smrekar je tako strokovni kot širši javnosti dobro znan umetnik, vendar pa njegovo delo še nikoli ni bilo v celoti ovrednoteno. Zadnja večja pregledna

pravljčnih motivov, kjer se je razrasla njegova čudovita fantazija. Družbeno angažiran, brezkompromisen pri iskanju resnice in vselej na strani preprostega človeka je ustvaril tudi na stotine karikatur, ki jih je objavljaj, kjerkoli je našel prostor ali priložnost, tako v medijih kot recimo na dopisnicah prijatelju v drugi slovenski kraj. Njegov opus je zelo obsežen in seznam vseh del ni popoln, mnoga del pa so v skoraj sedemdesetih letih od zadnje retrospektivne razstave zamenjala lastnike.

V želji po celoviti predstavitvi

»Nagibamo se k likovni razstavi, saj je umetnin ogromno, seveda pa bomo – kjer ne bodo na voljo originali – razstavili tudi reprodukcije. Želimo si predstaviti celoten cikel Zrcalo sveta,« pojasnjuje Simončičeva in dodaja, da je Smrekar umetnik, ki je verjetno ustvaril največ avtoportretov/avtokarikatur. »Tako bodo verjetno tudi ti – preslikave iz raznih dopisov, dopisnic... – razstavljeni v obliki reprodukcij. Tu so tudi njegove najrazličnejše signature, poleg HS, HSMREKAR, Hinko Smrekar, Henrik van Smergyer, še Peter Paul Rubens, Tone Poper, Žane...«

Tudi zato so se v Narodni galeriji s pozivom obrnili na javnost, na vse lastnike njegovih del ali dokumentarnega gradiva, naj pomagajo sestaviti popolnejši seznam umetnin. Izbor najboljših del bodo seveda tudi razstavili. Ali meni, da bi se lahko

V Narodni galeriji z razstavo pripravljajo celoviti pregled umetniških del Hinka Smrekarja, zato pozivajo, da jim sporočite, če imate v domači zbirki kakšno njegovo delo.

smrti leta 1909 pa so se preselili v Omerzovo hišo v Kokeriško predmestje. Leta 1911 mu je umrl še mlajši, komaj 21-letni, brat Pavel, študent prvega letnika pravnih študij. Hinko je umrlemu bratu napisal in narisal osmrtnico in jo pribil na stanovanjska vrata. Besedilo na osmrtnici je precej nenavadno: »Mimogrede je pograbila bržčas dekla hlapca Gospodovega Pavleta Smrekarja, jurista...«. V Kranju sta svoj mir našla tako Hinkov oče kot brat, a danes njunega groba ni več, saj je bilo pokopališče opuščeno in preurejeno v Prešernov gaj. Tako je kar nekaj znanih in bržkone tudi neznanih del, ki so

razstava je bila daljnega leta 1952, pet let kasneje je izšel katalog – monografija, ki je še sedaj ključna literatura za proučevanje Smrekarja. Tokratni namen razstave pa je, da naredimo tudi čim popolnejši seznam Smrekarjevih umetnin – njegov opus je namreč zelo obsežen (gre za več kot 1500 del) – in ga čim podrobneje predstavimo javnosti. Morda tudi z deli, ki so bila nazadnje videna pred sedemdesetimi leti ali pa še v času Smrekarjevega življenja,« je povedala avtorica razstave dr. Alenka Simončič.

Hinko Smrekar je ustvaril številne avtoportrete in portrete sodobnikov ter vrsto ilustracij, narodnih in

Nenavadna osmrtnica, ki jo je Hinko Smrekar leta 1911 napisal in narisal umrlemu bratu in jo pribil na stanovanjska vrata bivališča v Kranju / Narodna galerija

kaj Smrekarjevega našlo tudi v Kranju ali širše na Gorenjskem, smo še povprašali sogovornico. »Seveda, saj je več let živel v Kranju in imel stike s posamezniki tudi kasneje, ko se je preselil v Ljubljano. Dopisnice, pisma, fotografije, umetnine ali spomini – vse bi bilo zelo dobrodošlo in se vnaprej zahvaljujemo vsakomur, ki bi kakorkoli pripomogel k bolj popolni predstavitvi umetnika,« tudi svoje želje ponovi tudi dr. Alenka Simončič, ki se ta čas intenzivno ukvarja s Smrekarjevo umetniško zapuščino.

Karta znamenitega Smrekarjevega taroka

Zgodbe

Mirjam Tolar iz Železnikov so razglasili za naj mladinsko voditeljico lanskega leta. **Stran 14**

Kultura

V Kranju so odprli novo stalno razstavo o Prešernovem življenju in delu. **Stran 15**

Zanimivosti

Kranjčan Viktor Relja je soavtor plezalnega vodnika Moderne večraztežajne smeri. **Stran 16**

Od petka do petka

Zunanji minister Anže Logar pravi, da se vprašanje hrvaške razglasitve izključno gospodarske cone v Jadranu ne bo reševalo na očeh javnosti. / Foto: Gorazd Kavčič

Minister za javno upravo Boštjan Koritnik je v torek predstavil predlog zakona, s katerim spreminjajo meje šestnajstih volilnih okrajev. / Foto: Tina Dokl

Državni zbor je v petek na predlog vlade sprejel sklep, da referendum o zakonu o naložbah v vojsko ni dopusten.

Ostri odzivi na ukinitve financiranja STA-ja

SIMON ŠUBIC

Ukom ukinitel financiranje STA-ja

Vlada je v ponedeljek na dopisni seji sprejela informacijo Urada vlade za komuniciranje (Ukom) o neizvedljivosti izvajanja pogodbe s STA o opravljanju javne službe, zato je Ukom Slovenski tiskovni agenciji (STA) ustavil izplačevanje nadomestila za opravljanje javne službe, začeniši z oktobrskim nadomestilom. Na to odločitev Ukom se je vsul plaz kritik, ne samo iz opozicijskih strank, ampak tudi iz koalicijskih. V DeSUS-u in SMC-ju so tako zahtevali umik vladnega sklepa kot nedopustnega, v NSi-ju pa od Ukoma terjajo dodatna pojasnila. V opozicijskih LMŠ-ju, Levici, SD-ju in SAB-u so odločitev Ukoma označili za nedopusten napad na medijsko svobodo in nasploh na demokracijo v državi. V Društvu novinarjev Slovenije pa na primer vladno odločitev razumejo kot neposreden napad na STA, »ki je eden od stebrov kakovostnega in nepristranskega poročanja, kar smo že videli v sosednji Madžarski«. Pravni strokovnjak Andraž Teršek, ki je vnovič predlagan za ustavnega sodnika, pa je poudaril, da Ukom nima pooblastil

oz. možnosti, da »sprejme oblastno odločitev o odtegnitvi financ STA, o finančnem onemogočenju STA«. V Ukomu sicer pojasnjujejo, da so za namen sklenitve pogodbe o opravljanju javne službe v letu 2021 direktorja STA Bojana Veselinoviča pozvali k predložitvi dokumentov, iz katerih bi lahko razbrali finančno poslovanje STA, ki pa jih niso prejeli, zato ne morejo nadaljevati izplačevanja zahtevkov za plačilo nadomestila za opravljanje javne službe. Vodstvo STA Ukomove navedbe zavrača, ker da Ukom nima pravne podlage za prenehanje financiranja javne službe obveščanja, saj STA izpolnjuje vse obveznosti iz naslova pogodbe za opravljanje javne službe za leto 2020 in zakona o STA-ju. Opozorili so, da je Ukom zahteval določene podatke, ki bi jih glede na zakon lahko zahtevala le vlada.

Izključni gospodarski coni v Jadranu

Italija in Hrvaška nameravata razglasiti izključni gospodarski coni v Jadranu, zato se postavlja vprašanje, kako bi razglasitev vplivala na interese Slovenije kot pomorske države. Zunanji minister Anže Logar je ta teden dejal, da Slovenija vselej ravna v evropskem duhu

in enako pričakuje od evropskih partneric. Gre za strateško vprašanje, ki ga nameravajo reševati s strpnim dialogom, in ne na očeh javnosti, je poudaril. Po Logarjevih besedah je Slovenija pomorska država in v njenem interesu je, da se zaščiti okolje. V Zagrebu menijo, da Slovenija ne bo nasprotovala njihovi razglasitvi izključno gospodarske cone v Jadranu, niti naša država nima nobenih posebnih pravic v okviru že obstoječe hrvaške ekološko-ribolovne cone (ERC). »Glede na to, da slovenska vlada sprejema arbitražo, menim, da ne more imeti nič proti nadgradnji naše ERC v izključno gospodarsko cono,« je dejala državna sekretarka na hrvaškem zunanjem ministrstvu Andreja Metelko Zgombić. Razglasitev izključne gospodarske cone do 200 navtičnih milj od obale omogoča mednarodna konvencija o pravu morja, v takšni coni pa ima obalna država ekskluzivne pravice glede izkoriščanja morskih virov ter tudi energije morja in vetra.

Spremembe volilnih okrajev

Minister za javno upravo Boštjan Koritnik je v torek predstavil predlog zakona, s katerim spreminjajo meje šestnajstih volilnih

okrajev, ki bi tako ustrezali predpisanim merilom glede približno enakega števila prebivalcev, geografske zaokroženosti ter skupne kulturne in drugih značilnosti. S tem bodo po njegovem mnenju zadostili ustavni odločbi, ki mora biti uresničena do 21. decembra. V koalicijskih strankah glede (nujnega) spreminjanja volilne zakonodaje niso enotni. Predlog zakona, ki za sprejetje v državnem zboru potrebuje podporo najmanj 46 poslancev, podpirajo v SDS-u in DeSUS-u, medtem ko se v SMC-ju in NSi-ju nagibajo k ukinitvi volilnih okrajev in uvedbi preferenčnega glasu. Za sprejetje takega predloga je potrebna dvotretjinska podpora poslancev.

Referendum ni dopusten

Državni zbor je v petek na predlog vlade sprejel sklep, da referendum o zakonu o naložbah v vojsko, ki ga predlagata Levica in SD, ni dopusten. Koordinator Levice Luka Mesec je ocenil, da je takšna odločitev državnega zbora nevaren precedens. Napovedal je, da se bodo obrnili na ustavno sodišče. »51 poslancev je pohodilo 28.551 podpisov državljanov, ki so zahtevali ustavno zagotovljeno pravico do referenduma o 780-milijonski nabavi orožja,« je delal.

Slovinci v zamejstvu (775)

»Ta grdi Miklavžiči« iz Sveč

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Jutri zvečer bo Miklavžev večer. V večini evropskih držav, v katerih ohranjajo spomin na tega dobrega moža, zaradi koronavirusa ne bo takšen kot običajno. Miklavž s svojim spremstvom ne bo smel po vaseh in mestih. Tudi posebnih javnih prireditev ne bo. V sosednji Avstriji, kjer sicer velja omejitev gibanja do 6. decembra, je vlada sklenila, da otrokom ob številnih omejitvah ne bo vzela še miklavževanj. Dovolila je obiske dobrega moža po domovih. Ali bodo smeli z njim tudi angelčki in parklji, pa ni posebej zapisala.

V koroški tradiciji čaščanja Miklavža in ohranjanja običajev, povezanih z njim, je nekaj posebnega rožanska vas Sveče (Suetschach), ki je bila prvič omenjena

leta 1238. Stari zapisi govorijo, da so v tej nekdanji povsem slovensko govoreči vasi že v 19. stoletju parklji letali po vasi in strašili otroke in da so na večer pred godom svetega Miklavža zahajali v to vas tudi parklji iz drugih koroških krajev. Z njimi je bil tudi

Miha Schaunig je skrbnik Muzeja parkljev v Svečah.

Miklavž in navada, da so morali peklenščki, ko je začel Miklavž moliti, popadati po tleh, se je ohranila do danes in jo poznamo tudi pri nas.

Zaradi te tradicije parkljev ali »ta grdih Miklavžev«, kot jim rečejo na Koroškem, so leta 1994 v Svečah v hiši poleg župnišča sredi vasi uredili Muzej parkljev ali Krampusmuseum po nemško. Zanj pravijo, da je najbolj poseben muzej na Koroškem. Ogled je zanimiv skozi vse leto, še posebej če vas po njem popelje domačin Miha Schaunig, ki ljubiteljsko skrbi za to sveško posebnost. V njem so na ogled oblačila parkljev, ki jih stalno dopolnjujejo, in načini, kako jih izdelujejo. Šivanje in sestavljanje delov opreme za parklja je kar zahtevna reč. V muzeju je je že toliko, da

V muzeju hranijo več kot sedemdeset mask in oblačil za parklje.

brez težav oblečejo sedemdeset parkljev. Vsak del je po videzu izviren. Nekaj posebnega je tudi to, da oblačila in oprema niso le muzejski eksponati, ampak so vsako leto na Miklavžev večer tudi uporabljeni. Takrat pride v Sveče tudi več po tisoč ljudi od blizu in daleč. V muzeju so na ogled prizori, kako Miklavž z angeli in parklji prihaja na obisk k družini, sedeči za veliko mizo v »hiši«, in kako je grozna

starka strpala v nahrbtnik porednega otroka.

Muzej parkljev pa ni edina posebnost Sveč. Streljaj od glavne ceste je kovaški muzej, saj je nekdanji vasi delovalo precej rokodelcev, med njimi tudi kovačev. V nekdanji Vrbnikovi domačiji je Galerija Franceta Goršeta. Ta slovenski kipar je kar nekaj let živel in ustvarjal v tej hiši v Svečah. V vasi pa že sto deset let deluje Slovensko prostovetno društvo Kočna.

Po svetu

Najbogatejši na svetu

Odhajajoči ameriški predsednik Trump slovi tudi kot velik bogataš. V primerjavi z njim je njegov naslednik Joe Biden le zmerno premožen. Sicer pa najbolj vplivni posamezniki tega sveta niso nujno tudi najbolj bogati ...

MIHA NAGLIČ

Koliko tehta Joe Biden

Za posameznike, ki so izvoljeni ali postavljeni na najvišje politične funkcije v ZDA, je znano, da so zasebno zelo premožni. Njihovo premoženje jim omogoča, da so bolj neodvisni, kot bi bili, če bi bili odvisni samo od funkcionarske plače. Kar je značilno za večino evropskih in slovenskih politikov. Kakšno je torej premoženjsko stanje novega predsednika? »77-letni Joe Biden zelo poudarja svoje korenine, saj izvira iz delavskega razreda. Rodil se je v Pensilvaniji, nato pa se je pri desetih z družino preselil v zvezno državo Delaware. Družina je bila kar premožna, a je po nekaj finančnih zlomih ostala brez premoženja. Šele po selitvi so lahko znova zadihali, saj se je oče zaposlil kot prodajalec avtomobilov. Pri svojem delu je bil zelo uspešen, tako da je družina nekako prebrodila težko obdobje in postali so pripadniki srednjega razreda. Biden je na začetku predsedniške kampanje razkril svoje premoženje, pa tudi davčne napovedi in to, koliko davka je plačeval. Na podlagi teh podatkov je revija Forbes ocenila, da ima Biden pod palcem okoli 9 milijonov dolarjev, kar je 7,6 milijona

evrov. Še preden je Biden v času predsedovanja Baracka Obame postal podpredsednik, je bil od leta 1973 do leta 2009 senator. Z napredovanjem v karieri se je tudi njegova plača večala: od začetnih 42.500 dolarjev (35.789 evrov) do 174.000 dolarjev (146.526 evrov) na leto. Ko je postal podpredsednik, je bila njegova plača 230.000 dolarjev (193.684 evrov) na leto. Po podpredsedniškem mandatu je ogromno denarja zaslužil z nastopanjem, govori in knjigami. S soprogo Jill sta med letoma 2017 in 2018 zaslužila več kot 15 milijonov dolarjev, kar je več kot 12,6 milijona evrov, od tega večino denarja leta 2017. Takrat sta namreč zakonca z založniško hišo podpisala pogodbo za nekaj knjig. Biden naj bi za en govor računal okoli 100.000 dolarjev (84.199 evrov), za nekater je dobil 40.000 (33.685 evrov), za druge pa vse do 190.000 dolarjev (160.006 evrov). Dodatnih 540.000 dolarjev (454.755 evrov) je zaslužil kot predavatelj na univerzi, kjer je predaval o diplomaciji.« Največ Bidnovega premoženja je v nepremičninah. »Ameriški mediji poročajo, da sta dve hiši družine Biden skupaj vredni okoli 4 milijone dolarjev (3,4 milijona evrov). Družina razpolaga tudi z gotovino, delnicami,

zakonca pa imata tudi pokojninske police, ki naj bi bile vredne okoli milijon dolarjev (841.865 evrov).« Kakšna pa je predsedniška plača? »Ameriški predsednik ima 400.000 dolarjev letne plače (336.774 evrov). Ob tem prejme še dodatnih 50.000 dolarjev za druge stroške (42.087 evrov). Njegova soproga Jill je že napovedala, da bo kljub statusu prve dame ZDA še naprej delala ... (Vir: cekin.si)

Najbogatejši Zemljani

Ko smo že pri bogastvu, pogledajmo še, kdo so sicer najbogatejši Zemljani. »Ameriška poslovna revija Forbes je tudi letos objavila lestvico najbogatejših na svetu. Najbogatejši na svetu ostajajo ustanovitelj spletne trgovine Amazon Jeff Bezos (131 milijard dolarjev oziroma 115.550.851 evrov), ustanovitelj Microsofta Bill Gates, ki je premoženje iz prejšnjega leta povečal za 19 milijard dolarjev (16.759.283 evrov), in ameriški vlagatelj Warren Buffett, ki je težak 82,5 milijarde dolarjev (72.770.574 evrov). Bezos ostaja na vrhu, čeprav je sredi ločitvenega postopka. Ustanovitelj Facebooka Mark Zuckerberg je izgubil tri mesta in sedaj na lestvici zaseda 8. mesto, še vedno pa ima v lasti 17 odstotkov

podjetja, ki ga je ustanovil pri svojih 19 letih. Obljubil je sicer, da bosta z ženo Priscillo Chan skozi svoje življenje darovala kar 99 odstotkov njujnega premoženja. Med 20 najbogatejšimi Zemljani so tudi letos v večini Američani, saj jih je kar 14 ... Kitajska je 'izgubila' 49 milijardev, medtem ko sta ZDA in Brazilija edini državi, ki imata na Forbesovem seznamu letos več imen ... Najbogatejši Zemljani sicer prihajajo iz 82 različnih držav, na seznamu pa ni nobenega Slovenca.«

Kaj pa bogatašnje

Edini ženski v prvi dvajseterici sta Francoise Bettencourt Meyers (15. mesto), dedinja francoskega kozmetičnega podjetja L'Oreal, in Alice Walton (17. mesto), edina hčerka ustanovitelja Walmarta Sama Waltona. Sama se sicer ukvarja z umetnostjo in ne deluje v eni izmed največjih ameriških trgovskih verig. Najmlajša milijarderka na letošnjem seznamu je novinka Kylie Jenner, katere bogastvo so v Forbesu označili za rezultat lastnega dela. To je v svetu sprožilo kar nekaj posmeha, saj so mnogi prepričani, da ji je bilo bogastvo položeno že v zibelko s tem, ko se je rodila v družino Kardashian-Jenner.« (Vir: 24ur.com)

Joe Biden in njegova druga žena Jill. Spoznala sta se leta 1975 in poročila 1977, iz tistih let je tudi ta fotografija.

Najbogatejši Zemljan naj bi bil Jeff Bezos, ustanovitelj in voditelj multinacionalke Amazon, »tehtal« naj bi 131 milijard dolarjev. / Foto: Wikipedia

Američanka Alice Walton, ena najbogatejših žena na planetu. Na sliki z bratom Jimom na skupščini delničarjev družbe Walmart, ki jo je ustanovil njun oče Sam.

Nove knjige (565)

Več kot 40 prispevkov za 40 let

MIHA NAGLIČ

»V teoloških priročnikih beremo, da je število 40 simbolno, pomeni pa dobo preizkušanja in izpopolnjevanja, čas, v katerem se nekaj dopolni in zaokroži. To potrjujejo številni odlomki v Svetem pismu. Med vesoljnim potopom je silni dež padal neprekinjeno 40 dni in 40 noči. Izraelci so med izhodom iz Egipta kar 40 let blodili po puščavi, preden so dozoreli za vrnitev v obljubljeno deželo. Mojzes je bil na gori Sinaj 40 dni. Pokrstu in pred začetkom javnega delovanja je Jezus prebil v puščavi 40 dni in prestajal hudičeve preizkušnje. Na to spominja štiridesetdnevni post pred veliko nočjo. Od božiča do svečnice je 40 dni, v tej zvezi je to čas, ko naj bi moški svojo

ženo, ki je med Judi po porodu veljala za 'nečisto', pustil pri miru v spolnem oziru. In tako naprej. V štiridesetletnem izhajanju ŽO ni seveda nič svetopisemskega, res pa je, da bi, če bi vse naše zvezke zvezali v eno knjigo, ta bila res zajetna. Žirovska biblija? Mogoče, a le kot biblija z malo začetnico, kar v stari grščini pomeni skupaj zvezane liste papirja ali knjigo nasploh.« (str. 7)

Gornji odstavek je iz uvodnika glavnega urednika v posebni zvezek Žirovskega občasnika, ki je izšel ob njegovi 40-letnici. V njem s svojimi prispevki sodeluje 33 avtorjev besedil in 35 avtorjev likovnih del. Naslov je torej upravičen, vseh avtorjev je kar 68. Avtorji besedil: Milka Bokal, Alojz Demšar, Franci Demšar, Aleš Dolenc, Tone

Eniko, Bojan Gantar, Martina Horvat, Andrej Jemec, Janez Jereb, Aleš Jurca, Jožica Kacin, Bojan Kofler, Milan Kopač, Stane Kosmač, Tomaž Kosmač, Tone Košir, Franc Križnar, Petra Leben Seljak, Helena Maček, Anton Mesec, Milena Miklavčič, Vlasta Mlakar, Anton Mlinar, Zdravko Mlinar, Miha Naglič, Nejko Podobnik, Janez Stanonik, Tončka Stanonik, Darja Tasič, Franc Temelj, Maja Vehar, Olga Vondčina, Janez Žakelj (1948). Avtorji likovnih del pa so: Manca Ahlin, Tomi Albreht, Janez Bogataj (fotograf), Katja Bogataj, Martin Eniko, Ajda

Erznožnik, Metod Frlic, Janko Jesenko, Aleš Kacin, Barbara Kastelec, Iztok Kavčič, Irma Kopač, Stane Kosmač, Tomaž Kržišnik, Dušica Mesec, Polona Mlakar, Simon Mlakar, Tone Mlakar, Erika Mlinar, Tanja Mlinar, Andrej Mivšek, Mitja Modic, Tadej Oblak, Janez Pelko, Janez Ramoveš, Martin Ramoveš, Lina Sabari, Dušan Sedej, Iztok Sitar, Urh Sobočan, Simon Šubic, Jerca Šink, Rafael Terpin, Marica Trček, Helena Zorjan, Mihaela Žakelj. Žirovski občasnik tokrat ni le (ob)časnik, je cela knjiga, zraven pa še umetniška galerija.

Več kot 40 prispevkov za 40 let, jubilejni zbornik Žirovskega občasnika, uredila Miha Naglič in Stane Kosmač, Žiri, 2020, 408 strani

Zgodbe

Dobila sem več, kot sem dala

Tako o svojem dolgoletnem prostovoljnem delu pri skvutih pravi Mirjam Tolar iz Železnikov, ki so jo razglasili za naj mladinsko voditeljico lanskega leta. Lani je pri skvutih opravila kar osemsto ur prostovoljnega dela. Zadnja tri leta vodi lokalno enoto skvtov, septembra pa je bila izvoljena tudi v izvršni odbor Združenja slovenskih katoliških skvatinj in skvtov.

ANA ŠUBIC

Da se bo znašla med prejemniki priznanj v natečaju Prostovoljec leta 2019, Mirjam Tolar iz Železnikov ni pričakovala. »Že ko so me poklicali iz Združenja slovenskih katoliških skvatinj in skvtov, če sprejemem njihovo nominacijo, sem bila izredno počaščena. Ko pa sem izvedela, da me je Mladinski svet Slovenije izbral za naj mladinsko voditeljico 2019, sem bila izjemno vesela. Za tem je veliko dela, predvsem pa me trenutno obdaja ogromna hvaležnost, ker se mi zdi, da sem iz vsega skupaj dobila več, kot pa sem dala. Želim si, da bi čim več mladih okrog mene imelo izkušnjo skvstva, ki te oblikuje za celo življenje,« je poudarila.

Prostovoljstvu se aktivno posveča enajst let, odkar je ob koncu osnovne šole postala oratorijska animatorka. »Navdušila me je skupinska dinamika animatorjev, zelo radi smo se družili

in mi ni bilo težko posvetiti toliko časa tem aktivnostim tudi med poletjem,« se spominja 26-letna prostovoljka. Kasneje je postala voditeljica oratorija v Železnikih, pridobljene izkušnje pa je nato prenesla v lokalni skvatski steg, v katerem je bila že vse od tretjega razreda. Pri devetnajstih letih je postala voditeljica skupine od 12 do 15 let starih skvtov. Vodila jih je pet let, nato pa je septembra 2017 prevzela vodenje celotnega skvatskega stega Železniki 1. V tej vlogi ostaja še to skvatsko leto. »Naslednjega septembra bom vodenje prepuščala super ekipi mladih, ki prihajajo za mano. Verjamem, da lahko skupina napreduje brez mene, in prav je, da dobijo možnost izkusiti stvari, ki sem jih tudi jaz,« je povedala.

Mirjam Tolar je dejavna tudi v združenju slovenskih skvtov kot pripravljavka izobraževanj in gradiv. »Od leta 2017 do 2020

Mirjam Tolar, naj mladinska voditeljica leta 2019

sem bila voditeljica za izvajanje in pripravo programa za starostno skupino otrok od 12 do 15 let oz. sem vodila skupino petih mladih, s katerimi smo na ravni države skrbeli za izobraževanje voditeljev, pripravo smernic, priročnikov, vodili usposabljanja, da je skvatska vzgoja oz. metoda prišla

do lokalnih voditeljev. Septembra pa sem bila izvoljena v izvršni odbor združenja na mesto poverjenice za skvatsko vzgojo, s katero se bom ukvarjala do leta 2024.«

Mirjam Tolar je lani pri skvutih opravila kar 800 prostovoljskih ur. Kaj jo žene? »Ljudje, s katerimi delam, mi ogromno dajo, velika

potrditev so tudi odzivi otrok in mladostnikov ter njihovih staršev. Omeniti moram tudi lastno izkušnjo s skvatsvom; v otroških in srednješolskih letih mi je res veliko pomenilo, da so se voditelji ukvarjali z nami, nam posvečali svoj čas. To mi je bilo od nekdaj blizu in mi je sedaj že kar malce samoumevno posvečati čas drugim. Se pa zdaj, ko imam službo, bolj zavedam, kaj pomeni ob tem nameniti čas še prostovoljnemu delu.« Prej je kot študentka prostovoljstvo prepletala s študijem na pedagoški fakulteti, kjer zelo spodbujajo delo z otroki in mladostniki. Od predlani na eni od škofjeloških šol poučuje razredni pouk, in kot pravi, ji pri tem bogate izkušnje, pridobljene pri prostovoljstvu, pridejo še kako prav. »Pridobila sem tudi ogromno voditeljskih veščin, ki jih dnevno uporabljam pri šolskem delu z učenci, morda jih na neki način tudi malo

drugače razumem, ker sem toliko let delala z otroki v bolj neformalnem okolju. Pridobljene izkušnje mi pridejo prav tudi pri delu s starši, sodelovanju v timu v šoli ...« je naštevala sogovornica.

Poudarila je še, da ji je prostovoljstvo v prvi vrsti omogočila družina. »Mene je zelo podpirala, tudi tako, da sem mogoče med poletjem opravila kakšno študentsko uro manj. Mnogi mladi so trenutno v precepu, saj za samostojno življenje potrebujejo denar, hkrati pa bi tudi naredili nekaj brezplačno in potem tehtajo, čemu bodo posvetili čas. Vsi si prostovoljstva ne morejo privoščiti, četudi bi si mogoče želeli. Družba je naravnana k materializmu in zdi se mi, da je prostovoljstvo trenutno kar na preizkušnji. Vesela sem, da se še sedaj pri 26 letih lahko ukvarjam s tem, da imam to možnost in čas ter da sem finančno preskrbljena, kar je privilegij, ki ni samoumeven.«

Povejte gospodu, da ...

Radovljčanka Špela Uršič Andres je ena od tistih gospa v črnem, ki jih že vse od začetka epidemije letos spomladi opazujemo v kotu televizijskega ekrana, medtem ko spremljamo vsakodnevne novinarske konference vlade. Besede predstavnikov vlade in strokovnih služb tolmači v znakovni jezik.

MARJANA AHAČIČ

Pravi, da jo je znakovni jezik začaral že v otroštvu. »Med gledanjem Radovednega Tačka je moja pozornost pritegnila skrivnostna, v črno oblečena gospa v kotičku televizijskega ekrana. Takrat se mi je zdelo, da 'maha po zraku', danes vem, da je tolmačila.«

Dve roki s po petimi prsti

Na prvi tečaj znakovnega jezika se je prijavila bolj kot ne iz radovednosti, potem pa jo je navdušila čarobnost jezika, ki ne potrebuje besed, dejstvo, da je mogoče s krettnjo, mimiko in gibanjem povedati vse! »Ker pa imamo le dve roki in na vsaki le pet prstov, so si mnoge krettnje med seboj zelo podobne. Potrebovala sem kar nekaj let, da sem jih v večini usvojila,« vendarle ostane trdno na tleh. »Končala sem štiri stopnje tečajev in se nato odločila za nadaljevanje

izobraževanja na Šoli za tolmače. Znakovni jezik ni preprost, niti ni poenostavljen jezik. Ima svojo slovnico in svoja pravila.«

Znakovni jezik pozna celo narečja

Ob tem opozarja na pogoste napačne predstave, da je znakovni jezik en sam in da ga uporabljajo gluhi po vsem svetu. »Vsaka država ima svoj znakovni jezik, pogosto tudi znotraj posamezne države zasledimo različna narečja ali celo različne znakovne jezike. Trenutno imamo v slovenskem znakovnem jeziku približno 16 tisoč kretenj. Za primerjavo lahko povem, da ima slovenščina med štiristo tisoč in petsto tisoč besed. Letošnje leto je v vsakdanji pogovor prineslo mnogo novih besed. Dobesedno čez noč se je bilo treba dogovoriti za krettnjo koronavirus. Pogledali smo prevod kitajskih tolmačev in prevzeli njihovo

krettnjo. Leva roka je stisnjena v dlan, z desno pa zakrožimo okrog pesti. Vsak prst desne roke tako predstavlja izrastke virusa. S tem se po-

nevidnosti, meni Špela Uršič Andres. »Ob srečanju z gluho osebo opazimo, da ne sliši, šele ko vstopimo v komunikacijo. Mnogo ljudi mi

»Dobesedno čez noč se je bilo treba dogovoriti za krettnjo koronavirus: leva roka je stisnjena v dlan, z desno pa zakrožimo okrog pesti. Vsak prst desne roke tako predstavlja izrastke virusa. S tem se ponazori oblika virusa, kar je v jeziku, ki stavi na vizualno, bistveno. Krettnja koronavirus je tudi med predlogi za krettnjo leta 2020. V ožji izbor so prišle še epidemija, Zoom, bris, ukrep in Beethoven.«

nazori oblika virusa, kar je v jeziku, ki stavi na vizualno, bistveno. Krettnja koronavirus je tudi med predlogi za krettnjo leta 2020. V ožji izbor so prišle še epidemija, Zoom, bris, ukrep in Beethoven.«

Nevidnost gluhot

Gluhota je ena tistih invalidnosti, ki je javnosti manj znana. Verjetno zaradi svoje

je dejalo, da v življenju še nikoli niso srečali gluhe osebe. Bolj verjetno je to, da niso opazili, da je oseba gluha.«

Pri delu mnogokrat zazna pomilovalni odnos do gluhih. Postavljeni so v pozicijo pomoči potrebnih oseb, ki mnogih dejanj ne zmorejo opraviti same. »Tudi sama moram pri tolmačenju paziti, kako predstavljam gluhega posameznika. Predvsem pri običajnih postopkih, ki

Špela Uršič Andres v znakovnem jeziku takole sporoča besedo koronavirus. / Foto: Gorazd Kavčič

jim dolgo nisem posvečala pozornosti. Ko po končanem zdravniškem pregledu medicinska sestra meni želi vrniti zdravstveno kartico in ne gluhemu gospodu. Ko pričakujejo, da bom namesto gluhe gospe izpolnjevala obrazce. Ali pa, ko so že od začetka srečanja obrnjeni le proti meni in stavke začinjajo z besedami: 'Povejte

gospodu, da ...' Naučila sem se, da jasno in spoštljivo obrazložim, da na pregled nisem prišla jaz in naj kartico vrnejo gospodu. Da bom gospe z veseljem prevedla vprašanja na obrazcu, a pisala bo sama. In da govorijo z gluho osebo in ne z mano. Jaz pa ne bom ničesar povedala, bom le prevedla njihov govor v krettnjo.«

Kultura

Nazaj k poeziji

»Želel sem, da bi se obiskovalci obrnili nazaj k Prešernovi poeziji,« je povedal Gašper Peternel, kustos Gorenjskega muzeja in skrbnik zbirke v Prešernovi hiši, ob odprtju nove stalne razstave o pesnikovem življenju in delu. Z njo je dr. France Prešeren še vedno živ in pripravljen na 21. stoletje – kot pesnik, steber slovenstva in zadnji dve leti in pol življenja tudi Kranjčan.

IGOR KAVČIČ

S simbolnim odprtjem, ki ga je bilo moč v kratkem filmu spremljati na spletni strani Gorenjskega muzeja, je včeraj zvečer v življenjske stopinje nova stalna razstava v Prešernovi hiši v Kranju. Zamenjala je dosedanja postavitev, ki je obiskovalcem predstavljala življenje in delo dr. Franceta Prešerna od leta 2001, ko je bila generalno obnovljena tudi celotna hiša, v katere prvem nadstropju je pesnik in advokat preživel zadnji dve leti svojega življenja in 8. februarja 1849 tudi fizično zapustil tuzemsko življenje.

Na pot k novi, drugačni predstavitvi Prešernovega romantičnega pesniškega duha, simbolne zapuščine, ki nam jo Slovencem pesnik daje že dlje kot poldrugo stoletje, in ne nazadnje burnih tokov njegovega življenja, se je podal kustos Gorenjskega muzeja in skrbnik zbirke v Prešernovi hiši Gašper Peternel z ekipo sodelavcev. »Potem ko smo lani že prenovili muzej v pesnikovi rojstni hiši v Vrbi, je bila 220. obletnica njegovega rojstva

originalnih Poezij iz leta 1846 na osrednje mesto na razstavi zadovoljen Peternel.

Soba namenjena Pevcu

Kaj je bilo osrednje vodilo, kakšen je bil aktualni pogled v prostore, ki so bili Prešernovo tako osebno kot delovno okolje, že desetletja pa so njemu posvečen muzej? »Zadnjih nekaj let ugotavljam, da se ob dogodkih 3. decembra in še posebej 8. februarja, ko imamo v hiši okrog pet tisoč obiskovalcev, ljudje pridejo poklonit Prešernu, vsebina pa jim ne vzbudi toliko pozornosti, da bi se ustavili in ne zgolj sprehodili skozi hišo,« v uvodu pojasnjuje vodnik po novi zbirki. »Prešeren je poezija. Zato se je treba obrniti nazaj k poeziji in ljudem ponuditi, da lahko na tak ali drugačen način njegovo življenje, to čustvovanje, ki je značilno za romantiko, povežejo z njegovimi pesmimi.

Praden stopimo v prvi prostor, sobo Francetove sestre Katre, nas preseneti multimedijška projekcija. Na dveh visečih platnih se vrstijo različne interpre-

njegovega šolanja in poklicne poti do žensk, ki jih je snubil ali so mu bile navdih. »S tem obdobjem njegovega življenja povezujemo pesmi, naj bo to Sonetni venec, namenjen namišljeni ljubezni do Julije, ali Nezakonska mati, ki je odsev krute realnosti, ko pesnik z druge strani opazuje žensko, ki na družbenem robu poskuša preživeti z nezakonskim otrokom. Tretja postaja govori o Prešernu romantiku. Njegov pogled na takratno socialno razslojeno družbo v Novih pisarijah je aktualen tudi danes. Da nam odgovor in empatijo za razumevanje današnjega časa.«

Sledimo sodelovanju Prešerna pri Kranjski čbelici in v nadaljevanju objavljanje pesmi v Bleiweisovih Kmetijskih in rokodelskih novicah z vrhom v Krstu pri Savici. Ampak ko od vrat gledamo v prostor, na petih stebrih ne opazimo besedil, zgolj vrsto izrisanih likovnih podob in v osvetljenih prekladah predmete, povezane s tematiko. »Ko vstopimo v prostor, nas ta povede v neko posebno vzdušje, ko je besedilo v drugem planu. V prvo vrsto stopijo pred-

Prešerna. Videno, slišano in občuteno lahko nadgradimo z zapisanim na notranji strani stebričkov.

Na koncu sobe je na platnu pesem Pevcu, ki nekako odraža smisel pesnikovega bivanja.

Od Poezij do pisarne v Kranju

Na glavno ulico gleda tudi pesnikova soba. Avtorji razstave so poskrbeli za nekoliko drugačno, bolj dinamično dramaturgijo kosov pohištva, tu je recimo tudi pesnikova spalna srajca, kakršne naj bi se nosile v 19. stoletju (delo kostumografinje Bjanke Adžić Ursulov).

V naslednjem prostoru, tu je bila soba odvetnikovega pomočnika Andreja Rudolfa (sicer sina Andreja Smoleta), je prikazana Prešernova narodnobuditeljska vloga v štiridesetih letih 19. stoletja. »Bleiweis je potreboval umetnika, ki je bil sposoben pokazati kar največ, kar zmora slovenski jezik. Objavljal je Prešernove pesmi ter jih tako posredoval narodno čutečemu prebivalstvu,« pove naš vodič. Poezija je bila postavljena na prvo mesto pri izgradnji narodne identitete in Prešeren in Bleiweis sta ključni osebi v tem smislu. V prostoru je tudi Bleiweisova delovna miza, ki so jo trajno posodili iz Narodnega muzeja, ter njegov črninik, ki so ga v muzeju pridobili lani.

Kot steber slovenstva in na ta način izpostavljene kot ključna muzealija Rudolfove sobe in razstave nasploh, so že omenjene Poezije.

V zadnjem delu hiše, ki gleda na današnjo Tavčarjevo ulico, so poslovni prostori advokatske pisarne. Pred njo je soba, v kateri sta delovala pisarja Andrej Rudolf in Primož Soklič, na razstavi pa je posvečena slovenskim pesnikom – Prešernovim nagrajencem. V kolažu Maruše Štibelj je prikazan tudi vpliv Prešernovega kulta na najrazličnejša področja družbenega in ustvarjalnega življenja vse do danes.

Pot po Prešernovem kranjskem domovanju se konča v njegovi pisarni. Na panoju je kratka zgodba, ki nam pove, da je sicer tu imel veliko dela, a je hkrati iz središča prišel na obrobje in je bil, čeprav se je družil s posamezniki, ki so mu bili intelektualno blizu, nesrečen in

Poezije kot steber slovenskega jezika, kulture in naroda

Mesto za odlične slovenske pesnike, Prešernove nagrajence

osamljen. V tem čustvenem stanju se je zaključila tudi njegova zgodba. Če smo začeli ob pesmih spodbujeni s čustvi, nekako tudi zaključujemo s pesnikovimi čustvi, ki so ga prevevala v Kranju.

Celota je rezultat skupnega dela

Gašper Peternel je ob sebi zbral ekipo ustvarjalcev z različnih področij. Prva je tu arhitektka in oblikovalka razstave Ariana Furlan Prijon: »Lepo je bilo delati v ekipi ustvarjalcev različnih profilov. Veliko smo se pogovarjali in sodelovali, kar je prineslo tudi najboljše rešitve za posamezne dele razstave. Pri postavitvi smo sledili tako sodobnemu pristopu s projekcijami, osvetlitvami in podobno kot s klasičnimi metodami predstavitve.«

Tu sta še Kranjčana Dušan Grobovšek, ki je poskrbel za grafično podobo razstave, in večmedijski umetnik Andrej Štular. »Delo je bilo timsko in večji del postavitve je po vsebinskih predlogih Gašperja Peternela nastajal skozi proces dela. Andrej Štular je s svojim slogom zaznamoval tudi način oblikovanja, saj je bilo treba

hkrati njegov dokaj svoboden pristop s primernim oblikovanjem držati na neki razdalji, da Prešeren ne izpade čisti 'freigeist'; da imamo še vseeno kakšen pravi kot, čeprav je hiša vegasta,« v prisposobi pove Grobovšek. Andrej Štular je z veseljem sprejel povabilo k sodelovanju, a sprva ni bil prepričan, kam umestiti »svojega Prešerna« – z njim se je v preteklosti že ukvarjal tako v stripu kot v lutkovni predstavi. »Ko sem Dušanu predstavil svoje dosedanje delo na to temo, me je ob njegovih grafičnih rešitvah spodbudil, da izrišem nekaj novih risb, detajlov. Odločil sem se za tehniko tuša in neobremenjeno, mogoče celo vehementno, skicozno risbo,« še dodaja Štular, prav vsi pa pohvalijo širšo muzejsko ekipo sodelavcev in vse, ki so opravili različna obrtniška in mojstrska dela.

Prešernova zgodba v muzejski postavitvi živi. Vemo, da smo na razstavi, a se hkrati počutimo, da smo pri njem na obisku. In ko bo kaj novega, postavitev je namreč v več delih zasnovana z možnostjo uvajanja novih zamisli, bomo spet prišli v goste.

Soavtorji nove postavitev v Prešernovi hiši: (z leve) Ariana Furlan Prijon, Dušan Grobovšek, Gašper Peternel in Andrej Štular / Foto: Igor Kavčič

kot nalašč, da letos pristopimo k novi postavitvi v Prešernovi hiši v Kranju. Ob epidemiji sicer ne moremo gostiti obiskovalcev, a nam je prišlo prav, da je Prešernova hiša že več kot mesec in pol zaprta in smo lahko pripravljali novo postavitev. Ta je zdaj – razen nekaterih zamisli, ki jih zaradi aktualnih razmer še nismo mogli izpeljati – taka, kot smo si jo zamislili,« je pred položitvijo izvoda

tacije pesnikove podobe, ki je pravzaprav ne poznamo. Razmišljamo o tem, dokler ne ugledamo malega pesnikovega portreta, ki ga je leta 1850 naslikal Franz Kurzum Thurn und Goldenstein. Ta je namreč prevzet kot najširši dogovor o tem, kako je bil videti Prešeren.

V podolgovati sobi nato sledimo predstavitvi Prešernovega življenja skozi najpomembnejša poglavja, od

meti in likovne podobe, ki jih je prispeval Andrej Štular. Poskrbeli smo, da vstop v muzej ni obremenjujoč z veliko količino besedila, ampak razbremenjuje s podobami,« pojasni Peternel. Na desni steni so likovna dela različnih umetnikov, ki se navezujejo na omenjene teme, prav tako pa so na voljo QR-kode, preko katerih pridemo do popularnih glasbenih izvajalcev, ki igrajo

Zanimivosti

Baskovske Jesenice

Gorenjec Blaž Boštjančič že dobra tri leta živi v Bilbau na severu Španije. Lahko bi rekli, da se je tja odpravil s trebuhom za kruhom. Zaposlen v turizmu se je sedaj znašel v enako težki situaciji kot drugi v njegovem poklicu, saj je turizem med najbolj prizadetimi gospodarskimi panogami od trenutka, ko se je v svetu pojavil novi koronavirus.

ALENKA BRUN

Z Blažem smo se pogovarjali pozno zvečer, ker je bil tako rekoč pol dneva na tečaju, saj je že spomladi ugotovil, da bo moral nekaj narediti za preživetje. Odločil se je, da bo pridobil še evropski certifikat, da bi lahko opravljal delo voznika tovornjaka. V danih okoliščinah pa mu morda pride prav tudi vozniško dovoljenje za voznika avtobusa.

Otroštvo je Blaž preživel na Jesenicah in v Ljubljani. Po študiju se je pokazala prilagodljivost, da bi lahko odšel delat v Španijo, in jo je izkoristil.

Jezik mu ni povzročal težav. »Študiral sem politologijo (smer obramboslovje) in španščino, po končani fakulteti pa začel delati kot turistični vodnik. Že med študijem pa sem vsako leto mesec dni preživel v Španiji,« razloži. »Ko sem prišel v Španijo, sem izvedel, da zelo potrebujejo v turizmu ljudi, ki dobro govorijo nemško, in tako

sem se odločil, da bom živel v Bilbau – tu sem poznal agencije, ki so potrebovale tovrstne vodnike. Ampak sedaj so časi, kakršni so, in nihče ne ve, kaj bo, ko bo konec tega koronaobdobja,« pove sicer še vedno optimistični Blaž, ki je sam tudi že prebolel covid-19. Na srečo, dodaja, je bolezen potekala v lažji obliki.

Blaž živi v Španiji tri leta in pol, kot turistični delavec pa je tu prisoten že pet let. Ker dobro govori kar nekaj jezikov, mu dela v obdobju pred pandemijo ni manjkalo. Sedaj se je znašel v situaciji, ko je turizem obstal. Poskušal je poiskati kakšno delo, a je tudi trg dela obstal. »Ampak ker je dežela dvojezična, je marsikje pogoj, da se sploh lahko prijaviš za službo, tudi znanje baskovščine,« razlaga Blaž. »Te bi se pa moral še naučiti in ni ravno enostaven jezik,« poudari.

Kakšno pa je mesto samo, nas je zanimalo. Izvemo, da je življenje v Bilbau mogoče rahlo cenejše kot v Madridu ali

Blaž Boštjančič / Foto: osebni arhiv

Barceloni, a še vedno izredno drago, ker imajo Baski najvišji standard v Španiji. »Bilbau je neka mešanica Ljubljane

in Jesenic,« je iskren. »To je železarsko mesto. Arhitektura je zelo podobna jeseniški. Tudi tu najdemo ogromno

priseljencev. Ti prihajajo iz drugih delov Španije, tako da Bilbao ni čisto baskovski. Center mesta pa precej spominja na Ljubljano.«

Blažu je bilo mesto takoj všeč, a je kmalu ugotovil, da so Baski zelo podobni Slovencem – tudi po negativni plati. »So zelo zaprte narave, z njimi težko najdeš pristen osebni stik, tako da se moraš kar potruditi, da te sprejmejo. Ko pa te, pa hitro vidiš, da so zelo dobri ljudje in strašno lojalni.«

Blaž je ugotovil tudi, da ga severni del Baskije, kjer so gore, skupaj z arhitekturo vasi precej spominja na Zgornjo Gorenjsko. »Tako da se v tistih krajih počutim kot doma. Narava ljudi pa je res podobna gorenjski,« se nasmeje.

Tudi Bilbao je v teh časih izgubil svojo živahnost.

»Januarja sem govoril, kako bom imel super sezono. Načrtoval sem poletni obisk Gorenjske, razmišljal, kako bom kolesaril po

Zgornjesavski dolini, potem pa smo čez noč ostali zaprti v stanovanjih. Sredi maja so se ukrepi zrahljali, a je kaj hitro postalo nošenje mask obvezno, okuženih s covidom-19 je bilo iz dneva v dan več in od začetka novembra ponovno ostajamo doma. Trgovine so sicer odprte, javni prevoz dela, šolarji nižjih razredov hodijo v šolo, tečaje lahko obiskujemo, zaprti pa so gostinski objekti. Imamo tudi 'policijsko uro', tako da so ulice Bilbao ponoči prazne.«

Blaž ima za zdaj občutek, da ukrepi pomagajo. Ne ve pa, kaj bo prinesla prihodnost. Ta je negotova. Španija je precej odvisna od turizma, in če se v tej smeri še nekaj časa ne bo nič premaknilo, bo Blaž moral iskati druge rešitve, zgolj zaradi golega preživetja. Zato se je tudi odločil, da bo vozil tovornjak, če bo treba. Ima sicer nekaj prihrankov, a ti že pridno kopnijo. In če res ne bo šlo drugače, bo pač ponovno odšel s trebuhom za kruhom.

Plezalcem sta približala slovenske stene

Kranjčan Viktor Relja je soavtor plezalnega vodnika Moderne večraztežajne smeri, ki je, kot pravi sam, padel na plodna tla, saj so podatki za mnoge novi, zanimivi pa so tako za domače plezalce kot tujece.

VILMA STANOVNIK

Pred kratkim je pri Planinski založbi Planinske zveze Slovenije (PZS) izšel nov plezalni vodnik Moderne večraztežajne smeri, pri njegovi pripravi pa sta moči združila Andrej Grmovšek in Viktor Relja. »Že kar nekaj časa se je v alpinističnih krogih pletla ideja, da bi se na enem mestu uredilo gradivo o opremljenih večraztežajnih plezalnih smereh. Vse alpske države okoli nas se s tovrstno literaturo ponasajo že kar nekaj časa. Naš gorski svet je bil tako nekakšna siva lisa, kjer tovrstnih smeri ni. Kar seveda ne drži. Opremljenih smeri je vse več in vse bolj so obiskane, le podatki o njih so bili razpršeni in pogosto tudi neznan. Tako sva na pobudo urednikov pri založbi PZS z Andrejem Grmovškom pristala

v projektu, ki se je, pričakovano, izkazal za težavnega,« pravi Viktor Relja in dodaja: »Veliko klicev, prošenj, iskanja itd., skratka: minili sta dve leti. Z Andrejem sva želela, da se v vodnik zajamejo vse visokogorske moderne,

Kranjčana Viktor in Suzana Relja sta skupaj opravila že okoli tisoč osemsto vzponov. / Foto: osebni arhiv

športne smeri, se predstavijo karseda natančno, pregledno in tudi všečno. To nama je, si upam trditi, tudi uspelo. Seveda brez založbe, njenih urednikov in odličnih sodelavcev ne bi bilo mogoče. Vodnik zajema 58 sten

in 255 smeri. Večina sten in smeri je v vodniku slikovno predstavljena, kjer pa to ni bilo mogoče, so dodane skice smeri. Za lažjo orientacijo so v pomoč pregledni zemljevidi. Hkrati je v vodniku predstavljena tudi zgodovina nastajanja tovrstnih smeri pa tudi etika in način njihovega opremljanja. Dodatno popestritev predstavljajo misli pionirjev tovrstnega plezanja pri nas. Bistveni elementi vodnika so prevedeni v angleški jezik, kar bo pripomoglo k poznavanju naših gora pri tujih plezalcih. Kot kažejo prvi odzivi, je vodnik padel na plodna tla,« tudi pravi Viktor Relja in dodaja, da sta z ženo Suzano na skupni poti štiri desetletja, v tem času pa sta opravila nekaj manj kot 1800 vzponov, od teh je dvesto prvenstvenih smeri. »Tretjina prvenstvenih smeri je t. i. modernih

Novi plezalni vodnik Moderne večraztežajne smeri

večraztežajnih smeri. Zanimajo in privlačijo naju predvsem gore in stene Alp, najraje tam, kjer poleg petja ptic ni nikogar drugega,« še

pravi Viktor Relja in dodaja, da sta z ženo Suzano ponosna starša in zadnji dve leti tudi babi in dedi navihanih dvojčic.

Epidemija

Koronavirus in mi

DAVOR TAVČAR

Po prhanju sem moral nazaj v posteljo, bil sem čisto brez moči. Dobra stvar tega je, da enostavno ugasneš in se v nekem trenutku potem spet zbudiš. Vmesni čas prebiješ povsem brez misli. Podobno kot pri anesteziji. Ko mi je anesteziarka dala masko čez usta in nos, je rekla: »Globoko vdihnite, kar še enkrat, dobro vam gre!« In že naslednji trenutek z drugim glasom: »Operacija je

super uspela, zdaj vas pa peljemo nazaj v sobo!« Vmes je za ves ostali svet minilo pet ur. Sedaj imam podoben občutek.

Zbudil sem se enkrat ponoči. Skoraj vsi so že spali, le Enka je še delala nekaj za šolo. V karanteni se ji je premaknila biološka ura. Čez dan spi, zvečer zajtrkuje, ponoči dela za šolo. Dodatna prednost je to, da ne gleda, kako zdelana sva midva. Starši v sebi trpimo, če nam zbolijo otroci in tudi otroci najbrž doživljajo podobno travmo z nami.

Občutil sem močno lakoto. Dva kosa kruha s tunino pašteto sta res sedla. Okus je bil naravnost božanski! Tinitus je bil sicer še prisoten, vendar ne več tako zelo nasilen. Večerja me je hkrati napolnila z energijo, obnem pa prijetno utrudila. Zlezal sem nazaj v posteljo, se nažličkal na Špelo in spet zaspal.

Trinajst je moja srečna številka in v trinajsto jutro sem se zbudil poln moči in optimizma. Špela je že nekaj tipkala na računalnik.

»Urejam račune za obračun DDV. A imaš kak račun za nakupe z interneta?«

Počutil sem se bolje kot prejšnje dni. »Dobiš!«

Sprva nisem razložil črknega ekranu. Očitno se mi je poslabšal vid, zato sem si nataknil očala. Bolje. Vtipkal sem

geslo in potrdil. »Napačno geslo!« mi je računalnik preprečil vstop. Še enkrat sem vtipkal isto geslo. »Napačno geslo!« Sedaj sem počasi, znak po znak, vtipkal geslo. Računalnik se je odprl.

Ko sem vtipkal tekst v polje »Zadeva«, je pisalo »Rčunami z ntea«. Kaj je zdaj to? Poskusil sem še enkrat in ugotovil, da prsti ne ubogajo. Koordinacija je šla rakom žvižgat. Sicer tipkam 10-prstno, tristo prečiščenih udarcev na minuto. Pobrisal sem tekst in ga samo z dvema prstoma končno vtipkal prav. Pošta je okrog sveta zletela k Špeli v sobo, meni pa v glavo čuden strah.

Očitno mi nagajajo prsti in še vidim ne več dobro. Izmeril sem si krvni sladkor – 6,3. Poslabšanje vida torej ni posledica povišanega sladkorja v krvi. Poskusil sem na hitro natipkati nekaj stavkov. Besede so imele pomešane črke. Koordinacija prstov dejansko ne deluje. En prst prehiteva, drugi zaostaja. Črke z leve roke se mešajo med črke z desne roke. Postalo me je resno strah. Kako bom delal, če mi bodo nagajale roke?

Če ne bom delal, ne bo denarja. Kaj bomo potem? Stroške moramo plačati! Prislil sem se, da sem odgnal strah in načel najbolj problematični program. Odkril sem težavni del in se

lotil spreminjanja programske kode.

Po dvajsetih minutah visoke koncentracije se je na lepem vse ustavilo. Glava mi je odpovedala sodelovanje, nisem več mogel misliti. Znoj se mi je ulil iz vseh por, srce mi je razbijalo in nisem več mogel dvigniti rok. Nekako sem se odvrlekel v spalnico in se ulegel.

Špela se je obrnila od računalnika: »A si ti okej?« jo je zaskrbelo.

»Vse moči mi je zmanjkalo, sploh ne morem več misliti!« sem odkašljala.

»Saj si ves moker, a se boš preoblekel?« je že odpirala omaro s perilom.

Pomagala se mi je preobleči in hkrati poslala Trojko v kopalnico po brisačo. Prisnel jo je in mi sam od sebe pomagal, da sva jo namestila čez blazino. Iz oči sem prebral, kako mu je hudo, ko me gleda tako zdelanega. Srčno rad bi mu prihranil ta prizor, a na žalost nisem imel dovolj moči.

»Hvala, sonček moj!« sem ga potolažil, potem pa sem se ulegel. Ta moja nemoč me je tako zelo žrla, da nisem mogel zaspati. Pred boleznijo sem lahko delal tudi po deset ur in več. Zdaj pa ne zmorem niti pol ure! Prihranki ne bodo dolgo zdržali, kako bomo potem? Še nikoli prej me ni tako zdelala niti pljučnica,

kaj šele gripa. Grabila me je čudna panika in v takem stanju sem zaspal.

Enkrat med spanjem sem slišal glasove, ko je Špela z otroki pregledovala zvezke. Delali so manjkajoče domače naloge, saj se jim je tisti dan iztekla karantena.

Razmišljal sem o njih. Dva tedna so morali biti povsem samostojni, saj jim midva nisva mogla biti v oporo. Sami so si pripravljali hrano, sami so si organizirali delo za šolo. Pravzaprav je bilo zanje enako, kot če bi bili sami bolni. Sošolci so jim dostavljali šolsko gradivo. V tistih redkih trenutkih, ko sva bila pokonci in se premikala po stanovanju, so nama uvidevno dali mir. Kot da so odrasli, ne pa otroci! Vem pa, da so stalno skrbeli za naju, saj sva v vsakem trenutku imela na omarici svež čaj. Čudovite otroke imava, neizmerno rad jih imam vse! Že zaradi njih morava s Špelo čim prej ozdraveti!

Petkovo jutro me je zbudilo okrog devetih. Počutil sem se bistveno bolje. Energija se je vrnila in jutranjo toaleto sem opravil povsem samostojno.

Špela je v kuhinji pripravljala zajtrk za otroke.

»Danes imate konec karantene! Treba bo v trgovino po nekaj reči. Najbolje, da greste kar vsi skupaj. Maske

gor, v trgovino naj gre samo ena, ostali počakajte zunaj!«

Bilo je nekaj razumljivega vznemirjenja. Po dobrih dveh tednih bodo končno lahko spet zunaj!

»Joj mami, kaj pa, če nam bo kdo kaj težil?« je skrbelo Dvojko.

»Ne skrbi, držite se pravil in vse bo v redu!« jo je potolažila Špela.

»Pa kaj se sekiraš, saj gremo samo v štacuno!« je bila realna Enka.

Tamaladva sta se medtem nekaj pulila na kavču v dnevni, kot je to značilno za samčke skoraj vseh živalskih vrst. Dva tedna biti zaprt v stanovanju ni ravno zabavno. Računalniške igre in gledanje televizije človeku sčasoma presedejo.

Špela jim je dala denar, nakupovalni seznam in materino ljubezen: »Pa pazite, kako boste šli, da ne bosta tamaladva skakala po celi cesti!«

Ko so odšli, mi je Špela prebrala misli: »Upam, da se bodo znašli, sicer pa je skrajni čas, da grejo malo na luft!« je rekla.

Stisnilo naju je v srcu – prvič po dveh tednih sva v stanovanju ostala sama. Zavedel sem se, kako zelo srečen sem, da jih imam. Najine štiri sončke in predvsem Špelo. Ne morem si predstavljati življenja brez nje!

(Se nadaljuje)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Franc Muri – šestintrideset let županovanja na Jezerskem

PETER COLNAR

Jezersko še vedno slovi po svoji edinstveni naravi. Že pred časom mu je sloves klimatičnega zdravilišča in letovišča ob sodelovanju praškega zdravnika Chodounskega zagotovil Franc Muri, ki je županoval v svojem kraju 36 let, med letoma 1873 in 1909.

Rodil se je 2. decembra 1816 na Zgornjem Jezerskem. Leta 1862 je naredil v Celovcu en razred gimnazije, potem pa se je posvetil gospodarstvu, političnemu delovanju in županovanju v rojstnem kraju. Umril je 31. julija 1926.

V koroškem deželnem zboru je v letih 1884–1902 zastopal kmečke občine velikovškega okraja. Bil je član gospodarskega odseka ter odseka za reformo deželnega zbornega

in občinskega volilnega reda. Potegoval se je za gospodarske potrebe svojega okraja, za železnico čez Jezerski vrh (1884), za preložitvev klanca na cesti čez Jezerski vrh (1894, 1898), za gradnjo poti od kapelske državne ceste v Korte (1900) ... Brez uspeha se je boril skupaj z Andrejem in Gregorjem Einspielerjem ter Grafenauerjem za slovensko kovaško šolstvo, za slovensko besedilo deželnih zakonov (1884), za uveljavljanje Pražkovice naredbe o slovenskih vpisih v zemljiških knjigah (1888) in sploh za narodnostne pravice koroških Slovencev.

Skupaj z Einspielerjem je glasoval za uvedbo ženitvenega dovoljenja (1887), predlagal, naj prevzame dežela v zakup tudi državni davek

na žgane pijače (1898). Zagovarjal je ureditev razmer med pašniki in gozdovi.

V letih 1887 in 1888 se je zavzemal, da bi v kmetskih občinah Celovec - Velikovec izvolili Taaffeja za državnega zbornega poslanca. Taaffe je sicer kandidaturu odklonil, vendar pa je kandidiral v istem okraju leta 1891 in propadel proti nemške-mu kandidatu.

Franc Muri je kot jezerski župan odigral pomembno vlogo pri postavitvi Češke kočice, ki so jo odprli 26. julija 1900 na Dolenjih Ravneh (Spodnjih Ravneh). Pri postavitvi te kočice je šlo za tekmovalno vlogo pri postavitvi Češke kočice, ki so jo odprli 26. julija 1900 na Dolenjih Ravneh (Spodnjih Ravneh). Pri postavitvi te kočice je šlo za tekmovalno vlogo pri postavitvi Češke kočice, ki so jo odprli 26. julija 1900 na Dolenjih Ravneh (Spodnjih Ravneh). Pri postavitvi te kočice je šlo za tekmovalno vlogo pri postavitvi Češke kočice, ki so jo odprli 26. julija 1900 na Dolenjih Ravneh (Spodnjih Ravneh). Pri postavitvi te kočice je šlo za tekmovalno vlogo pri postavitvi Češke kočice, ki so jo odprli 26. julija 1900 na Dolenjih Ravneh (Spodnjih Ravneh).

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- 30. 11. 1361 so izdali listino, v kateri oglejski patriarh Ludovik della Torre hvali ortenburške grofe, ki so že bivali v radovljiški graščini. V mesto je bila Radovljica sicer povišana šele v času Friderika IV. ali Maksimilijana, torej v letih 1490–1500.
- V Srednjih Bitnjah pri Kranju se je 30. 11. 1845 rodil misijonar Andrej Šiferer. V skupini osmih mladih je prišel v ZDA, kjer so vzbujali splošno pozornost, ker so bili oblečeni v gorenjske narodne noše.
- V Tržiču se je 1. 12. 1916 rodil rudarski strokovnjak Danilo Jelenc. Leta 1956 je za Etiopijo pripravil načrt razvoja rudarstva, v letih 1959–1969 je vodil rudarski in geološki sektor etiopskega ministrstva za rudarstvo. Odkril je nova rudišča in izdelal projekt za pridobivanje zlata. V Zambiji je v letih 1969–1981 delal kot svetovalec ZN. Leta 1981 je bil svetovalec vlade v Zimbabveju. V letih 1949–1959 je bil direktor Geološkega zavoda Ljubljana.
- V Kranju se je 2. decembra 1870 rodil Janko Majdič, prvi predsednik kranjskih planincev. Njegov oče je bil znani trgovec Janez Majdič, mati pa Ivana Sturm iz Poljč na Gorenjskem. Dal je pobudo za gradnjo prve planinske kočice kranjskih planincev na Stolu, ki so jo poimenovali po Francetu Prešernu.
- Na Sovodnju (občina Gorenja vas - Poljane) se je 4. 12. 1821 rodil kipar Franc Ksaver Zajec. Bil je prvi akademsko šolani kipar, ki so mu zaupali tudi večja dela.

Mestni zapeljevalci brstečih mladenk

GORAZD STARIHA

V prejšnjem nadaljevanju smo ostali pri posilstvu oziroma poskusu posilstva ljubljanske mladenke Ane Alodi. Ana posiljevalca sicer ni poznala po imenu, očitno pa ga je vedela dovolj dobro opisati, da ga je policija lahko našla in prijela. To je bil Valentin Marn, ki je na zaslišanju izpovedal, da je star 26 let, rojen v Ljubljani, brez staršev in premoženja. V Ljubljani da se je izučil krojaške obrti, nato delal v Trstu in na Dunaju deloma kot krojaški pomočnik, deloma kot služabnik. V vlogi služabnika da je tudi spremljal nekega ruskega kavalirja v Varšavo in tam prebil osem mesecev. V času ljubljanskega kongresa naj bi bil sluga sardinskega ministra grofa Daliea, po kongresu pa naj bi spremljal markija

Sanmarcha do Trsta, kjer je zbolel in ni mogel več potovati naprej. Po ozdravitvi je delal v Trstu kot krojaški pomočnik, v letu 1827 pa se je vrnil v Ljubljano in delal pri krojaških mojstrih Rupniku, Agrikoli in Assangerju. Izkaz o njegovih številnih službah naj bi mu pred približno tremi leti v Trstu ukradel neki krojaški pomočnik.

Dejal je, da je dekleta, ki ga je spoznal kakih štirinajst dni pred aretacijo, nameraval oženiti, ker se mu je dopadla. Ta svoj namen ji je tudi razkril, kar ji je ugajalo. Pred usodno nedeljo da ni dekleta ne poljubil ne nečednostno prijel, še manj mesečno občeval z njo. Tiste nedelje pa je bil od vina okajen, in ko sta prišla čez kamniti most na travnik, jo je objel in prosil za poljub. Dala mu ga je, pa je prosil še za nadaljnje prijaznosti, in ker mu jih je odrekla, jo je k temu prisilil. Dekle da se je sicer močno branilo, a jo je obvladal, ji dvignil obleko in se je lotil. Vendar pa svojega moškega uda ni vtaknil v njeno spolovilo. Da si je to seveda prizadeval, vendar se mu je pri tem zaradi silne vznemirjenosti že prej izlilo seme.

Uradne poizvedbe so ga malo postarale, rojen je bil namreč 7. 2. 1798 in torej star 29 let. Krojaški mojstri v Ljubljani niso

vedeli povedati nič slabega o njem, prva dva sta le rekla, da ni bil dober delavec, zadnji pa, da je bil na dan aretacije popolnoma zmeden, z drugimi pomočniki ni spregovoril besede in hlače, na katerih je delal, je sešil vkup.

Ljubljansko deželno sodišče je ugotovilo, da je bilo to posilstvo, pri katerem življenje in zdravje napadene nista bila ogrožena, za kar je prišla v poštev ječa med petimi in deseti leti. Oteževalnih okoliščin zanj niso videli, olajševalna pa, da je bila njegova zelo zanemarjena vzgoja glede »vprašanja posilstva«, in to zato, ker se je kot krojaški pomočnik in sluga že od rane mladosti gibal v družbi nevzgojenih, nemoralnih ljudi. Olajševalno je bilo nadalje, da je očitano mu dejanje takoj priznal in da je obstajal resen dvom, ali je bilo dejanje izvršeno ali je šlo samo za poskus. In nazadnje, biser moške sodniške odločitve, da če upoštevajo mladostno lepoto Anne Alodi, samotno okolico botaničnega vrta v sončnem zatonu, mik mesenega prekrška (ne zločina!) pri mladem, zdravem moškem, ki je že imel mesena znanja z ženskami – je treba priznati, da je morala biti skušnjava res velika!

Vaš razgled

Obdobje epidemije je predruščilo obratovanje kulturno-izobraževalnih ustanov, tudi knjižnic. Želja po branju pa še zdaleč ni presahnila – mnogi bralci uteho najdejo v spletnih različicah, ki jih omogoča moderna tehnologija, marljivi knjižničarji pa v številnih knjižnicah pripravljajo lične pakete, ki čakajo na prevzem ljubiteljev knjig. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Petrolejke in svetilke na olje s svojo mehko in nežno svetlobo dajejo pridih romantične čarobnosti. Najbolj so zaznamovale čas sredine 19. stoletja, pa vendar se je način prižiganja – čeprav modernejših – svetil očitno ponekod ohranil vse do današnjih dni. Naj nam njihova svetloba v prazničnem mesecu prinese novo upanje. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Lombergar, 2. del

TINO MAMIĆ

Našli bomo sicer tudi Gašperjev rodovnik, ki ima na začetku, daljnega leta 1161, ministeriala Volrada in Valterja iz Nižje Avstrije. A to je samo mitologija, podobna mnogim rodovnikom, ki so jih brez vsakega resnega dokaza

delali plemiči v 19. stoletju, jih pa tudi dandanes delajo mnogi priučeni rodoslovci. Dr. Dušan Kos, specialist za srednjeveško zgodovino, je ugotovil, da Gašperjevi predniki niso iz Nižje Avstrije, ampak iz Primorske. »Vse to temelji predvsem na literaturi iz 16. in 17. stoletja, ki je pri genealogijah rada

iskala izvor plemičev čim dlje v preteklosti. Največkrat brez vsakršnih osnov, vedno pa v bolj ali manj prikriti službi 'naročnika' genealogije,« pojasnjuje Dušan Kos. Lambergi izhajajo iz rodu ministerialov goriških grofov iz Goriških brd, z gradu Rittersberg (Višnjevik). V blejski okolici so se kasneje razdelili v več rodbin s podobnimi grbi (Blejski, Zaspiski, Reynmani, Gorjani, Poljanski). So ena od najpomembnejših in največjih srednjeveških rodbin na Slovenskem. Tudi dr. Miha Preinfalk, poznavalec srednjeveške zgodovine plemstva, pravi, da so korenine rodbine Lambergar veliko bolj slovenske, kot so nekoč mislili. Najdemo jih tudi pod imeni Landenberg, Landenweg, Lannberg. Prvi od Lambergov je bil leta 1230 Markvard Bejsko-Rittersberški.

Slovenski biografski leksikon ne omenjajo nobenega znanega Lombergarja. V zadnjih desetletjih pa so postali znani trije

Lombergarji, vsi iz iste družine. France Lombergar (1928–1993) s Perovega v Kamniku je bil znan slovenski sadjar in drevesničar, ki ga imenujejo misijonar sadjarskega znanja. Po njem se imenuje mariborsko Sadjarsko društvo France Lombergar, redno pa se organizirajo tudi Lombergarjevi sadjarski posveti. Njegov sin umetnostni zgodovinar Janez Lombergar (1954) je bil televizijski scenarist, urednik in direktor Televizije Slovenija. Tu je še televizijska novinarka in urednica Barbara Volčič Lombergar, ki je priimek dobila s poroko z Janezom in ga obdržala tudi po ločitvi.

Lombergarji omenjene rodbine izvirajo s Šenturške Gore pod Krvavcem, ki je del župnije Cerklje. Tu najdemo konec 18. stoletja Janeza Lombergarja, ki se je poročil s Heleno Globočnik iz Poženika.

Ali gre za isto rodbino, kot je Vombergar, s koreninami v Pšenični Polici, ni jasno, saj bi bilo to treba dokazati

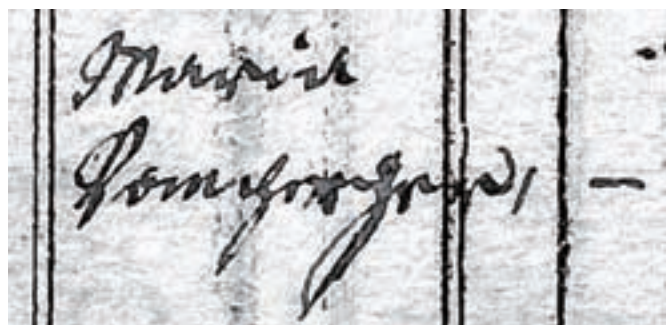

Znameniti sadjar France Lombergar s starši pred rojstno hišo pri Grošanovih na Perovem. Fotografija je objavljena na spletni strani o njegovem življenju in delu, ki jo je uredil njegov sin Janez Lombergar (www.francelombergar.com).

z rodoslovno raziskavo. Ko bo ta narejena, bo jasno, ali so Lombergarji v sorodu z znanim argentinskim nogometiškim gospodarjem Andrejem Vombergarjem, ki se je zaradi ljubezni do domovine svojih starih staršev vrnil pod Alpe, kjer igra za ljubljansko Olimpijo in slovensko reprezentanco.

Nerazrešeno vprašanje ostaja tudi, v kakšni povezavi so plemeniti Lombergarji in Lombergarji. Ali gre

za sorodstvo ali pa samo za kmete, ki so priimek dobili, ker so živeli na kmetiji zemljiškega gospoda Lombergarja, bomo mogoče izvedeli šele čez desetletje ali dve, ko bodo napredovale genetske raziskave. Z zgodovinskimi viri bomo to veliko težje z gotovostjo ugotovili, saj so matične knjige iz Cerklj ohranjene »šeše« od leta 1630 naprej. Priimek pa je bržkone nastal kaki dve stoletji prej. (Konec)

Včasih so imeli priimki tudi žensko končnico. V slovenščini se je (za razliko od slovaščine in nekaterih drugih slovanskih jezikov) opustila. Leta 1809 pa je župnik v Cerkljah v poročno knjigo vnesel: Marija Vombergarča. Knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (P 1784–1815, Cerklje, zv. 4)

HUMOR, HOROSKOP

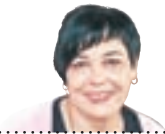
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
 Kljub vsem ukrepom bo vaš teden zelo pester in vsak dan se vam bo kaj dogajalo. Iz malega znate narediti veliko in na vseh področjih vam bo uspevalo tako, kot si boste zamislili. Tudi v ljubezni lahko pričakujete pozitivne spremembe.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
 Tudi vam se bodo začeli dogajati lepi trenutki, ob katerih se boste zamislili in se vprašali, ali bi sploh lahko bilo še bolje. In bo. Občutek, da brez vas ne morejo, vam bo dobro del in vam še dodatno povečal sposobnosti in znanje.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
 Pokrivate veliko področij, na katerih ste nadpovprečno sposobni, zato se ne smete čuditi, da vas ljudje radi izkoristijo. Le toliko pazite, da imate tudi sami kaj od tega. Je že tako, da ste najbolj veseli takrat, ko veste, da pomagate drugim.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
 Zopet boste morali preložiti svoje namene, saj nikakor ne bodo izvedljivi, kar pa ne pomeni, da ne bodo že kmalu. In takrat ne bo prepozno, da dosežete vse, česar si želite. Na čas nihče ne more vplivati, zato se umirite in počakajte.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
 Ne glede na vse boste vztrajali pri svojem in do konca tedna vam uspe izpeljati vse. V domačem okolju se boste počutili malo utesnjeno, a s pogovorom se bo vse lepo uredilo. Lepe besede božajo dušo in to je tisto, kar najbolj potrebujete.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
 Polni energije se boste podali v nove zmage in ne bo vam žal nobene minute, ki jo boste posvetili tistemu, za kar veste, da vam veliko pomeni. Še naprej boste druge razveseljevali s svojo prisotnostjo in skupaj boste kovali načrte za prihodnost.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
 Na trenutke se zaradi prepričanja, da sami prav nič ne morete spremeniti, počutili ujet. Seveda to ni res, saj ste le vi tisti, ki lahko kaj spremenite. Ne smete pozabiti, da bodite do drugih taki, kot si želite, da so oni do vas.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
 Vse se menja in kolo sreče se nenehno vrti. To pomeni, da vsak od nas enkrat pride na vrsto. Tokrat boste to vi in kar nekaj časa boste potrebovali, da boste to dojeli. Veliko ste naredili in zdaj prihaja čas za plačilo – in še več.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
 Morda se vas bo lotila panika in pomislili boste na vse najslabše. To vam ne more prinesiti nič dobrega, saj so vizualizacije pomembnejše, kot se zavedamo. V vsakem novem dnevu, ki se začne, si morate reči, da je pred vami najboljši dan.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
 Iskali boste najboljše izhode v situaciji, v kateri se boste nepričakovano znašli, in jih tudi našli. Dobro znate razmišljati in okolica vas ne zmede, vse to vam bo prišlo prav. Na čustvenem področju se pripravite na korenite spremembe.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
 Čeprav ste prepričani nasprotno, se vam bo veliko dogajalo in do konca tedna boste morali sprejeti veliko odločitev, ki ste jih do sedaj iz različnih razlogov prelagali. Ampak vse enkrat pride na vrsto. Bodite brez skrbi, vse bo v redu.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
 Sami sebe boste opominjali, da ne smete preveč hiteti, saj se tudi počasi daleč pride. A kaj, ko ne morete iz svoje kože in vedno vam je vse prepočasno. Bližnji vam bodo tudi tokrat stali ob strani in našli boste najboljše možne rešitve.

TA JE DOBRA

Prijel ga je za ...

Pijani lovec Polde razlaga prijateljem: »Ko sem se zadnjič vračal iz gostilne, je v gozdu predme skočil velik merjasec. Prijel sem ga za roge ...«
 »Počasi, počasi! Merjasec vendar nima rogov.«
 »Saj res. Prijel sem ga za velik rep in ...«
 »Od kdaj pa ima merjasec velik rep?«
 »Vraga, za nekaj sem ga pa le prijel ...«

Ni prostih sob

Na hotelski recepciji.
 »Imate morda kakšno prazno sobo?«
 »Žal je vse zasedeno.«
 »Kaj pa, če bi prišla angleška kraljica?«
 »No, potem bi se že kaj našlo.«
 »Dajte mi to, kar bi se že našlo. Kraljice zagotovo ne bo.«

Odvetnik svojemu klientu

Odvetnik tik pred obravnavo daje navodila svojemu klientu:
 »Nekaj si morate dobro zapomniti.«
 »Poslušam.«
 »Ko boste pred sodnikom, na vsako vprašanje odgovarjajte na dolgo in široko.«
 »Zakaj pa?«
 »Dlje ko boste odgovarjali, dlje boste na svobodi.«

Prišel je Miklavž

Miklavž obiše običajno slovensko družino in vpraša otroke: »Kdo je bil najbolj priden in je naredil vse, kar je zahtevala mama?«
 »Očka!« zavpijejo otroci.

LAŽJI SUDOKU

2		1		3	6			5
	5				4	8	3	
	8		9					6
9	2		1		3	7		
5								3
		4	5		7		2	8
7					5		8	
	1	6	3					4
3			7	4			1	2

Rešitev:

2	9	1	8	7	4	5	6	3
4	5	6	7	8	9	1	2	3
6	8	9	1	2	3	4	5	7
8	2	9	4	6	5	7	3	1
3	1	6	2	8	7	9	5	4
7	5	4	9	1	8	2	6	3
9	4	1	5	6	8	3	7	2
1	6	8	7	2	6	5	9	4
5	8	9	4	1	2	7	3	6

TEŽJI SUDOKU

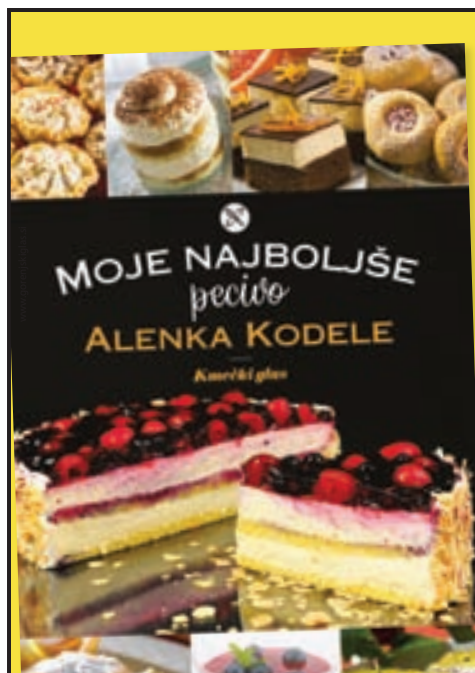
3		4	2					
		1		9			7	8
	5				6			
		6			5			3
	3	8	7		9	1	6	
7			4			8		
		3						8
1	4			8		2		
					1	5		

Rešitev:

4	6	1	7	9	6	2	8	3
9	6	2	8	5	7	1	3	4
1	8	7	2	5	6	4	9	3
6	5	8	9	7	2	1	4	3
7	9	1	6	2	4	8	5	3
2	7	5	1	8	9	6	3	4
8	4	9	6	1	2	5	7	3
5	1	6	9	4	2	7	8	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Alenka Kodele je tokrat pripravila svoj izbor najboljšega peciva iz priljubljenih in tudi že razprodanih knjig: Torte in tortice, Pite in zavitki, Čaša sladkega, Piškoti, Piškotki in drugačno pecivo, Najboljši piškoti.

12,50
EUR

+ poština

Gorenjski Glas

168 strani, 14 x 20 cm, spiralna vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

GORENJSKI GLAS	PRIP. ZA PODVODNI RIBOLOV	USLUŽBENEC V JAVNI UPRAVI	DAVEK V STARI AVSTRJI	MESNA JUHA	BEKE-TANJE	NINA SIMONE	SLOVENSKI PLANINEC (FRANC)	SNOV, KI OSTANE PO ŽARJENJU	GORENJSKI GLAS	? IN LAMBERGAR	ČEŠKA PRITRDILNICA	TELUR	OLJNA REPICA (NAREČNO)	TAKSA ZA ODSTREL DIVJADI	DODATNI TISK NA ZNAMKI
HUDOBEČ, ZLOBNEŽ	18								SVETNIK						
OKRAS V ARABSKEM SLOGU					12				VERGILOV EP O ENEJU AZORSKO OTOCJE		6				
RAČJI SAMEC						FR. FIZIK (FRANCOIS) IGRA S KARTAMI						MEDMET TIŠINE JAPONSKI VULKAN	15		
PETER DANJKO			PONOVITEV PREDSTAVE NEPREVODNIK						29		MESTO V ITALJI VOJAŠKI PAS				
PRIPADNIKI GRŠKIH UNIATOV							OBREDNA PESEM, NOM SATAN, HUDIČ						ROBERT SHAW GRŠKA CRKA		
DEL TENIŠKE IGRE				OBROK PLAČILA	OKVARA, DEFEKT PALAČA, DVOREC						CVETNI ZARODEK SL. PEVKA (TINKARA)	26			
DELAVEC, KI DELA NA AKORD		32			9			KRAJ PRI OPATJI					STANKO LORGER MEŽIK	2	PEVEC NIZETIC
GORENJSKI GLAS	CERKVENI STOLP Z ZVONOM	LUTNJA (GLASB.) ZIDNA ODPRITINA						ZMRZJENA VODA	VELIKA OST BALONAR SORN						
RUMENA ZLAHTNA KOVINA						POGLAVAR BRITANSKI RAPER							IVAN LENDL RENATO LUKAČ		
SUZUKIJEV DŽIP		31				21	NAŠA PEVKA (E. Č.) OTOK (ZASTAR.)								10
ALBIN PO DOMAČE														24	NAČRT
SESTAVIL: F. KALAN	RUŠEVEC (NAREČNO)	KLAVIRSKA TIPKOVNICA	BOKSARKA KOZIN	LINDA EVANS	PRITOK LONJE NA HRVAŠKEM	SVOD NAD ZEMLJO	IRSKI PEVEC V SKUPINI UZ	TRSKA	TURISTIČNI VODNIK						
SLOVENSKI FILOZOF (JAKOB)					8		FIN. JEZERO, ENARE PRIDELOVALLEC OLJA		EMIL SPRUK MODNA UMETNOST						
BIVŠA SL. GLASBENA SKUPINA							AMERIŠKI VOJAK								5
JUDOVSKI KRALJ	4			ODEV. OBLAČILO POLDRAG KAMEN			28	POKRAJINA V GRČJI LJUBITELJ ESTETIKE							
KONEC POLOTOKA			PAKET, OMOT BOSANSKI BAN			20	TENIŠKI REKET	SMUČIŠČE V ITALJI DROG NA KMEČKEM VOZU							
ŽENSKI SUKNJIČ					ALOJZ PO NEMŠKO KRAJ V DALMACIJI				27	PODZEMNI HODNIK TOPILO ZA LAKE					
TOK ZA OČALA	25			MODEL OBLAČILA EDEN OD STARŠEV			KRADLJIVEC VOJAŠKO POKRIVALO						BLEDO RDEČE VINO	PEVEC NABER	
OGNjenik										ROY ORBISON PORT. PISEC (AQUILINO)					
PODROČJE ERISTIKOV			1				LOJNA BULA ORODJE IZ KAMENE DOBE								33
AMERIŠKA MERA ZA MLEKO		19		GLASBENIK ŠIFRER				22	IGLASTO DREVO VITAMIN B1						
JESENSKI MESEC															7
AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)														POKRAJINA V JUŽNI ITALJI	VELIKA KAMNITA GMOTA
HUMORISTKA PUTRIH		17													
AMERIŠKI MACESEN															16
AVELINO KULIN LAVTA RIBEIRO ŠKARJEVEC	OLJNATA TEKOČINA NA BAZI KLORA	MESTO NA OBALI ČISTO PREMOŽENJE													14
MESTO V NIGERIJ														IGRALEC PACINO STROJNI ELEMENT	
LIDIJA KODRIČ							SOBA (KNJIZNO) KONEC MOLITVE								13
REŽISER VAVRA		23													
GLAVNO MESTO ITALIJE														VRSTA, SORTA NAČE SUMI	
ŠIROKA MESTNA ULICA															11
SRNJAK V DRUGEM LETU STAROSTI			3												

Nagrade: 1. nagrada – darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR, 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 16. decembra 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27	28
30	31	32	33			

Pričeska vsekakor ni življenjskega pomena

Kako ljudje v času epidemije, ko so frizerski saloni zaprti, skrbijo za urejenost pričesk?

MAŠA LIKOSAR

Kranj – »Čeprav ostajam doma, se mi zdi pomembno, da se dobro počutim. To dosežem z urejenim videzom,« je dejala Škofjelčanica Lea Filipovič, ustvarjalica spletnih vsebin, ki svoje življenje deli na socialnih omrežjih. »Če se ne uredim, sem manj produktivna in na splošno bolj lena. Lase si redno umivam in ker smo v obdobju suhega zraka, si jih navlažim z masko. Največji problem glede moje trenutne pričeske je frufu. Nazadnje sem bila pri frizerju pred dvema mesecema, tako da so sprednji lasje posta-

Foto: Maša Likosar

V času, ko so frizerski saloni zaprti, moramo za nego in urejenost las skrbeti sami.

»Z malo narastka se nikomur ne more nič tragičnega zgoditi, v primeru okužbe pa se lahko.«

li precej dolgi in posledično moteči. Zbiram pogum, da si jih sama postrizem. V drogeriji sem že kupila škarje, na spletu pa obstaja nemalo videov z navodili, kako to storiti. Vseeno me je strah, saj nisem profesionalna frizerka. Sicer pa menim, da ni treba pretiravati z urejanjem videza, a prav je, da se polepšamo, četudi samo zase, sploh v tem decembrskem prazničnem času,« je povedala Lea Filipovič.

Frizerka Vanja H. Škerk iz Kranja pojasnjuje, da pri negi las lahko veliko naredimo sami, če upoštevamo navodila, ki jih prejmemo od frizerskega strokovnjaka. »Strankam v tem času pomagamo in svetujemo po telefonu. Smiselna je tudi uporaba kvalitetne lasne kozmetike,« je dejala in nadaljevala: »Čeprav mi nudenje frizerskih storitev pomeni preživetje, po mojem mnenju trenutno pričeska ni življenjskega pomena. Marča sem slišala poučno izjavo italijanskega zdravnika, ki je dejal, da je v krstivseeno, kakšno frizuro imamo.

Z malo narastka se nikomur ne more nič tragičnega zgoditi, v primeru okužbe pa lahko. S tem razlogom podpiram zaprtje salonov, vsaj dokler število okuženih ne pade na razumno mejo. Problematični so zlasti tisti, ki delajo na črno. Vsi, ki imamo frizerske salone legalno, si tega ne drzemo. Je pa nemalo takšnih, ki so nezakonito delali že prej, v tem času pa so le še povečali svoje delovanje, tudi na račun naših strank. Vseeno pričakujem, da bo v prvem mesecu po ponovnem odprtju frizerske dejavnosti povečan obisk.«

Letos pa je frizerski salon le enkrat obiskal glasbenik Žiga Jan Krese iz Križev pri Trzinu. »Tokrat imam precej daljše lase, kot jih imam običajno. Koronavirusno stanje je povzročilo spremembo mojega videza. Frizuro si uredim sam, predvsem zaradi sebe, da se bolje počutim in lažje delam. Učim glasbo in petje prek Zooma in urejen videz deluje veliko bolj strokovno. Pred kratkim smo imeli s skupino virtualni koncert, ki so ga predvajali po radiu in televiziji in tudi v tem primeru ni bilo frizerke, ki bi nas uredila, temveč smo morali za to poskrbeti sami,« je dejal Krese.

Odgovor

Odgovor na pisanje Tudi v občinskih razvojnih načrtih Vrbe ni

Zapis ge. Bernarde Resman, moje zveste dopisovalke in kritičarke, terja pojasnilo, saj zavaja javnost. Da bo bralcu jasno, gre za stanovanjski objekt ob neposredni bližini Prešernove rojstne hiše, ki jo je odkupila Občina Žirovnica in v katerem je že bila stara vaška gostilna. Drugi, gospodarski del nekdanje kmetije je odkupila država. V občinskem objektu bi bila gostinska ponudba, manjša galerija in tudi nastanitvene kapacitete, saj Vrbo obišče na leto več kot 25 tisoč obiskovalcev. V objektu, ki ga je kupila država, pa bodo zagotovili prostore za sprejemno pisarno, skladišče, trgovinico in večnamensko dvorano.

Projekt Turistični center Vrba je bil že z rebalansom proračuna za leto 2019 vključen v Načrt razvojnih programov in je tudi sestavni del Razvojnega programa občine do leta 2030. Posledično je bil izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta. Dokument je bil predstavljen občinskemu svetu, ki ga je soglasno podprl. Pridružujem se pozivu ge. Resman slovenski kulturi in politiki, naj nam pomaga zaključiti zgodbo, da bo, kot pravi avtorica ob zaključku članka, »strokovno, celostno

in programsko urejen prostor«.

Ge. Bernardi Resman pa sporočam, da pri tem ne bo mogla sodelovati, saj po mojem vedenju ni strokovnjakinja za to področje niti ni več naša sodelavka niti občanka, ima pa pravico povedati in predlagati svoje kot državljanica, davkoplačevalka. Jaz kot župan pa imam pravico upoštevati jo ali pa ne.

LEOPOLD POGAČAR, ŽUPAN
OBČINE ŽIROVNICA

»Brigaj se zase«

Gospod Miha iz Stražišča je v Gorenjskem glasu opozoril na neprimerno obnašanje sprehajalke v okolici Šmarjetne gore. Ob njegovem opozorilu, naj odvrženi robček pobere in odnese domov, je bil deležen osorne izjave: »Brigaj se zase!« Rada bi se zahvalila gospodu Mihi, ki mu ni vseeno za naravo in pobira smeti za obiskovalci. Verjamem, da nas je več takih, kot je gospod Miha, ki se zavedamo, da odpadki obremenjujejo naravo. Ne »brigamo« se samo zase, ampak nam je mar za širšo okolico. Žalostno pa je, da se še vedno najdejo posamezniki, ki naše prizadevanje za čisto naravo negirajo in si ga razlagajo po svoje.

MARIJA BRATUŽ,
ŠKOFJA LOKA

LUFT je letos virtualen

Škofja Loka – Loški umetniški festival LUFT, ki je decembra običajno dvakrat priredil predpraznični sejem na Cankarjevem trgu v Škofji Loki, letos poteka virtualno. Poteka na Facebooku in Instagramu. Slogan virtualnega LUFTA je Kupujmo darila slovenskih ustvarjalcev in podprimo njihovo delo, saj je namen, da se podprejo slovenski izdelki in ustvarjalci. Zastavljen je tako, da so v albumih predstavljeni ustvarjalci in njihovi izdelki, za nakup pa se potencialni kupec obrne neposredno na ustvarjalca in se z njim dogovori za podrobnosti. Ponudba je res pestra, tako da dobri moške ne bodo imeli težav pri izboru daril, sporoča ena od organizatork Jerneja Stanišič.

BARBARA REMEC
Slastno iz korenin
60 JEDI IZ KORENOVK IN GOMOLJNIC

V knjigi najdete recepte za res okusne jedi iz pese, sladkega krompirja, korenčka, pastinaka, hrena, koromača, zelene, redkvice, črne redkve, repe in kolerabe. »Naj bo več kot 60 receptov v knjigi, ki je pred vami, navdih za odkrivanje slastnih dobrot iz korenin,« pravi Barbara Remec.

Število strani: 152 / Mere: 17 x 23 cm, trda vezana

19 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Lunine BUKVE

Lunin koledar po mesecih s svetnimi podatki vas bo tudi prihodnje leto oskrboval z napotki za izvajanje različnih aktivnosti (sajenje in setev, hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo) v skladu z luno. V bukveh je tudi HOROSKOP ZA LETO 2021.

Število strani: 52 / Mere 23,5 x 32 cm

7,90 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

133 receptov
Geni Wolfgang Sievers
PAŠTETE
in drugi mesni shranki

V knjigi boste našli natančne recepte za pripravo vseh vrst paštet, mesnih ocvrтков (rillons), aspikov oz. žolic, konfitov, mesnih namozov, vkuhanih klobasnih nadevov, ocvrтков in jedi z mastjo iz različnih vrst mesa. Nekatere mesne izdelke iz knjige lahko za določeno obdobje shranimo v lične lončke.

Število strani: 168 / Mere: 16,3 x 22 cm

22 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

Naše potnike obveščamo, da bomo izvajanje dejavnosti nadaljevali, ko se sprostijo ukrepi. Ostanite zdravi!

www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kazipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Adventno romanje po Rožnovski poti

Brezje – Prijatelji Rožnovske poti vabijo na adventno romanje po Rožnovski poti. Geslo romanja je Kralja, ki prihaja, pridite, molite!

Zaradi varovanja zdravja se romarji ne bodo zbrali na skupnem romanju, družine, posamezniki in male skupine pa vabijo na individualna romanja.

Romanje se začne v baziliki na Brezjah pred oltarjem Marije Pomagaj. Na 12-kilometrski poti po katedralni narave romanje povezuje molitev vseh štirih delov svetega Rožnega venca in prošnje ter zahvale romarjev. Pripravili bodo tudi spletno romanje, ki se bo začelo v soboto, 12. decembra, ob 8.30 na povezavi: www.roznovenskapot.com/fb@roznovenskapot.

Nagrajenci križanke **KLETBRDA, Z. O. O., DOBROVO** z geslom ČRNI PETEK, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 20. novembra 2020, so: 1. nagrado: dvojček Quercus Rebula in Quercus Merlot prejme **Vida Mrak**, Rateče - Planica; 2. nagrado: dvojček Krasno Rebula in Krasno Merlot prejme **Silvo Sajovic** iz Podnarta; 3. nagrado: dvojček Bageri Rebula in Bageri Merlot pa prejme **Franciška Šmid** iz Selc.

Nagrajenci križanke **GORENJSKEGA GLASA** z geslom KNJIGE ZA JESENSKO BRANJE, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 17. novembra 2020, so: **Darja Brešar** iz Kranja, ki prejme 1. nagrado – darilno kartico želja v vrednosti 15 EUR, **Stane Berguš** z Jesenic in **Janez Strel** iz Žirov, ki prejmeta 2. in 3. nagrado – knjigo. Nagrajencem čestitamo!

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

JASLICE
čudovito znamenje Božje ljubezni

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceni Pošte Slovenije.

14,50 EUR * poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasiglas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt.**

NEPREMIČNINE

POSESTI

KUPIM

PARCELO ali staro hišo, relacija: Breg, Bela, Nova vas, Tupaliče, Oliševka, Preddvor, tel.: 051/202-963

20002720

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO, 14 m², Kidričeva, Kranj, za daljše obdobje in prodaj pralni stroj Gorenje, tel.: 031/549-008

20002724

Akcija dobave zemeljskega plina za leto 2021 po ceni 0,02021 €/kWh + DDV.

Več o akcijski ponudbi si lahko preberete na spletni strani www.domplan.si.

Domplan, d.d., PE Energetika, Bleišolska cesta 14, 4000 Kranj T: 04/20 68 800, F: 04/20 68 701 E: energetika@domplan.si, I: www.domplan.si

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Astra karavan 1.7 CDTi, 92 kw, kozmo sport oprema, letnik 2011, 224.000 km, top oprema, tel.: 031/584-796

20002734

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 gume na litih platiščih Pirelli sotto zero 225/55 R 17 m + s, letnik 2016, nove, nič vožene, tel.: 041/335-539

20002688

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675

20002716

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

20002711

SUHA bukova in mešana drva ter butare, tel.: 031/826-621

20002728

SUHE butare in kvalitetno zidno opeko, tel.: 041/851-862

20002721

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

KOMODO, rustikalna z ogledalom, nova, še v embalaži, hrast, cena 100 EUR, tel.: 031/325-654

20002725

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

STAREJŠI hladilnik, 130 lit., Gorenje 135 in hladilno skrinjo, 120 lit., Candy, model DD1-12, za simbolično ceno, tel.: 041/353-689

20002731

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

EZOTERIKA, knjige spoznanj iz mističnih preizkušenj avtorja, nove, za iskalice Resnice, tel.: 040/567-644

20002695

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, različne velikosti, motivi in cenovnega razreda, izjemno darilo, tel.: 040/567-544

20002729

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarsko delovno mizo (ponk), skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

20002715

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MAČKE, tel.: 041/851-862

20002722

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

TRAKTORSKÉ priključke in traktor, tel.: 031/525-793

20002730

PRIDELKI

PRODAM

VRHUNSKA in kakovostna vina: sauvignon, rumeni muškát, lepo rdeče, merlot ... Možna dostava tudi v času korone, tel.: 041/650-662

20002621

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 041/357-944

20002723

BIKCA simentalca, starega 4 mesece, tel.: 041/756-022

20002737

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

ČB bikca, starega 1 teden, tel.: 041/418-616

20002727

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahamaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

20002714

NA ZALOŽI imamo 19-tedenske nesnice in po naročilu 1 dan stare piščance. Trgovina Domačija, Janez Petercel, s.p., Globoko 2a, Radovljica, tel.: 051/604-524

20002694

PRAŠIČE, od 150 do 200 kg, in odstavljene svinje, možna dostava, tel.: 070/325-484

20002733

TELICO limuzin, staro 2 leti, tel.: 041/515-867

20002736

TELIČKO ČB/BAO, staro 3 tedne, tel.: 031/446-519

20002726

TELIČKO ČB/LIM in 2 ČB bikca, stare 1 in 2 meseca, tel.: 041/350-423

20002738

ZAJCE od 1 meseca do 8 mesecev, obeh spolov, več pasem, na voljo tudi meso, tel.: 051/444-154

20002735

ZBIRAM naročila za meso bikca, starega 2 leti, cena 6,5 EUR/kg, Poljana, tel.: 041/281-340, Branko

20002732

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Par-mova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

20002713

ZAPOSLOITVE (m/ž)

NUDIM

AGRARNA skupnost Planina pod Golico, Planina pod Golico 73, Jesenice, išče pastirja za pašo ovc, tel.: 031/531-087

20002719

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

20002712

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

20002717

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopji, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

20002718

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

20001720

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevni, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

20002229

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141

20002710

RAZNO

PRODAM

JABOLKA za ozimnico, nerjaveč sod za sok, vino – 64, 84 in 124 l, ter vrtno škropilnico, 10 l, tel.: 041/858-149

20002483

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama

MILKA KOROŠEC

z Golnika

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu.

Žalujoči sin Simon z družino

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V adventnem času, ki mu je bil najlepši čas leta, smo se poslovili od dragega moža, atija, ata, brata in strica

PAVLETA ŠUŠTARJA

iz Loga 82 v Železnikih

Najlepša hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena pisna in ustna sožalja ter podarjene sveče. Hvala pogrebni službi Akris za organizacijo pogreba, pevcem, trobentaču in gosposdu župniku za sočutne besede. Še enkrat iskrena hvala vsem. Ohranimo ga v lepem spominu.

Žalujoči: žena Stanka, sin Uroš, sin Izток s Samanto, hčerka Mateja s Tomažem, vnukinja Aleksandra in vnuka Jure in Luka

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
ostala je praznina,
ki hudo boli.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA JELOVČANA

po domače Kožuhovega Francelna, iz Leskovice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od njega na dan pogreba. Iskrena hvala za vsa ustna in pisna sožalja, darovane sveče, cvetje in denar za sv. maše. Zahvaljujemo se pogrebni podjetju Hipnos, trobentaču za odigrane pesmi in g. župniku Simonu Fortuni za lep pogrebni obred. Posebna zahvala gre g. župniku Bojanu Likarju za obujene spomine in izredno lepe besede ob zadnjem slovesu. Prisrčna hvala tudi vsem ostalim, ki ste nam v teh dneh stali ob strani, za vso nesebično pomoč in oporo. Hvaležni smo tudi vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste našega očeta spoštovali, ga imeli radi, ga obiskovali, mu kakorkoli pomagali in ga boste skupaj z nami ohranili v lepem spominu.

Žaljujoci vsi njegovi

*Usoda tistih,
ki dajejo življenje,
je prav v tem,
da za to umrejo.*

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila draga mami, stara mama in prababica

MARIJA KOŠIR

iz Mavčič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem za izrečena sožalja. Zahvala pogrebni službi Navček in Komunalni Kranj. Hvala vsem, ki ste bili z nami ob slovesu.

Vsi njeni

*Srce tvoje je zastalo,
zaloški zvon ti zadnjič je zapel,
misel nate je ostala,
v srcih naših,
vedno boš živel.*

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je zapustil dragi

FRANCI TIČAR

p. d. Zavrlav Franci, iz Zaloga pri Cerkljah

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, sošolcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče, sv. maše ter ostale darove. Vsem hvala, da nam v teh težkih trenutkih stojite ob strani. Hvala g. župniku Jerneju Marenku za lepo opravljen pogrebni obred in ostalim duhovnikom, pevcem, pogrebni službi Pogrebni Dvorje ter vsemu zdravstvenemu osebju, ki ste ga spremljali v času njegove bolezn.

Vsi njegovi
Zalog, Vopovlje, november 2020

*Tiho sedaj odšla si,
kot lepa misel, ki mine
in nam pusti lepe spomine.*

OSMRTNICA

Žalostni sporočamo, da nas je v 93. letu starosti zapustila naša draga mama, tašča, babica in prababica

JOŽEFA TRŠKAN

iz Kranja

Njeni najdražji

*Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja v ta mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni ...*

ZAHVALA

V 98. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica, praprababica, teta in tašča

TONČKA REMIC

Iljova mama iz Vašce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala nosačem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Kolektivu DSO Preddvor se lepo zahvaljujemo za prijaznost in oskrbo. Zahvaljujemo se g. župniku Jerneju Marenku za besede tolažbe in opravljen pogrebni obred ter ženskemu kvartetu iz Cerkelj za zapete pesmi ob slovesu naše drage mame. Za lepo opravljen pogreb se zahvaljujemo pogrebni službi Pogrebni Dvorje.

Žaljujoci vsi njeni
Cerklje, 28. novembra 2020

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...
(T. Pavček)*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, praded, tast, brat, stric

JANEZ ŠTIRN

Zahvaljujemo se za vse ustne in pisne izraze sočutja, za sveče in cvetje. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Hvala sorodnikom, sosedom. Hvala g. župniku Janezu Jenku za pogrebni obred, vsem pevcem, pogrebni službi Navček ter vsem ostalim, ki so nam stali ob strani in nam pomagali.

Žaljujoci vsi njegovi

*Ne budite naše mame,
v sanjah k njej smo vsi prišli,
se od nas je poslovila,
v večnem miru zdaj naj spi.*

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 88. letu starosti zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra, teta in tašča

SLAVKA SMOLIČ

rojena Knaflič, z Bleda, nazadnje oskrbovanka Doma dr. Janka Benedika Radovljica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, podarjene sveče, denar in cvetje. Zahvala gre tudi osebju Doma dr. Janka Benedika, zdravnici Juliji Šter in sestri Brigiti, pogrebni zavodu Akris za lepo opravljen obred, citrarju in pevcem za zapete pesmi.

Žaljujoci vsi njeni
Bled, 28. novembra 2020

*Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi,
ker dom je prazen
in molči.*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage tete in sestre

CECILIJE PREVC

p. d. Markove Cilke s Studena

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od nje na dan pogreba. Hvala za vsa izrečena sožalja, cvetje, sveče in darovane svete maše. Iskrena hvala osebju ZD Železniki. Posebna zahvala dr. Tatjani Nastran in medicinski sestri Valeriji. Hvala tudi br. Marku Senici za lepo opravljen pogreb ob slovesu. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žaljujoci vsi njeni

Tudi Miklavž se seli na splet

Jutri bo Miklavžev večer, vendar bo dobri mož otroke letos razveseljeval virtualno.

ANA ŠUBIC

Kranj – Koronavirus jo je zagodel tudi decembrskim dobrim možem, saj za razliko od preteklih let otrok ne bodo obiskovali na množičnih dogodkih – vsaj ne Miklavž, ki po tradiciji obdaruje že jutri, na predvečer svojega godu, nič bolje pa trenutno ne kaže niti Božičku in Dedku Mrazu.

Kljub vsemu pa se bodo ponekod otroci jutri zvečer vendarle razveselili prvega od treh dobrih mož, a na daljavo. V Kranju je Miklavž s spremstvom v preteklih letih v center mesta privabil množico obiskovalcev, letos pa bo mlade Kranjčane obiskal virtualno na FB-portalu VisitKranj, in sicer jutri ob 17. uri. »Pred nagovorom Miklavža bodo lahko prisluhnili pravljici in čarali s čarodejem Tonijem,« so sporočili z Zavoda za turizem in kulturo Kranj. Tudi v Škofji Loki, kjer bodo na Miklavžev večer z virtualnim dogodkom prižgali praznične luči, letos ne bo tradicionalnega Miklavževanja na Mestnem trgu v Škofji Loki in Miklavževe igre na Loškem odru, bo pa Prosvetno društvo Sotočje jutri popoldne pripravilo srečanje

Foto: Primož Piculin

Z lanskega obiska Miklavža v centru Kranja. Takšnih prizorov letos ne bomo videli.

z Miklavžem na videokonferenčnem sistemu Zoom. Pričakali ga bodo s škofjeloškimi otroki in angeli – seveda na daljavo. Starše otrok, ki bi se srečanja želeli udeležiti, prosijo, naj jutri do 10. ure to sporočijo na e-naslov: pd-sotocje@gmail.com, da jim pošljejo povezavo.

Na splet se letos seli tudi tradicionalno Miklavževanje v Sori v medvoški občini. Tam je običaj, da sv. Miklavž otroke vsako leto obiše 5. decembra ob 17.17. Tako bo tudi letos, a izjemoma na

FB-profilu in Instagramu na kanalu Miklavž Sora in na TV Medvode.

Na Občini Jesenice pa vabijo občane, da v krogu svoje družine praznično okrasijo svoje balkone, okenske police in smrečice ter na jutrišnji Miklavžev večer točno ob 18. uri skupaj prižgejo praznične luči, ulično razsvetlavo mesta pa bo prižgal Miklavž, kar bodo v živo predvajali na Youtubu na kanalu Gledališča Tone Čufarja in v televizijskem prenosu na programu ATM

TV Kranjska Gora. Kot so sporočili z jeseniške občine, se za virtualno javljanje v domove že pripravljata tudi Božiček in Dedek Mraz.

Ponekod pa se bodo Miklavževanja lotili še nekoliko drugače. V krajevni skupnosti Trebija v Poljanski dolini bodo denimo člani sveta KS darila za otroke od drugega do vključno osmega leta starosti jutri dostavili na domove ter jih odložili pred vhodna vrata oziroma na okensko polico, da bo osebnega stika čim manj.

Ob prazniku tudi o projektih

Včeraj je praznovala Občina Žirovnica svoj občinski praznik.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Zaradi koronavirusa niso mogli pripraviti tradicionalnih prazničnih dogodkov, prav tako niso podelili občinskih priznanj in nagrad. So pa dobitnikom poslali prijazno pismo z obvestilom, da bodo nagrade prejeli takrat, ko bo to možno.

»Kljub temu da ne moremo praznovati v živo, bomo, pa ne samo na dan praznika, ponosni 'Kašarji' in prebivalci naše občine. Naj bo rojstni dan našega rojaka, največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, razlog za prešerno voljo. Pogumno, strumno in s pričakovani poglejmo naprej, v prihodnost in se s ponosom spomnimo preteklosti,« je občanom ob prazniku zaželel župan Leopold Pogačar.

Kot je poudaril, občino v naslednjih treh letih čakajo novi izzivi, ki bodo prinesli dodaten razvoj in boljše pogoje za življenje. »Zasebni

investitor bo zaključil objekte v Poslovni coni Žirovnica, ki bodo omogočali gospodarski razvoj, gradila se bo obvoznica Vrba, parkirišče na Rodinah, most v Piškovci, del kanalizacije v Smokuču, obnovila se bo regionalna cesta Zabreznica-Breznica, gradilo in obnavljalo se bo v Vrbi v in na objektih, ki sta jih kupili občina in država, širili bomo parkirišče v Završnici ter omejili promet v smeri Valvazorja in Zelenice. Pripravljamo projekte dveh podvozov pod železnico na Selu in pod Vrbo. Čaka nas sprejem razvojnega programa občine do leta 2030, zagotavljanje zadostnih kapacitet za varstvo otrok, priprave prostorskih aktov, tudi za umestitev novega gasilskega doma. Nadaljevali bomo postopke za gradnjo doma starostnikov na Selu pri Žirovnici, kjer za zdaj odlično sodelujemo z zasebnim investitorjem, bomo koncesionarjem Comett domovi,« je povedal župan Leopold Pogačar.

KRATKE NOVICE

Invalidi so vrsto aktivnosti odpovedali

Kranj – Vsako leto 3. decembra praznujemo mednarodni dan invalidov, letos pa je potekal pod geslom Niso vse invalidnosti vidne. Člani Medobčinskega društva invalidov (MDI) Kranj so hoteli izpeljati nekaj aktivnosti, med drugim tudi razstavo ročnih del članov v Muzeju Šenčur ter dan odprtih vrat s predstavijo delovanja društva in izvajanjem aktivnosti vseh osmih posebnih socialnih programov. Hkrati bi člani aktiva ročnih del prikazovali izdelovanje božično-novoletnih voščilnic. »V programu smo imeli, da bi bil na mednarodni dan invalidov ustanovili Aktiv MDI Kranj. Aktiv pomeni skupino invalidov, ki združuje, vključuje in povezuje zaposlene delovne in druge invalide ter brezposelne delovne invalide, ki čakajo na zaposlitev. Vse to nam je zaradi omejitev ob epidemiji na žalost odpadlo. V našem izložbenem oknu v prostorih društva pa so razstavljeni izdelki ustvarjalnih delavnic, ki so vredni ogleda. Ob mednarodnem dnevu invalidov vam čestitam, želim vse dobro in ostanite zdravi,« je sporočil predsednik MDI Kranj Janez Zelnik.

Novo reševalno vozilo

Gorenja vas, Poljane – Po podpisu pogodbe o sofinanciranju v septembru so v minulih dneh slovesno prevzeli novo reševalno vozilo, za nakup katerega je na razpisu ministrstva za zdravje uspešno kandidirala Občina Gorenja vas - Poljane. Novo reševalno vozilo bodo uporabljali za potrebe nujne medicinske pomoči v Zdravstvenem domu Škofja Loka in bo namenjeno občanom celotne Upravne enote Škofja Loka, obenem pa bo prispevalo tudi k izboljšanju oskrbe na območju občine Gorenja vas - Poljane, so pojasnili na občini. Preostanek potrebnih sredstev za nakup vozila je v celoti prispevalo Osnovno zdravstvo Gorenjske, so še razložili na občini in dodali, da želijo na ta način prispevati k učinkovitejši nujni zdravstveni oskrbi občanov in tako zaokrožiti hiter razvoj ravnih primarnega zdravstva v občini.

Samostanski kivi bogato obrodil

JASNA PALADIN

Mekinje – V Mekinjskem samostanu so se letos razveselili odlične letine kivijev, ki so jih na samostanskem vrtu zasadile še sestre uršulinke, dolgo preden so objekt podarile Občini Kamnik. Za bogato zapuščino zdaj skrbijo v Javnem zavodu Mekinjski

samostan, ki objekt upravlja. Poleg kivijev so obrali tudi na desetine kilogramov jabolok sorte voščenska in iz njih iztisnili odlični sok, dobro pa je obrodil tudi oreh. Sadni vrt bodo spomladi v sodelovanju s Sadjarsko-vrtnarskim društvom Tunjice še pomladili, tako da si obe-tajo še veliko plodov.

Katarina Mihelič iz Javnega zavoda Mekinjski samostan s polno škatlo kivijev, eno od štirih takšnih, kolikor so jih letos obrali na samostanskem vrtu

vremenska napoved

Danes bo oblačno, popoldne in zvečer bodo že možne padavine, po nižinah bo deževalo. Jutri in v nedeljo bo oblačno in ponekod megleno. Deževalo bo. Meja sneženja se bo postopno dvignila do nadmorske višine okrog 1500 metrov.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-3/2 °C

SOBOTA

-1/2 °C

NEDELJA

1/4 °C

